

ČASOTEPEC

Glasilo učenk in učencev OŠ Stična

Šolsko leto

2017/2018

avtorice naslovnih slik:

Lina Sekirnik, 7. b, Jerneja Nograšek, 7. c,
Saša Bašnec, 7. a

števila 1

LETNIK 22
junij, 2018

KAZALO

KAZALO	2
UVODNIK	6
ČASOTEPCU NA POT!	6
KAJ PA JAZ?	7
POTOVALI SMO	8
S ŠOLO NAOKROG	8
IZMENJAVE UČENCEV IN ERASMUS +	16
SPOZNAVAJMO DEŽELE	33
ISLANDIJA	34
INTERVJU Z MAJO KEUC	35
SKANDINAVSKI METAL	37
INTERVJU Z MARTINO TONIN PODOBNIKAR	38
INTERVJU S TEODORO PEČAR GRČA	39
VIKINGI IN NORDIJSKA MITOLOGIJA	41
RADI POMAGAMO	48
ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA	49
KONCERT ZA LEPSI SVET	50
TEDEN OTROKA: »POVABIMO SONCE V ŠOLO«	60
PRAZGODOVINSKI DAN	61
ŽELEZNA DOBA V SLOVENIJI	63
BOJNI GROBOVI	64
POGOVARJALI SMO SE	66
NOČ KNJIGE	92
ŠPORTNE STRANI	94
PREDSTAVITEV ŠPORTNIH DRUŠTEV	94
INTERVJU Z RADOM TRIFUNOVIČEM	97
SLOVENIJA JE POSTALA EVROPSKI PRVAK V KOŠARKI!	99
ŠOL(AR)SKA LIGA	100
LIONEL MESSI	104
GLASBA ZDRUŽUJE IN POVEZUJE	105
GLASBA DOMA IN PO SVETU	105

AMERIŠKA GLASBA	107
GLASBA PO ŠPANSKO	109
MLADI USTVARJALCI	111
LITERATURA	111
LJUDSKO SLOVSTVO	135
MLADO KLASJE	141
JOSIP JURČIČ – 25. JURČIČEV POHOD	141
FOLKLORA OSNOVNE ŠOLE STIČNA	144
IGRALEC ŠT. 1 (READY PLAYER ONE)	144
SLIKARSKA UMETNOST	145
MODNE STRANI	151
JESENSKI MODNI NASVETI ZA PUNCE	152
JESENSKI MODNI NASVETI ZA FANTE	155
POMLADANSKA MODA	155
NARAVA – NEIZČRPNA ZAKLADNICA OBILJA	162
NARAVA (natura)	162
NATURA 2000	164
GLOBALNO SEGREVANJE	167
ŽIVIMO V DOBI ŠESTEGA MNOŽIČNEGA IZUMRTJA!!!!	168
MOKRIŠČA	173
POIGRAJMO SE Z NARAVO	175
VIRTUALENI SVET IN TEHNOLOGIJA	175
TEHNIKA: virtualna realističnost. Vrsta vr: play station	176
PROTI DOLGČASU	180
OGLASI ZA VSE	180
OSMRTNICE☺	181
UGANKE	182
STRIPI	183
MALO ZA ŠALO!	185
KDO VE VEČ!	187
JEZIK, KI NI MOJ, JE ... TUJ JEZIK	188
PRI POUKU	189
... PRI ŠOLSKEM NOVINARSTVU	190

CIRILICA.....	192
ZA ZAKLJUČEK.....	194

Glavna urednica:
Andreja Robek Perpar, prof.
Pomočnica glavne urednice:
Ajša Hodžič

Tina Omahen, Mia Zajec, Ines Glavan

Urednica strani za tuje jezike:
Sandra Stevanović

Urednik športnih strani:
Dominik Pekeč
Pomočnik urednika športnih strani:
Nino Rekić

Urednica modnih strani:
Sandra Stevanović
Pomočnica urednice modnih strani:
Tinkara Zajc

Urednica zabavnih strani:
Teja Zaletelj
Pomočnica urednice zabavnih strani:
Aisha Lulu Paolini

Urednica glasbenih strani:
Ajša Hodžič
Pomočnice urednice glasbenih strani:
Sara Jontes, Pia Zupančič

Urednica naravoslovnih strani:
Tinkara Zajc
Pomočnici urednice naravoslovnih
strani:

Urednik za znanost in tehnologijo:
Tomaž Tekavec

Oblikovanje besedila, obdelava slikovnega gradiva, grafična zasnova:

Andreja Robek Perpar, prof.

Mentorice in mentorji prispevkov:

Branka Strnad, prof., Tanja Hribar, prof., Ingrid Boljka Štaudohar, prof., Katja Tomažinčič, prof., Igor Rajner, prof., Blanka Karanjac, prof., Anka Švigelj Koželj, prof., Vesna Kovač, prof., Nataša Rebec Lukšič, prof.

Fotografije:

Branka Lah, uni. dipl. ped. in soc. kult., Kristijan Rešetič, uni. dipl. bibl., Andreja Robek Perpar, prof., Igor Rajner, prof.

Lektorica:

Urška Petek, prof.

Odgovorna oseba:

Marjan Potokar, prof.

UVODNIK

ČASOTEPCEU NA POT!

Šolsko leto je na izteku. V tem času se je zvrstilo kar nekaj dogodkov, ki so zaznamovali pretekle mesece. Kateri so se vam zapisali v spomin, upam, da zapišete na naslednjih straneh. Meni se jih je veliko.

Izvedli smo mednarodne izmenjave, v katerih smo krepili svoje znanje, odločnost in samozavest. Deležni smo bili velikega zanimanja ob raziskovalnem dnevu na Virskem mestu. Delovali smo v skrbi za tiste, ki potrebujejo pomoč in v ta namen izvedli dobrodelni koncert.

Izboljšali pa so se tudi pogoji za delo. Pridobili smo prizidek v Višnji Gori, energetsko so bile sanirane šole na Muljavi, v Stični in Ambrusu. Do večjega gradbenega posega je prišlo tudi na Krki. Gradbena dela na šolah so bila tik pred začetkom šolskega leta videti tako, da sem z negotovostjo pričakoval dokončanje vseh del pred 1. septembrom. To mi je povzročalo zaskrbljenost, ki pa se je na koncu izkazala kot nepotrebna. Vrvež ob zaključevanju del, številne delavne roke izvajalcev, podizvajalcev pa tudi zaposlenih na občini, vsi skupaj z zaposlenimi na šoli smo se trudili, da ste šolarji na prvi šolski dan brezskrbno vstopili v obnovljene objekte. Izjema je bila šola v Ambrusu, kjer so bila potrebna obsežnejša dela, s prvim šolskim dnem letošnjega koledarskega leta pa so bila dela tudi na tem objektu zaključena. Pomen dela, ki so ga navedeni v tem času opravili, in pozitivna energija, ob zavedanju, zakaj to počnejo, me je presenečala in hkrati potrjevala moje razmišljanje, da se da, če se hoče. Pozitivnost se je občutila.

Ponosen sem na prireditev ob kulturnem prazniku, kjer sem objavil novo misel, ki nas bo vodila v letošnjem letu, pa tudi v prihodnje: »Misli in besede naj bodo pozitivne in naj postanejo dejanja«.

Zakaj takšna misel, pravzaprav želja? Naj ne bo razdvojenosti oziroma dvojnih meril v mislih, besedah in dejanjih. Gre za spoštovanje drugih in tudi samega sebe. Želim, da bo izrečena beseda nekaj veljala.

Pozitivnosti pa želim tudi vam, mladim, saj bo pogled v svet s takšnim prepričanjem in delovanje v njem precej lažje.

Marjan Potokar, ravnatelj

KAJ PA JAZ?

V vsem tem hitrem življenju nimamo veliko časa drug za drugega. Najljubši izgovor (in verjetno tudi najpogostejše rabljeni) je: »Nimam časa.« Ko pa jaz potrebujem prijatelja, takrat bi pa morali imeti vsi čas. Za koga? Zame? Zate? No, takrat pa opazimo, kaj pomeni, da nihče nima časa.

Mogoče bi bilo dobro pogledati, zakaj nimamo časa. Dobro je, da nimamo časa, ko delamo kaj produktivnega, na primer: v šoli se udeležim kakšnega projekta in prispevam svoj najboljši izdelek ali prispevek, na rokometni ali nogometni tekmi dam vse od sebe, saj je končni izid odvisen tudi od mene, v glasbeni šoli pripomorem k harmonični usklajenosti orkestra tako, da doma vadim in opravi svoj delež naloge. Tudi to, da se popoldne družim s prijatelji, se pogovarjam o tegobah, sitnobah in veselju tistega dne.

A vsaka stvar, tudi čas, deluje v obe smeri, torej če si ne boš vzela časa za svojega prijatelja, si tudi on ne bo vzel časa zate. Zavedati se moramo, da roka roko umije, opažam pa, da nekateri ljudje pričakujejo, da se umiva samo njihova roka. Sprejo se, ker niso takoj na vrsti na blagajni v trgovini ali mogoče trgovka prepočasi podaja artikla čez skener, človek pa: »Nimam toliko časa, a lahko hitreje, zmenjen sem!« Takoj se razburijo, če se jim zasede parkirno mesto, ki so ga od daleč videli, da je prosto: »A veš koliko časa se že vozim okrog?! Zdaj moram pa še iskati ali kaj?!« Nekateri se razburijo, če na občini ni urejeno TAKOJ!! Ne ozirajo se na ljudi, ki so okrog njih ... na trgovko, na občinskega delavca, na cestarja ... Jaz! Meni! Zame! Mogoče ne bi bilo slabo, da bi si tak človek vzel čas zase in ga ne bi kradel drugim. Zato tokrat nagovorjam, dragi bralci in bralke, dobro se je ozirati na čas, kadar gre za na primer odhod avtobusa, letala, začetek ali konec službe, šole, ne oziraj pa se na čas, ko gre zate – takrat ni važno, koliko časa si podariš, važno je, da si ga. Mogoče si želiš preživeti več časa s prijatelji? Podari si ta čas. Načrtoval si kolesarjenje do višnjegorskega bazena ... Zakaj pa ne? Kdaj greš? Prijatelj potrebuje tvojo pomoč, tvoj čas ... Mu ga boš podaril?

S svetlobno hitrostjo se bližajo počitnice, še več časa. Razmisli, kako ga boš izkoristil.

Andreja Robek Perpar, prof.

POTOVALI SMO ...

S ŠOLO NAOBKROG

OBISK EMONE

avtorici prispevka: Ana Pevec, 7. b, in Lina Sekirnik, 7. b

Ob 7.40 smo se odpeljali v Ljubljano – Emono. Ko smo prišli, nas je malo zeblo, a vseeno smo se veliko naučili. Spoznali smo tudi vodičko Mojco. Na začetku smo si ogledali kip Emonca in sarkofaga. Pogledali smo si zahodno, vzhodno emonsko obzidje ter severna emonska vrata, nato pa še rimski vodnjak in začetek virtualne Emone.

Plečnik je sprva rad gradil piramide, nato pa stebre. Emona je bila rimsko mesto, imela je obliko pravokotnika s stranicama 520 m in 430 m. Mesto je imelo ravne ulice in osrednji trg, imenovan forum. Obzidje med novim in originalnim obzidjem je ločevala rdeča črta iz opek.

Vodička nam je povedala, da lapidavija pomeni prostor s kamenčki, ta beseda pa izhaja iz besede lapis – kamen. Bilo je zelo zanimivo in zabavno, na koncu nas je pričakalo tudi sonce.

Z GLEDALIŠKIM KLUBOM V SNG DRAMA

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

V četrtek, 19. aprila 2018, smo se z izbirnim predmetom odpravili v Ljubljano, da si ogledamo SNG Dramo. Napokali smo se v avtobus in se odpeljali. Hvala bogu, smo imeli na njem zelo veliko prostora.

Ker smo v Ljubljano prišli prezgodaj, smo se malo sprehodili po okolici. Izkoristili smo čas in se pripravili na srečanje z gledališko pedagoginjo Špelo Šinigoj. Brskali smo po netu in iskali podatke o nastanku Drame.

Pred vhodom nas je počakal naš domačin in uspešen igralec, Klemen Janežič, poznan predvsem po vlogi Martina Rozmana v nanizanki Usodno vino. Nujno je bilo treba z njim narediti selfie. Z njim pa nismo naredili le tega. Malo smo izkoristili tudi veze in poznanstva. Klemen je namreč že zaključil svoje delo in predstave, zato smo ga poprosili, če bi njegova zaročenka Nina Ivanišin vprašala, ali smo lahko prisotni na kakšni vaji. Povprašala je režiserja Janusza Kice in zelo smo bili

počaščeni, da nam je dovolil.

Kmalu je prišla Špela, ki nam je predstavila Dramo. Imeli smo tudi to čast, da smo si lahko ogledali vajo za predstavo Matiček se ženi, ki je svojo luč sveta ugledala teden kasneje. Nad dovoljenjem je bila presenečena še Špela, saj pogostokrat niti njej ni dovoljeno, da na vaji prisostvuje kot zaposlena.

Kaj točno smo gledališčniki izvedeli, pa v spodnjih navedbah.

Izvedeli smo, kdaj je bila zgrajena. Ko smo končali, smo se odpravili na ogled vaje za predstavo Matiček se ženi. Po končani vaji smo se odpravili ven, kjer se je od nas poslovil Klemen. Odšli smo na avtobus in v McDonald's. Imeli smo se super!!

Sara Miglič, 7. c

Bili smo v ženski sobi z oblekami, zato je bilo tam veliko oblek. Zvedeli smo, da obleke hranijo v posebni sobi. Pot nas je vodila v sobo z lasuljami in imeli smo srečo, da smo videli, kako so igralko pripravili za vajo in ji naredili frizuro. Potem smo imeli kratko predavanje o operi, rekvizitih in igraltvu. Najbolj zanimiv del je bil ogled vaje, ki je bila zelo smešna. Ugotovila sem, da poklic igralca ni najbolj sanjski in da zahteva veliko dela in truda, mislim pa, da se mi bo ta dan za vedno vtisnil v spomin.

Neža Jerič, 7. c

Pred Dramo smo pričakali Klemena Janežiča. Ker smo kar nekaj časa čakali na Špelo, smo se z njim tudi malo pogovarjali. Zapomnila sem si, da so igralci z dolgimi lasmi boljši, saj so primernejši za različne vloge. Zanimivo je bilo, ko smo si ogledali žensko garderobo in kotiček za ličenje, kjer so ravno ličili igralko. V tej sobi je bilo tudi veliko lasulj iz pravih las. Klemena smo vprašali, kako zgleda npr. borba med dvema junakoma na odru, saj morata to res odigrati tako, da gledalci verjamejo pravemu pretepu ali bitki. Povedal nam je, da se bojujejo s plastičnimi pripomočki – rekviziti in da za to obstaja koreografija korakov, ki se jo morata oba borca naučiti. Špela nam je povedala, da je tudi hrana lahko plastična in da pri krvavih prizorih uporabljajo posebne kapsule, v katerih je snov, ki se, ko pride v stik s slino, obarva rdeče.

Jana Tratar, 7. b

/.../ Ogledali smo si par odrskih pripomočkov (npr. sladkorno steklo, plastično zelenjavo, meč itd.). Ogledali smo si tudi scenarij nekega igralca. Bil je ves prečičkan z raznoraznimi opombami, za katere je najbrž samo igralec vedel, kaj pomenijo. Enega smo celo dobili v last. Kmalu smo šli na ogled vaje za predstavo Matiček se ženi. Bilo je zelo zanimivo, ker je režiser tudi popravil napake, ki so jih delali igralci.

Lejla Ekić, 7. b

/.../ Sledil je ogled vaje. Vaja je bila zelo zanimiva, vse je teklo gladko, dokler ni režiser prekinil igre, saj so morali izpolniti določene stvari. Tako smo izvedeli, da gledališka vaja le ni tako enostavna, kot se zdi na prvi pogled.

Ula Regali, 7. b

Voditeljica Špela nam je povedala, da so gledališče prvi postavili Nemci, in sicer leta 1911. Gledališče je drugače kot hobi obstajalo že v 18. stoletju. Dramo so načrtovali trije arhitekti: Alexander Graf, Dušan Medved in Mirko Lipužič. Odprli so jo leta 1867. Tako smo lani praznovali njeno 150-letnico. V njej je tudi spomenik Linhartarja, ki je bil začetnik dramskih besedil. Gledališče ima mali in veliki oder. Veliki oder ima lože, balkon, parter in cerce. Vsak večer imajo predstave. Pri predstavi sta pomembna šepetalka in lektor. Slednji skrbi za pravilno izgovorjavo, narečje, jezik, sleng ... Garderober skrbi, da se igralci pravočasno oblečejo in jim pomagajo pri preoblačenju med predstavo. Zakrpajo tudi strgane obleke, zašijejo gumbe, odpravijo napake. Igralci v gledališču preživijo 8 ur na dan, in sicer dopoldne od 10. do 14. ure, popoldne pa od 19. do 23. ure. Inspicent je vodja, predsednik. Hišo sestavljajo: umetniški vodja, direktor, umetniški ansambel, tri dramaturginje, lektor ... Dramaturg naštudira ozadje. Poznamo shakespearologe, hamletologe. Če kateri igralec igra Shakespearja, mu lahko shakespearolog pomaga. Bralne vaje so zelo pomemben del procesa. Po vodenem ogledu smo si ogledali še del vaje. Spoznali smo, da je delo v gledališču stresen in dolg proces. Dan mi je bil všeč, saj sem spoznala gledališče z drugega zornega kota. Naučila sem se veliko novega.

Lina Sekirnik, 7. b

Klemen nas je spremljal ves čas in dopolnjeval Špelo. Izvedeli smo veliko o zgodovini Drame in o njeni sestavi ter o mnogih poklicih, ki tam delujejo. Tam smo spoznali, da za vsakim poklicem stoji veliko več, kot smo si sprva predstavljali. Ogledali smo si tudi kratek del vaje. Morali smo biti zelo tihi, da ne bi motili vaje. Pogledali smo tudi nekaj poklicev pri njihovem delu. Zdelo se mi je zelo zanimivo, kajti videli smo, da je veliko dela in da je treba vsako stvar večkrat ponoviti.

Neža Marinčič, 7. c

Ko smo vstopili v Dramo, smo najprej zagledali portretne kipe Antona Tomaža Linhartarja, Ivana Cankarja, Otona Župančiča, Frana Levstika, Duše Počkaj, Vide Jovan in Slavka Jana. Spoznali smo, da je gledališče Drame zgrajeno iz treh nadstropij, in sicer iz balkona, serkelja in parterja. Gledališče so zgradili Nemci in to zelo natančno. Najprej so prosili cesarja za denar za gradnjo in če jim ga je dal, so v zameno zanj naredili prav poseben prostor za ogled predstave. Seveda je bilo redko, da se je predstave udeležil, a sedeža v cesarjevi loži niso prodajali. Šele pozneje je ta del postal najbolj cenjen. Ugotovili smo tudi, kako nastane igra. Najprej so potrebni režiser, rekviziter, scenograf, kostumograf, šepetalka in šele nato pridejo na vrsto igralci. Vsak pa ima pomembno vlogo pri predstavi. Dramaturg si zamisli ozadje, režiser še pred tem zgodbo, nato imajo igralci bralne vaje, šele nato vadijo v kostumih, ki jih naredijo kostumografi, lasulje pa lasuljarji. Pomembno vlogo imajo tudi maskerji, ki skrbijo za

obraz in masko. Izlet mi je bil zelo všeč, ker sem izvedel, da vaja enega prizora traja več časa, kot sem si mislil.

Urban Ulcej, 7. c

Našo ekskurzijo smo končali z obiskom McDonald'sa, ob 20.30 pa so nas starši pričakali pred šolo.

Gledališča so konec 19. in v začetku 20. stoletja gradili po šabloni, zato boste lahko videli, da je npr. gledališče na Poljskem podobno oblikovano, razporejeno kot gledališče pri nas.

Klemen nas je spremljal s tem namenom, da bo Špelo, ki pozna gledališče kot nekdo, ki opazuje od zunaj, dopolnjeval še z vidika igralcev. Kar vam predstavljamo v nadaljevanju, se nam je zdelo zelo zanimivo.

- Nekateri igralci ne želijo, da se jih dotikaš, kar zna biti kar problem, če se na primer boriš ali pa da ga moraš preteptsti. A to moraš spoštovati in skupaj morata najti način, kako se bosta stepla.
- Med igro, ko greš z odra, se moraš velikokrat preobleči, na voljo pa imaš samo tri minute. Takoj za zaveso mora biti garderoberka v nizkem štartu, da te sleče in obleče, mogoče še kaj popravi, če se je strgalo in podobno. Ta del si lahko predstavljate kot pitstop pri formuli ... Potrebna je velika usklajenost igralca in garderoberja.
- Kljub temu da ni tako daleč nazaj, ko je bil Klemen najstnik, je za vlogo bradatega najstnika vseeno potreboval lektorja. Ta pomaga tudi takrat, ko moraš osvojiti izgovorjavo nekega narečja ali pa starinskega jezika.
- Avdicije za posamezne vloge so zelo redke, saj si režiser že vnaprej predstavlja, kdo bi bil idealen za neko vlogo. Igralca se pokliče, če je prost, če pa ni prost za delo, pa iščejo naprej. Tako so vloge vnaprej dodeljene.
- Mnogi režiserji si želijo delati z igralsko ekipo Drame, saj so na enem mestu zbrani zares dobri profesionalni igralci, zato so povabila za delo zelo veseli.
- Poljubljanje na odru je vedno kočljiva zadeva. Če Klemen gleda Nino, mu ni vseeno, a to mora sprejeti kot del poklica, ne pa osebno.
- Zadnji mesec pred predstavo je režiser tako živčen, da znajo biti vaje čustveno zelo intenzivne. Ker režiser išče rešitve, zna igralca napasti na zelo osebni ravni, ampak ti tega ne smeš jemati za slabo. Iz njega govori pritisk in živčnost. Klemenova naloga je, da se potruži po svojih najboljših močeh.
- Neugodno je, če se mu dodeli vlogo, ki je ne mara. Zato pa so profesionalni igralci, mar ne? Da odložijo čustva na stran in odigrajo, kot je treba.
- Na odru igralci preživijo veliko časa, še zlasti ko gre za vajo. Potijo se in smrdijo, da je le kaj, ampak svoje občutljive nosove morajo zamašiti kakor vedo in znajo. Igralca morajo objeti, pa tudi če mu je ušel kakšen smrdljiv tihomir ☺.

- V pištolah so slepi naboji, napolnjeni z umetno krvjo.
- Igralec, ki mora biti na odru ranjen, imam v svoji majici ali kje drugje skrito kapsulo umetne krvi, ki jo razpoči tako, da jo v pravem momentu dovolj močno pritisne ali pa pregrizne (če je v ustih).
- V gledališču je, tako kot drugod po javnih ustanovah, prepovedano kaditi. Tako iz lekarne dobijo neke umetne cigarete, katerih problem pa je, da ti popolnoma izsušijo usta, kar ni ravno ugodno, ko si na odru 10 ali več minut. Počasi te začne siliti na kašelj, začne te boleti grlo, glas ti pojenja ipd.
- Če si eden izmed glavnih akterjev zlomi nogo, predstava odpade, saj se za eno vlogo nikoli ne pripravljata dva igralca. Igralca nadomestijo zgolj, če gre za neko manjšo stransko vlogo.

Gledališčniki OŠ Stična si nismo čisto predstavljali, kaj zajema delo posameznega poklica. Izvedeli smo, da ravnatelj drži roko nad vsem. V nekaterih gledališčih imajo zaposlenega ravnatelja in umetniškega vodjo, v Drami pa je to ena in ista oseba. Tako mora Igor Samobor kot umetniški vodja skrbeti za izbor repertoarja, kot ravnatelj pa še za marsikaj drugega. V umetniškem ansamblu (tako bi lahko poimenovali zaposlene igralce) je 45 igralcev, sama Drama pa ima okoli 130 zaposlenih. Režiserja nam je Klemen predstavil kot hobotnico – čisto vse mora vedeti, videti, kot velika pomoč pa mu je dramaturg, ki je njegova desna roka. On mora imeti zelo dober občutek za gledališče. Pove, kdaj zgodba »štima« in kdaj ne, ali mu na sceni še kaj manjka in podobno. Dober primer je npr. ljubezenska zgodba Romea in Julije. Režiser si bo zamislil, da v svoji predstavi ne želi v ospredje postaviti ljubezen Romea in Julije, pač pa ga zanima, kako bi dojemala celotno dogajanje Julijina sestrčina. To idejo predstavi dramaturgu, ki gre takoj v akcijo. Išče, ali je kdo kaj podobnega že napisal, kako bi se obnašale deklina v 17. stoletju, kakšna glasba je bila takrat popularna, kaj se je dogajalo s Shakespearejem v tem času, kakšna je bila politična scena ...

Spoznali smo razliko med rekvizitom in sceno. Ali veste, kaj je stol, če ga na odru uporabiš, in kaj je stol, ki samo stoji na odru in ni namenjen uporabi? No, v prvem primeru je to rekvizit, v drugem pa scenski element. Za vse to poskrbijo rekviziterji, ki delajo rekvizite tako, da pod lučjo izgledajo popolnoma resnični. Če je potrebno rekvizit zlomiti, morajo točno vedeti, kje bodo zažagali, da se kakšen igralec ne poškoduje, če po njem udrihajo s stolom.

Kostumografi sodelujejo z režiserjem že v fazi ideje. Ko režiser predstavi idejo, si kostumograf izriše nekaj skic, kako si on predstavlja neko obleko. Predstavi režiserju in dramaturgu, ki morebiti kaj popravita. Nato gre obleka v izdelavo. Oblek v Drami ne šivajo, ampak jih dajo šivati drugam. V Drami jih samo popravijo.

Lektor od vsega začetka sodeluje z igralci. On skrbi za pravo izgovorjavo. Predstavljajte si Klemena – Dolenjca, kako po dolenjsko odigra Anžeta – Gorenjca iz komedije Županova Micka. Ne gre, mar ne? Ta igra ima še značilnosti starinskega jezika, na kar mora biti lektor tudi pozoren. Dokler igralčeva izgovorjava ni brežhibna, bo lektor zelo naporen član vaje.

Prilagamo še nekaj slik, da si boste vse skupaj lažje predstavljali.

V skladišču za rekvizite ...

Lina se spogleduje s smrtkom ;)

Neža in Urban preizkušata okusnost umetnih rekvizitov

OBISK GASILCEV

avtorica prispevka: Jasmina Glavič, prof.

»Nesreča nikoli ne počiva. Dela 24 ur na dan,« nam je povedal poveljnik gasilske enote Malo Hudo.

V petek, 20. oktobra 2017, smo se učenci in učiteljice 1., 2. in 3. razreda OŠ Stična odpravili na ogled in predstavitev naših domačih junakov – gasilcev. Njihovo delo je častno in pogumno, vsekakor hvale vredno.

Predstavili so nam aktivnosti mladih članov, vsakoletna usposabljanja vseh članov in uspehe na različnih tekmovanjih. Trenutno sodelujejo tudi pri televizijski nadaljevanki Reka ljubezni.

Ker nam je bilo vreme zelo naklonjeno, smo se lahko tudi mi preizkusili v različnih nalogah.

Brizgalna brizga je namočila sosednji travnik. Dvorišče je bilo mokro od gašenja. Nekaj učencev, ki so pridno gasili, se je moralo posušiti na oktobrskem sončku. Najboljša pa je gasilska sirena.

»Super je bilo, tudi bonboni.« Aljaž, 3. a

»Zbijali smo tarče.« Zoja, 3. a

»Gasilski avtomobili so nas pripeljali v šolo.« Ruben, 3. a

Hvala vam, junaki, ker ste nas sprejeli, pogostili in nam popestrili dopoldan.

Hvala, ker nam nesebično in pogumno priskočite NA POMOČ.

IZMENJAVE UČENCEV IN ERASMUS +

IZMENJAVA UČENCEV OŠ STIČNA IN SŠ JOSIPA JURČIČA S POBRATENO ŠOLO REALSCHULE HIRSCHAID

avtor prispevka: Igor Rajner, prof.

sodelujoči učitelji: Alenka Kovač, prof. in Maja Zajc Kalar, prof.

Med 16. in 20. aprilom je potekala izmenjava z dijaki iz Hirschaida. Z dvema spremljevalcema nas je obiskalo dvajset učencev, ki so jih gostili dijaki SŠ Josipa Jurčiča in OŠ Stična. Poln teden doživetij, sonca in mladostne razigranosti je nepozaben! Spoznali smo Ivančno Gorico pa Ljubljano in obiskali živalski vrt, lipicance v Lipici, Piran ter Portorož, prisostvovali pouku na šoli, izdelali plakate in predstavitve ter se srečali z županom Občine Ivančna Gorica. Jezikovno-kulturna izmenjava je izjemnega pomena za mladega človeka: krepi vezi med pobratenima občinama Hirschaid in Ivančna Gorica, omogoča mladim, da se srečajo z naravno in kulturno dediščino naše občine in Slovenije, utrjujejo jezikovno znanje, predvsem pa omogoča lepe in nepozabne trenutke mladostnih srečanj, ki z leti rastejo in ustvarjajo povezave med posamezniki in narodi. Nadaljujemo jeseni! Bis dann!

NEPOZABNA IZMENJAVA MED UČENCI IZ OŠ STIČNA, DIJAKI SŠ JOSIPA JURČIČA IN UČENCI IZ REALSCHULE HIRSCHAID

avtorji prispevka: učenci OŠ Stična in dijaki SŠ Josipa Jurčiča

Neskončno smo pričakovali teden od 16. do 20. aprila, ko smo vedeli, da nas bodo obiskali prijatelji iz Hirschaida in nam vrnilo težko pričakovani obisk.

In ja, prišel je dan, ko so k nam prišli stari in pa tudi novi nemški prijatelji. Kljub slabemu vremenu smo jih toplo sprejeli in odpeljali k našim družinam, kjer so bivali ves teden.

Naslednji dan, v torek, smo se zjutraj zbrali pred šolo, potem pa odšli po Ivančni Gorici, kjer so nekateri slovenski učenci in dijaki imeli manjše predstavitve kraja. Nato smo odšli v šolo, pojedli kosilo in se odpravili z avtobusom na ogled Ljubljane. Tako kot prej je nekaj učencev imelo kratke predstavitve npr. o Prešernovem trgu, Ljubljani, Tromostovju ... Ogledali smo si Ljubljanski grad. Seveda je sledil prosti čas in tako smo se z nekaterimi Nemci tudi bolje spoznali. Odšli smo v živalski vrt, čeprav so na koncu večino bolj zanimali trampolini kot pa same živali. No, tudi živali so bile nadvse zanimive. ☺ Z avtobusom smo se odpeljali domov in utrujeni padli v spanec.

Sreda je bila zelo zabavna in polna različnih dogodkov. Ko smo se peljali proti slovenski obali, smo se ustavili v Lipici. Kljub vetrovnemu vremenu nam je tamkajšnja vodička pokazala lepe konje – lipicance, seveda. Bilo je zelo lepo in zanimivo, a mi smo se že veselili Primorske in obale. V Piranu je bilo vroče in nekatere nas je opeklo, vendar ni nikogar motilo, saj nam je bil vsem všeč pogled na morje, hkrati pa smo imeli sladoled, kar je olajšalo stvari. Od Pirana smo se peš sprehodili do Portoroža in lahko si predstavljajte, da smo kar popadali po tleh, ko smo prišli do cilja. Imeli smo prosti čas in nekatere nas je malo zaneslo in smo se začeli polivati z morsko vodo. To spet ni bila pametna ideja, a je bilo zabavno in na srečo smo se takoj posušili. Po tem super dnevu smo se polni doživetij odpravili direktno domov. Naslednje jutro smo se prebudili v četrtkovo sončno jutro, naš predzadnji dan skupnega druženja. Kako hitro so minevali dnevi. Ta dan so z nami odšli prvi dve šolski uri k pouku, da so začutili utrip pouka na naših šolah. Nekateri učenci so šli na srednjo šolo, drugi pa na matično, v Zagradec

ali Višnjo Goro. Kosilo smo imeli v Srednji šoli Josipa Jurčiča ob plesni točki dveh dijakov, prvakov iz te šole, zatem pa smo imeli ustvarjalne delavnice in obisk pri gospodu županu. Ker smo hitro končali s poukom, smo imeli veliko časa, ki smo ga preživeli z družino. Tako smo izkoristili še zadnje skupne trenutke.

Na žalost je prišel dan, ko smo morali izreči slovo. Prelito je bilo veliko solz, zagotovo pa bomo ostali v stiku. Bil je res lep teden, spoznali smo nove prijatelje, za katere upamo, da jih bomo kmalu spet videli. Veliko smo se družili, pogovarjali v nemščini ali angleščini in ne glede na starostne razlike navezali nepozabne stike. Veselimo se jeseni in oktobra, ko se bomo odpravili v Hirschaid in preživeli teden dni v nemškem okolju.

Izjave učencev in dijakov:

Izmenjava je lahko zelo prijetna ali neprijetna izkušnja. Sama sem imela privilegij imeti zelo pozitivno izkušnjo, ki je ne bom nikoli pozabila. Zanimivi, živahni in prijetni so ti naši Nemci.

Dijakinja SŠ Josipa Jurčiča

Izmenjava mi je bila zelo všeč, ker sem spoznala veliko novih prijateljev, se naučila nekaj novih nemških besed, si ogledovala zanimivosti po Sloveniji in upam, da ostanemo v stiku. Ko bi le lahko še sodelovala na takšnih izmenjavah.

Učenka OŠ Stična

UČENCI OŠ STIČNA IN DIJAKI SŠJJ SKUPAJ NA IZMENJAVI Z REALSCHULE HIRSCHAIID

avtorica prispevka: Manca Kepa, 1. b SŠ JJ

Na nek meglen ponedeljek, natančneje 16. oktobra 2017, se je skupina nadobudnih šolarjev iz Osnovne šole Stična ter Srednje šole Josipa Jurčiča udeležila vsakoletne mednarodne izmenjave v sodelovanju s pobrateno Občino Hirschaid iz Nemčije. Komaj zbujeni smo šli na avtobus ter tam za nekaj časa spet zadremali. Po devetih urah vožnje smo prišli v Hirschaid. Kar naenkrat smo se vsi sramežljivi s popolnimi tujci odpravili v njihove domove, da bi tam preživeli nekaj dni v družbi ljudi s popolnoma drugačnimi navadami ter načinom življenja – te so se konec koncev izkazale za čisto podobne našim.

Naslednji dan smo se s svojimi gostitelji, s katerimi odnos je bil že sumljivo prijateljski, odpravili najprej v šolo, kjer smo se srečali z županom ter mu predstavili našo občino, za kar se nam je tudi zahvalil. Preden smo se odpravili naprej v Bamberg, smo šli še v restavracijo, kjer nas je čakalo brezplačno ter zelo okusno kosilo. Končno smo šli vsi skupaj v Bamberg, ki je približno 15 kilometrov stran od Hirschaida. Najprej smo se odpravili na manjši sprehod, da smo si lahko približno ogledali mesto in se nato spravili k delu. Razdelili smo se v manjše skupine in dan nam je bil učni list, za katerega so profesorji, če bodo popolno rešeni, obljubljali nagrade. »Prav!« smo rekli ter se odpravili na pot.

Po slabih 45 minutah tavanja naokoli, iskanja rešitev ter prevajanja iz nemščine v slovenščino ter obratno smo izpolnili liste ter se odpravili nazaj na točko, kjer naj bi se skupina dobila. Na poti smo seveda posneli še nekaj slik ter se prijetno utrujeni odpravili domov.

Med zadnjo dejavnostjo ter prihodom v šolo naslednji dan se je zgodilo marsikaj. Nekateri so šli na bowling, drugi so se družili z družinami doma, tretji so šli plezat in zmeraj se je naslednji dan našlo kaj, o čemer je v naši družbi tekla debata. Cel teden sama nisem slišala nobene pritožbe prek katerekoli gostiteljske družine in vsa ta sreča res ni mogla biti naključna!

Naslednji dan smo se nekateri z vlakom, drugi z avtobusom ali pa kar z avtomobilom pripeljali do šole, kjer so nam učitelji dali nalogo – z risbo moramo upodobiti povezanost med Nemčijo in Slovenijo in že so na papir padale ideje. Še prehitro je zmanjkalo časa in že smo se odpravili v Bayreuth. Tudi tukaj smo z nalogami raziskovali slavno Wagnerjevo mesto in njegove lepote.

Tega dne smo imeli kar precej prostega časa, a večina se nas je raje zadržala v restavraciji, v kateri smo imeli kosilo. Sledila je vožnja do Eremitaga, kjer smo ob sprehodu skozi čudovit park, mimo palače ter vodnih kanalov spoznavali življenje Wilhelmine, ki je drastično spremenila življenje tamkajšnjih prebivalcev. Spoznali smo, da je bila izredno razgledana, zaljubljena v kulturo, postavila je gledališče na prostem ter v njem tudi sama igrala. Seveda smo po kakšni uri z vodičko in vodičem spet imeli nekaj časa zase, ko si je večina z veseljem pogledala park ter, seveda, posnela tudi kako fotografijo.

Sledil je četrtek. To je bil dan mešanih občutkov, nekateri so bili žalostni, drugi veseli, saj je bil ta dan popoldan prost. Zjutraj smo se odpravili v šolo ter tam v manjših skupinah naredili predstavitev posameznih mest, ki smo jih obiskali. Po končanem delu ter občasnih problemih z nalaganjem slik na računalnik smo popoldne preživeli s

svojimi gostitelji – nekateri so ponovno šli na bowling, drugi pa so spoznavali nemško kulturo ter se odpravili v razne muzeje, nekateri so šli v zabavišni park ...

A po dobrih stvareh zmeraj pride kaj slabega – slovo. V petek zjutraj nas je obdala vsesplošna depresija, ko se je bilo potrebno posloviti od naših gostiteljev. Po nekaj litrih solz in objemov se nam je končno uspelo prebiti do avtobusa ter se odpeljati proti Sloveniji z dobrimi spomini in odlično izkušnjo, saj se konec koncev vidimo aprila prihodnje leto.

Izmenjave, kot je bila ta, so za mladostnika lahko izredna izkušnja, kjer sebe spoznava prek drugih kultur in sklepa nova prijateljstva. Tako se mu zviša samozavest, postane bolj razgledan in med drugimi deli svoje znanje ter ga uporablja za reševanje vsakdanjih problemov. Zelo priporočam!

ERASMUS + JE PONOVRNO POGNAL ANGLEŠKI JEZIK V SRCA UČENCEV OŠ STIČNA

avtorica prispevka: Alja Štaudohar, 9. c

Na naši šoli je potekalo mednarodno študijsko srečanje v okviru projekta Sunny Side Up. Od 14. 11. do 19. 11. 2017 nas je obiskalo veliko učencev in učiteljev iz partnerskih držav. Delavnice in aktivnosti so potekale na šoli, nekaj dejavnosti pa tudi v Ljubljani, Postojni in na Bledu.

Na šoli smo naredili solarni sušilec za hrano, solarni ventilator in solarno peč. Neverjetno, a s pomočjo španskih učiteljev nam je uspelo.

V petek, 17. 11. 2017, smo se učenci OŠ Stična ob 8.30 zbrali na postajališču Barje. Po nas je prišel avtobus z učenci in učitelji iz Slovenije, Španije, Latvije, z Norveške in s Cipra.

Skupaj smo se odpravili proti Postojnski jami, kjer smo se med čakanjem na vstop veselo kepali, sploh pa so uživale učenke iz Španije in s Cipra, saj pri njih le redko sneži.

Ko smo dobili vstopnice, smo se usedli na vlakec in popeljali v notranjost jame. Opazovali smo kapnike, človeške ribice, reko Pivko in poslušali zgodovino o jami. Vse to smo počeli tako intenzivno, da smo vsi učenci že komaj čakali na kosilo.

Po končanem obroku smo na poti do Bleda poslušali nekaj učenk iz naše šole, ki so predstavile Bled in zanimivosti. Na Bledu smo najprej učenci naredili nekaj slik in se nato odpravili na krajši sprehod do Blejskega gradu, da smo se malo segreli.

Nato smo šli na blejsko kremšnito v Prešernovo vilo in še malo poklepetali, se bolje spoznali. Ko smo se vrnili na avtobus, smo se igrali flašo resnice. Večer je popestril eden od izzivov – zahvala v angleščini in grščini vsem sodelujočim učiteljem in učencem projekta Erasmus+. Ko smo prispeli do postajališča Barje, smo se z močnimi objemi, težkimi srci in solzami v očeh poslovili.

»WE LOVE CYPRUS!« PRAVIJO UČENKE, UDELEŽENKE SREČANJA NA MEDITERANSKEM OTOKU

avtorice prispevka: Neža Jerič, Vida Kovačič in Klavdija Dremelj, 7. c

»Ciper in z njim povezani vsi dogodki, prijatelji in izkušnje so se nam globoko vtisnili v spomin,« pravijo Neža Jerič, Vida Kovačič in Klavdija Dremelj.

Po dolgih petih urah vožnje s kombijem v drugi polovici meseca marca smo prispeli na letališče v Budimpešti.

Čas in vznemirjenje pred letom smo si krajšali s tekanjem po stopnicah. Prišel je čas, da vzletimo proti Cipru. Za vse tri je bila to prva izkušnja z letenjem, zato nas je bilo kar precej strah. Po treh urah letenja smo utrujeni prispeli v Larnaco.

Po zajtrku naslednjega dne smo šli na ogled rimskih ostankov in nekaterih lokalnih arheoloških zanimivosti. Zelo nam je prijal pogled na morje in morska voda, s katero smo se škropile. Po večerji drugi dan smo odšli na čudovit sprehod po mestu Limasol.

Nato je sledil dan, na katerega smo čakali zelo dolgo, saj smo na avtobusu srečali ciprške učence. Po kakšni uri vožnje smo prispeli v tovarno, v kateri izdelujejo izdelke iz vrtnic, kot so čokolada, parfumi, mila v obliki sonca itd. Nadalje smo se odpeljali v majhno vasico Kyperounta, kjer smo uživali v vročih temperaturah in druženju z ostalimi otroki, ki so se udeležili projekta Erasmus+. Vsak po svoje se je dokazoval v angleščini in projektnih zadolžitvah. Po dolgem in napornem dnevu smo prispeli v Nikozijo, kjer je tudi locirana naša partnerska šola. Začeli smo s projektnimi aktivnostmi, zaradi česar smo tudi prišli. Ko smo prišli v šolo, so nam vsi ciprški otroci neverjetno sledili, očitno smo jim bili zanimivi ☺, ker smo bili drugačni. Po prireditvi smo se srečali s predstavnikom slovenske ambasade na Cipru. In nato smo se končno lotili SONCA, glavne teme našega študijskega srečanja. V eni od delavnic smo izračunali, da je zemlja res okrogla in da se senca na Cipru v takem času (20. 3. – čas enakonočja) v dveh minutah poveča za pet centimetrov. Popoldan smo si ogledali Nikozijo, ki je mejno mesto med grškim in turškim delom. Ciprška stran, na kateri smo bili, je bila veliko bolj urejena in razvita. Presenečene smo bile nad velikim številom potepuških mačk, ki jih je bilo vsepovsod preveč. V mestu smo si ogledali tudi hišo, v kateri so prebivali plemiči v preteklosti. Nadvse zanimivo in poučno.

Po zajtrku predzadnjega dne smo se takoj odpravili v šolo, kjer smo postavili stojnico in ostalim učencem predstavili slovenske znamenitosti. Vsem Ciprčanom smo se zahvalili za prijetno dobrodošlico in mediteransko gostoljubje. Nato smo izdelovali sončne ure. Vsak je izdelal svojo. Lahko smo jo odnesli tudi domov. Sledilo je kuhanje tradicionalne hrane. Vsi udeleženci smo pripravljali ciprsko hrano. Bila je zelo okusna. Sledila je predstavitev držav, kjer smo se potrudili po svojih najboljših močeh. Po zadnji skupni večerji smo se vrnili v hotel, kjer smo se s solzami v očeh poslovili od španskih, latvijskih, norveških in ciprskih prijateljev. Žalostni smo se razšli okrog polnoči.

Evharisto poli Cyprus oziroma najlepša hvala, Ciper ☺!

IZJEMNA IN NEPOZABNA IZKUŠNJA UČENK OŠ STIČNA –
»EFHARISTO CIPER!«

avtorji prispevka: starši učenk Klavdije Dremelj, Neže Jerič in Vide Kovačič

Zgodba se je začela že lansko jesen, ko je vsaki mami telefoniral gospod učitelj Rajner in nam zaupal, da dekleta pridno sodelujejo v projektu Erasmus+ in da jim kot nagrado za njihovo pridno delo ponujajo priložnost, da gredo na Ciper, če se seveda s tem strinjamo. Po hitri telefonski izmenjavi mnenj je bilo jasno, da to priložnost starši podpiramo. Lepo je bilo slišati, da starši denarno ne bomo obremenjeni, ker je projekt del izobraževalne investicije v šolstvih EU in šola prejme sredstva EU za izvedbo projekta.

V projekt Erasmus+ so se naše hčere vključile že v lanskem šolskem letu. Učenci so se posvečali spoznavanju uporabe alternativnih virov sončne energije. V novembru so OŠ Stična obiskali učenci partnerskih držav z Norveške, Cipra, iz Latvije in Španije. Norveški fantje so našim puncam dali internetne stike do njihovih vrstnic, ki naj bi spomladi odšle na Ciper. Tako so se punce spoznavale preko snapchata in komaj čakale srečanja v živo na Cipru. V naslednji mesecih so učenci delali mozaik za ozadje sončne ure. Cilj projekta je bil izdelava sončnih kolektorjev, s katerimi naj bi ogrevali rastlinjak. Ker so prihajali udeleženci iz držav, ki se nahajajo v različnih podnebnih pasovih, je bilo zanimivo primerjati, katere sončne celice so najučinkovitejše v posamezni državi.

Teden pred odhodom smo bili starši skupaj z učenkami povabljeni na sestanek k učiteljema, gospe Katji Tomažinčič in gospodu Igorju Rajnerju. Izkušena popotnika sta nam pojasnila vse informacije o pripravi na potovanje. Dobili smo tudi načrt po dnevih. Smiselno se nam je zdelo, da naj bi se dekleta na Cipru čim več družila z ostalimi udeleženci, ne le ena z drugo, saj je cilj projekta izmenjava izkušenj in spoznavanje novega, drugačnega.

Pred odhodom na Ciper so Klavdija, Neža in Vida pripravile predstavitev Slovenije v angleščini in jo še na samem letu ponavljale.

Vznemirjene so dočakale soboto, 17. marec 2018, ko smo se izpred železniške postaje v Ivančni Gorici poslovili ter razdelili še zadnje starševske napotke (pazite druga na drugo, upoštevajte navodila učiteljev ...). S kombijem so se odpeljale do Budimpešte. Glede njihove varnosti nismo bili v velikih skrbah, saj so jih čuvali ravnatelj, gospod Marjan Potokar, pomočnica ravnatelja, gospa Mojca Malovrh, učitelja, gospa Elizabeta Kadunc Križaj in gospod Igor Rajner.

In tako se je začela izvrstna priložnost za spoznavanje geografije, zgodovine in kulture Cipra in hkrati različnosti mladih udeležencev preostalih štirih držav iz projekta. Preizkusile so uporabnost angleščine in svojo iznajdljivost v novih situacijah. Prestale so prvi polet z letalom.

Zdaj vedo, da:

- je Ciper otok v vzhodnem Sredozemlju, južno od Turčije in jugovzhodno od Grčije,
- šteje 855 000 prebivalcev,
- je glavno mesto Nikozija,
- na Cipru ne govorijo ciprščine, ampak sta uradna jezika grški in turški,
- od 1. maja 2004 spada v Evropsko unijo,
- ima od 1. januarja 2008 za svojo valuto evro,
- je bil do leta 1959 britanska kolonija (avtomobili vozijo po levi),
- je razdeljen na severni Ciper (99 % Turkov) in južni Ciper (95 % Grkov),
- spada večina prebivalstva južnega Cipra po veri med grške pravoslavce,
- je večina jedi pripravljena na oljčnem olju.

Domov so prišle očarane nad vsem, kar so doživele. Mrežo znancev preko računalniških omrežij so razširile. Skrbijo za redne stike s svojimi vrstniki. Okrepile so svojo samozavest s spoznanjem, da so šolska znanja uporabna in koristna.

Starši smo za organizacijo in izvedbo te dragocene življenjske izkušnje, ki je bila omogočena našim dekletom, Erasmusu+ in Osnovni šoli Stična zelo hvaležni.

UČENKE IN UČITELJI OŠ STIČNA V ENI OD PRIBALTSKIH DRŽAV – DOBRODOŠLI V LATVIJI

avtorica prispevka: Metka Valič, mama učenke Ane Valič iz 9. c

Program Erasmus+ je bil ustanovljen leta 1987 in je t. i. »paradni konj« EU med programi izobraževanja in usposabljanja za mobilnost in sodelovanje v visokem šolstvu v Evropi. Ideja programa ustreza tudi načelom in življenju ter delu Erazma Rotterdamskega – vzornika, ki je študijske obveznosti opravljal v različnih državah.

Erasmus+ je program EU za sodelovanje na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa za obdobje 2014–2020.

V Sloveniji za izvajanje programa v obdobju 2014–2020 skrbita dve nacionalni agenciji: CMEPIUS, Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, ki pokriva področja izobraževanja, usposabljanja in športa, ter MOVIT, Zavod za razvoj mobilnosti mladih, ki pokriva področje mladine.

Na naši Osnovi šoli Stična so oziroma potekajo v okviru tega programa naslednji projekti:

- KA2 2014–2016 »Old jobs and new jobs«
- KA2 2016–2018 »The Sunny Side Up«, kjer sodeluje tudi moja Ana

- KA1 2016–2018 »Izzivi sodobnih učiteljev«

»The Sunny Side Up« povezuje naslednje države: Slovenijo, Norveško, Ciper, Latvijo in Španijo; sam projekt je usmerjen v spoznavanje uporabe alternativnih virov sončne energije.

Učitelji in učenci se srečujejo na izobraževalno-prijateljskih srečanjih v posameznih sodelujočih državah in tako so z naše šole tri učenke in trije učitelji v Latvijo odpotovali v aprilu 2017.

Igor Rajner, prof., in Katja Tomažinčič, prof., sta pred odhodom podala vse potrebne informacije o izvedbi potovanja in srečanja, med pogovorom pa smo starši lahko začutili, da učitelji v ta projekt pristopajo skrbno in da otroke na potovanju prepuščamo v varne in zaupanja vredne roke.

Starši denarno nismo bili obremenjeni. Program Erasmus+ zagovarja stališče, da so taki projekti del izobraževalne investicije v šolstvih EU in zato šola prejme sredstva EU za izvedbo projekta, na katerega se ustrezno prijavi.

Učenke so potovanje in srečanje z učenci drugih držav pričakovale polne adrenalina. Pred odhodom so Alja, Petra in Ana pripravile darila iz klekljane čipke ter predstavitev Slovenije. Zelo, zelo so se veselile tudi poleta z letalom.

Kot starš sem hvaležna naši osnovni šoli ter njenim proaktivnim učiteljem, ki v svojem službenem in prostem času pripravijo učencem izzive in priložnosti za širjenje obzorja. Vesela sem, da celotna šola podpira in odpira nove poti, sodeluje pri programih EU in tako še dodatno izobražuje vse vključene: učitelje, učence, pedagoške delavce in tudi nas, starše.

Veliko truda, znanja, časa in dobre volje je potrebno, da se projekt začne in izvede. Znanje je moč in življenje se dogaja izven cone udobja. Seneka in F. Perls pravita: »Ne učimo se za šolo, marveč za življenje. Učenje je odkrivanje, da je nekaj mogoče.«

Spoštovani učitelji, s takimi projekti pokažete, da življenje učitelja za vas ni samo poklic, ampak tudi poslanstvo. Pristrčna hvala, da skupaj z našimi otroki odkrivате moč znanja, premikate meje mogočega in učite za življenje.

MED VIKINGI NA NORVEŠKEM JE BILO NEPOZABNO

avtorice prispevka: Julija Genorio, 7. b, Maja Lukič, Neža Marinčič, 7. c

Vse smo nestrpno pričakovale 5. maj, saj smo se takrat že zelo zgodaj zjutraj z učiteljem Igorjem Rajnerjem odpravile na pot na Norveško.

Prvi let smo imele že zgodaj zjutraj iz Trsta v München. Glede letala nas ni preveč skrbelo. Tako smo iz Münchna leteli še v Oslo, kjer smo si v prostem času ogledali mesto, ter nazadnje še v Bergen. Prispeli smo pozno popoldan in tam so nas že pričakali španski učitelji in učenci.

Naslednji dan smo se odpravili na kratek pohod na planoto blizu mesta. Po vrnitvi smo se še malo razgledali po Bergnu, ki je zares prečudovito mesto. Popoldne smo se z ladjo odpravili v Rosendal. Vožnja je bila zelo zabavna. V Rosendalu so nas že pričakale družine, pri katerih smo preživele naslednjih nekaj dni. Zvečer so nas odpeljali v njihovo šolo, kjer smo večerjali.

Ponedeljkovo jutro smo preživele z družino, ki nam je pripravila obilen zajtrk. V majhni vasi Dimelsvik, kjer stoji šola Omvikdal, so nam učenci naredili lep sprejem, potem pa smo bile na vrsti me, da jim predstavimo Slovenijo. Po kosilu smo si ogledali hidroelektrarno, ki oskrbuje celo vas z elektriko, nato pa odšli k družinam. Zvečer smo se spet zbrali v šoli, da bi se z ostalimi gosti iz Španije, Cipra in Latvije ter z učenci z Norveške pomerili v svojem znanju. Bilo je zelo zabavno, saj smo se med drugim naučili tudi nekaj tujih besed.

V torek smo si najprej ogledali pouk v 5. razredu in se s tem spoznali z učenci. Po kratkem kosilu so nas čakale vikinške igre. Te so bile ena najbolj zanimivih dejavnosti. Igre smo spoznavali in se v njih preizkušali vse do sredine popoldneva, ko smo zopet odšle k družini. Družina Svendsen, ki nas je gostila, nas je odpeljala na kratek izlet s čolnom do prelepega otoka. Po uživanju na ne preveč topli obali smo se skupaj z ostalimi učenci odpravili na pohod. Ko smo prispeli na vrh, smo pekli hrenovke in penice.

Zadnji dan na šoli smo ponovno začeli z obiskom razredov, nadaljevali pa s tekmovanjem v odbojki. Tam nismo bili preveč uspešni, so pa zato bili naši učitelji.

Pred velikim finalom, kjer so učitelji zasedli drugo mesto, smo imeli hitro kosilo. Popoldne smo se z ostalimi gostujočimi državami odpravili v Fulgefonn center, kjer smo izvedeli več o fjordih, potem pa še na pico v mestno hišo Rosendala. V bližini nas je že čakalo igrišče, kjer smo porabili večino naše energije. Nedaleč stran so nas pričakali tudi norveški učenci. Razdeljeni v mešane skupine smo igrali putball, ki je mešanica nogometa in golfa. Pozneje smo skočili pogledat še Stone park, kjer prevladuje nedotaknjena narava.

Žal smo se naslednje jutro morale posloviti od družine, saj smo že odhajali na ladjo nazaj v Bergen. Tam smo si privoščili kosilo, nato pa preživele zadnje ure s Španci, od katerih smo se res s težkimi srci poslovili. Zvečer smo bile me zadolžene za večerjo – špagete.

Tako nam je ostala le še pot domov. Najprej smo leteli v Köbenhavn, ki smo si ga seveda ogledali, nato pa smo prileteli v München in Trst, od tam pa naravnost domov. Tako se je naše potovanje končalo.

Naši osebni vtisi:

Izlet na Norveško je bil res super, saj sem spoznala nove prijatelje, hrano ... Upam, da bom lahko spet kdaj obiskala Norveško in učence iz drugih držav.

Maja Lukič, 7. c

Na Norveškem je bilo naravnost odlično, saj smo spoznali novo kulturo, državo in nove prijatelje.

Julija Genorio, 7. b

Jaz sem se imela res super. Spoznala sem nove kulture, jezike in običaje, predvsem pa nove prijatelje in zaveznike. Resnično upam, da bom imela ta mesta še kdaj priložnost obiskati in še kdaj videti prijatelje, s katerimi smo se zelo povezali.

Neža Marinčič, 7. c

OBISK IN IZKUŠNJE NA ANGLEŠKI OSNOVNI ŠOLI

avtorica prispevka: Darja Bregar, prof. razrednega pouka

V okviru evropskega projekta Erasmus+ sem imela v zadnjem tednu septembra priložnost spoznati, kako poteka pouk na eni izmed podeželskih osnovnih šol na jugozahodu Anglije (Kenton Primary School).

En teden v Angliji je premalo, da bi dodobra spoznal njihovo kulturo in šolski sistem, je pa dovolj, da občutiš in začutiš, kaj delajo

dobro in česa sam ne bi počel. Najbolj mi je ostala v spominu njihova prijaznost in ustrežljivost. Na vsakem koraku slišiš vljudne fraze, vsak ti je pripravljen pomagati, spoštljivi so do vseh, pa naj bo to tujec, družinski član, sošolec, učitelj ali pa voznik avtobusa. Kako to dosežejo, ne vem, sem pa opazila, da odnosom v šoli namenijo ogromno časa. Poudarjajo, da se morajo učenci truditi po svojih najboljših močeh, da ne smejo obupati ob neuspehih, morajo si med seboj pomagati, biti spoštljivi do vseh ... In res se te vrednote kažejo v tem, da se otroci znajo poslušati, ne skačejo drug drugemu v besedo, se ne zmrdujejo nad člani svoje skupine in si med seboj pomagajo. Ker veliko delajo v parih ali skupinah, je včasih v razredu glasno, vendar nikoli ne kričijo, da bi se slišali. Imaš občutek, da se zabavajo po svoje, a po preteku določenega časa vejo in znajo povedati svoje rešitve. Presenetilo me je tudi, kako samozavestni so. Učitelji od njih pričakujejo več, zato jim zastavljajo predvsem naloge na višjih kognitivnih ravneh in kadar so uspešni, so vedno pohvaljeni. Učiteljem ni pomembno, da naloge rešijo vsi otroci, kot to delamo v Sloveniji, kjer so posledično naloge večinoma manj zahtevne, ampak da težje naloge rešijo s skupnimi močmi. Delajo po principu »manj je več«. Na šoli, kjer sem bila, niso uporabljali ne učbenikov ne delovnih zvezkov, niso reševali nešteto nalog po istem kopitu, ampak so bolj kompleksni nalogi namenili več časa.

Na eni strani ima angleški šolski sistem ogromno pozitivnih lastnosti, nekaj sem jih opisala, na drugi stani pa je kar nekaj takih, ki mi niso všeč. Njihov pouk, ki traja od devete do tretje ure popoldne, je bil na šoli, ki sem jo obiskala, precej enoličen (metode dela) in težko sem ostala zbrana. Poleg tega v šolo prihajajo štiriletni otroci, ki pri petih letih že v večini berejo, a v primerjavi z otroki v naših vrtcih ogromno presedijo za mizami, se ne igrajo toliko, niti ne počivajo več. Poleg tega se s prenovo učnega načrta

pred tremi leti srečujejo z vsebinami, ki so zanje prezahtevne in jim razvojno niso kos, ker so zanje preabstraktne. Učitelji sami priznavajo, da so z zgodnjim šolanjem in zahtevnostjo učnega načrta otroke na nek način oropali brezskrbnega otroštva.

Zanimivo pa je, da kljub temu da se slovenski učitelji dlje izobražujemo za svoj poklic, ki ga kvalitetno opravljamo (uporabljamo različne pristope), v družbi nismo tako cenjeni kot naši angleški kolegi, za svoje delo pa smo tudi manj plačani. V Sloveniji dobiš občutek, da je učitelj lahko vsak, da za to ne potrebuješ posebnih znanj in da se v tvoje delo lahko vtika vsak, ki ima šolajoče se otroke.

ALI JE POUK V ANGLIJI DEJANSKO TAKO DRUGAČEN?

avtorica prispevka: Barbara Tomše, prof.

V mesecu septembru sem v okviru projekta Erasmus+ KA1 odšla na izobraževanje in strokovno usposabljanje v Devon, prelepo pokrajino na jugozahodu Anglije. Tam sem en teden živel pri prijetni angleški družini ter obiskovala srednjo šolo v Teignmouthu. Srednjo šolo ali »secondary school«, kot ji pravijo Angleži, obiskujejo učenci, stari od 11

do 17 let. Najprej sem bila dva dni prisotna pri urah angleščine, torej pri urah njihovega maternega jezika. Za razliko od naših ur slovenščine, kjer je dokaj velik poudarek na poučevanju slovnice, so oni usmerjeni pretežno v književnost in umetnostna besedila. Tu so se na primer učenci 7. razreda prvič srečali s staroangleško epsko pesnitvijo Beowulf. Slovnica, pravijo učitelji, naj bi bila do takrat že naučena in usvojena v nižjih razredih. Pouk učencev višjih razredov je temeljil na obravnavi Shakespeareovih pesmi ter drugih pomembnih književnih del s poudarkom na interpretaciji le-teh, razvijanju kritičnega mišljenja ter na poglobljenem pisanju esejev. Naslednjih nekaj ur sem preživela s hospitiranjem pri španščini in francoščini. Pouk tujih jezikov se ni bistveno razlikoval od tistega, ki ga izvajamo mi. Imajo pa to razliko, da vsako uro začnejo z napovedjo cilja, ki ga želijo doseči. Še vedno je veliko poudarka tako na razvijanju slušnih in govornih spretnosti kot na pisnem sporočanju. Zadnji dan sem opazovala pouk ostalih predmetov, kjer sem spoznala, da so njihove aktivnosti bolj usmerjene k samostojnemu reševanju problemov ter medsebojni pomoči. Med drugim sem obiskala tudi predstavo, namenjeno 13-letnikom, z naslovom Why would you? Učence so želeli

podučiti o smiselnosti in možnostih odhoda na študij. Imejmo v mislih, da je njihovo šolanje na univerzi poleg uspešnosti pogojeno tudi z astronomskimi vpisninami, za katere študentje vzamejo kredit, ki ga nato odplačujejo še vrsto let.

Razen očitne razlike med slovenskimi in angleškimi učenci, ki morajo imeti oblečene šolske uniforme, so si otroci precej podobni – radovedni, razigrani in živahni. Na neprimerno vedenje jih učitelji še vedno opozarjajo, imajo pa prekrške jasno opredeljene na plakatih z napisom »red card offences«, katerim v primeru kršitev sledi pripor. V primeru motenja pouka je učenec ob drugem opozorilu izločen iz razreda za naslednjih 24 ur. Drugačen je tudi odnos učencev do učiteljev, le-ta je veliko bolj grajen na spoštovanju. Učitelje naslavljajo z gospodična in gospa oz. gospod, njihova avtoriteta pa se kaže tudi v tem, da starši šolskemu sistemu zaupajo in vanj ne posegajo.

Moje bivanje v Angliji je bila nepozabna izkušnja. Ne samo da sem pridobila nekaj novih idej za popestritev pouka ter bom s tem lahko omogočila svojim učencem kakovostnejše poučevanje, ampak sem kot učiteljica angleščine tudi izpopolnila in nadgradila svoje znanje angleškega jezika.

POROČILO DELAVNICE IZDELOVANJA SONČNE URE IN MOZAIKA

avtorji prispevka: projektni tim OŠ Stična (Anka Švigelj Koželj, prof., Vesna Kovač, prof., Katja Tomažinčič, prof. in Igor Rajner, prof.)

V sredo, 7. 3. 2018, je v okviru projekta »The Sunny Side Up« na Osnovni šoli Stična potekala delavnica na temo sončne ure. Učenci so pod vodstvom projektnega tima pridobivali znanje in praktične izkušnje o sončnih urah. Prav tako so izdelovali mozaik, ki bo kmalu stal pred glavnim vhodom v šolo. Več o izdelku pa v priloženih fotografijah.

JUHU – SPOZNAVANJE LJUBLJANE V TUJIH JEZIKIH ☺

avtorji prispevka: Aktiv učiteljev za tuje jezike

Člani aktiva za tuje jezike na OŠ Stična smo se letos odločili, da v okviru svetovnega dneva jezikov, ki ga obeležujemo 26. septembra, organiziramo spoznavanje Ljubljane v tujih jezikih (angleščina, nemščina in španščina). Ta dogodek smo razdelili na dva popoldneva. Udeležilo se ga je 37 učencev in učitelji za tuje jezike. V četrtek, 28. septembra, smo se pripravljali v šoli, v petek, 29. septembra, pa smo teoretično znanje uporabili v praksi. Vsak učenec je imel svojo zadolžitev, prav tako pa so morali ustaviti naključne mimoidoče turiste in jih nagovoriti v enem od tujih jezikov ter jih vprašati o Ljubljani ali Sloveniji. Vsi učenci so z veliko vnemo in znanjem, ki ga imajo, opravili svoje delo več kot odlično. Ponosni smo na njihovo sproščenost komuniciranja v enem od tujih jezikov.

Tisti dan je bil poseben. Ko smo govorili s tujci, sem se počutila, kot da sem del sveta in sem z njim tudi povezana. Bila je zelo prijetna izkušnja.

Tistega sončnega petka (29. septembra) se je matična šola skupaj z Zagradcem in Višnjo Goro odpravila na vlak proti Ljubljani. Na vlaku smo se smejali in tudi ponavljali tekst, ki naj bi ga uporabili ta dan. Po uri vožnje smo prispeli in dobili navodila. Odpravili smo se na Prešernov trg. Razdelili smo se po skupinah in v skupini nadaljevali pot do tržnice, Tromostovja, Frančiškanske cerkve, Šušarskega in Mesarskega mostu, restavracije Sokol, Julijinega spomenika, do spomenika Valentina Vodnika in do Robovega vodnjaka. Nekateri so se slikali s kraljem ulice, znanim nemškim arhitektom in turisti. Ko smo prispeli do različnih točk, smo se morali snemati in besedilo povedati

v nemščini, angleščini in španščini. Bilo je zelo zanimivo in zelo zabavno, pa tudi Ljubljano smo bolje spoznali. Nekateri posnetki niso najboljše nastali, zato pa smo se nasmejali do ušes. Učitelji so nam obljubili McDonald's in vsi smo ga nestrpno čakali. Ko smo končali z delom, smo končno lahko odšli v McDonald's. Vsi smo bili presrečni. Ko smo se najedli, smo se nekateri predčasno vrnili na dogovorjeno mesto. Izkoristili smo čas in turiste v angleščini povprašali o Ljubljani. Bili so navdušeni nad lepoto Ljubljane in ko smo jih vprašali, kaj jim je najbolj všeč, so rekli čokolada. Povedali so nam, da bodo šli na Bled in na morje. Kasneje je prišla učiteljica in vsi skupaj smo se slikali. Ko smo se vsi zbrali, smo skupaj odšli na železniško postajo in počakali na vlak. V Ivančno Gorico smo prišli pozno zvečer. Nato smo odšli domov in lepo preživeli ostali petkov večer.

Lina Sekirnik, 7. b

V petek, 29. 9. 2017, smo učenci iz Višnje Gore, matične šole in Zagradca odšli v Ljubljano. Vseh skupaj nas je bilo 37, od tega 6 iz Višnje Gore. Učenci smo bili seveda zelo zgovorni pri spraševanju tujcev o Ljubljani. Do našega glavnega mesta in nazaj smo se peljali z vlakom. Ves popoldan smo preživeli v Ljubljani, na koncu pa smo odšli še v McDonald's.

Nika Jaklič, 8. VG

29. septembra smo se učenci OŠ Stična odpravili v Ljubljano na jezikovne delavnice. Do glavnega mesta smo se peljali z vlakom. Ko smo prispeli, so nam učitelji razložili pravila. Nato pa smo v dobri uri morali obiskati 7 točk po Ljubljani, se posneti s telefoni ter seveda tudi predstaviti znamenitosti Ljubljane v angleščini, nemščini in španščini. Kot dodaten izziv pa smo morali intervjuvati turiste. Bilo je zelo zabavno in poučno. Ob koncu pa je sledila še spodobna večerja. Zahvaljujemo se učiteljem Katji S. Rus, Katji Tomažinčič, Igorju Rajnerju, Alenki Kovač in Kristijanu Rešetiču za nepozabni petek.

Tjaša Kastelic, 8. VG

Bil je petek, dan, ki ga ne bom nikoli pozabil. Bili smo v Ljubljani in si ogledali največje znamenitosti tega mesta: Prešernov trg, Tromostovje, mestno hišo, Šušterski most, Ljubljanico ... Pri vsaki znamenitosti smo intervjuvali prijazne turiste iz vseh mogočih držav. Na koncu pa smo imeli prosti čas. Ali uganete, kam je šla večina učencev? Le kam drugam kot v McDonald's, jasno. Imeli smo se odlično.

Jan Kušar, 8. VG

UČENCI IZ STRAŠA V AVSTRIJI IN OŠ STIČNA SO OKREPILI PRIJATELJSTVO

avtor prispevka: Igor Rajner, prof.

Tudi na OŠ Stična (PŠ Višnja Gora) smo ob 540. obletnici mestnih pravic Višnje Gore in praznika čebelarstva organizirali v mesecu maju različne aktivnosti za učence. Ob tej priložnosti so nas iz Straša na avstrijskem Štajerskem obiskali učenci, s katerimi so se povezali učenci iz sedmega razreda Podružnične šole Višnja Gora. Pomerili so se v športu, likovnih veščinah, natečaju za najboljšo risbo čebele in v ogledu mestnih znamenitosti v nemškem in angleškem jeziku.

Učenci obeh šol so ponovno dokazali, da je eno in edino sredstvo sporazumevanja na različnih področjih jezik in da ga moramo krepiti in uporabljati v vsakdanu. *Die Brücken und Sprachen verbinden* oziroma po slovensko *Mostovi in jeziki povezujejo*.

Prijatelji s prijateljske šole v Strašu so se z lepimi vtisi poslovili in nas pričakujejo prihodnje šolsko leto na povratnem obisku v Avstriji.

SPOZNAVAJMO DEŽELE

V novembru, natančneje 18. 11. 2018, smo z učenci naše šole pokukali na sever Evrope.

Na raziskovalnem dnevu je sodelovalo 90 učencev s celotne OŠ Stična. Učenci so spoznavali Švedsko, Norveško, Finsko, Dansko in Islandijo: njihovo zgodovino in geografske značilnosti, mite in legende, vero in običaje, kulinariko, glasbo ter književnike, ki so se s svojimi deli uvrstili v sam vrh svetovne literature. Delo je potekalo v šestih skupinah – delavnicah. Vanje so se učenci vključili po zanimanju, izbirali so lahko med glasbeno, novinarsko, likovno, geografsko, literarno in zgodovinsko delavnico.

Za prijeten začetek skupnega sobotnega druženja sta poskrbela navihana in razigrana Pika Nogavička ter njen zvesti prijatelj Ficko, pridružil pa se jima je tudi velemojster otroških pravljic – danski pravljicar Hans Christian Andersen. Sledilo je potopisno predavanje o Islandiji, ki ga je za nas pripravil gospod Tadej Venta.

ISLANDIJA

avtorica prispevka: Natalija Škrbe, 7. c

Tadej Venta nam je predstavil deželo Islandijo. Glavno mesto je Reykjavik. Islandija je ena najčistejših držav na svetu, njeno ime pa pomeni ledena dežela (Iceland). Govorijo islandščino, kar pomeni, da je jezik starogrški. Njihova valuta je islandska krona, 120 kron je približno 1 evro. Leži v severozahodu Evrope. Najbolj razvito gospodarstvo je ribolov. Njihova največja atrakcija je Blue Lagoon.

Imajo naravno termalno vodo, ki smrdi po jajcih. Ta voda je odpadna iz elektrarn. Nori so na hitro hrano – posnemajo Ameriko. Imajo pa most BRIDGE AMERICA, ki je med Evropo in Ameriko. Njihov glavni vir hrane so ribe, iz njih pa izdelujejo tudi čips. GRANDIVAR je mesto, znano po ribolovu.

Je popularna država za snemanje filmov. Imajo veliko golf igrišč in tudi več 1000 tovarn, ki proizvajajo konzerve z ribami. Zelo dobro sprejmejo tujce in so bolj neobremenjeni. Islandijo obdajajo toplotni tokovi, tam je ogromno vetrov. Imajo veliko

igrišč. Na bencinskih črpalkah nimajo nobenega uslužbenca. Tam te nobeden ne okrade – ljudje si med seboj zaupajo. Za hrano in oblačila so tam nižje cene kot pa pri nas v Sloveniji. Gospod Tadej je dodal, da mu je bil izlet na Islandijo zelo všeč in da se bo morda naslednje leto za stalno preselil tja.

Sledilo je druženje z norveškimi vrstniki, ki so za naše učence pripravili prave, pravcate vikinške igre. Razdelili smo se v tri skupine po deset učencev: prva skupina se je na šolskem travniku v dveh ekipah pomerila v vikinški različici slovenske igre »zemljo krast«, pri kateri smo namesto trde asfaltne podlage uporabili travnik, kreda pa smo zamenjali z noži. Druga skupina se je pomerila v mini borilnih ročnih veščinah, tretja skupina pa v vleki vrvi.

V eni od vikinških iger so poklicali deset učencev, jih razdelili po parih in nato sta dva učenca z Norveške pokazala naslednjo igro: Postaviš se z nogo ob nogi in začneš porivati soigralca (v našem primeru sošolca oz. sovrstnika). Sledila je igra lomljenja oz. polaganja rok ter igra, v kateri si se moral uleči na tla in izpodrivati soigralca. Bilo je pet iger, ki se v norveščini imenujejo: DYTTELEIKEN, HANDBAK, NAPPING.

Nadaljevali smo z delom v delavnicah ...

V **glasbeni delavnici** so se učenci pod mentorstvom učiteljice Petre Rus Mušič in knjižničarja Kristijana Rešetiča (pridružila se jim je tudi novinarska ekipa) preko videokonference pogovarjali z Majo Keuc, slovensko predstavnico na Evrosongu leta 2011, ki že nekaj let živi na Švedskem. Naša simpatična in zgovorna sogovornica nam je povedala, da ji je življenje na Švedskem zelo všeč, da so tam ljudje prijazni, strpni in zelo napredni. V Stockholm se je preselila zaradi študija petja, ki ga je tudi že uspešno zaključila. Sedaj preživi večidel dneva v glasbenih studiih, kjer piše pesmi, vadi petje in snema pesmi. Na Švedskem jo moti v določenem delu leta predvsem mrak, tema in samo štiri ure dnevne svetlobe. Slovenijo pogreša, predvsem družino, prijatelje, domačnost, hrano in naravo. Povedala je še, da si bo svoj nastop na Evrosongu zapomnila za vedno in da jo še nikoli ni bilo tako strah kot takrat, ko je stala na evrovizijskem odru. Kot zanimivost nam je povedala nekaj švedskih besed; npr. švedska beseda »sova« pomeni v slovenščini »spati«. Zaupala nam je, da ji na začetku ni bilo enostavno, saj ni poznala nikogar in se je morala kar potruditi, da je vzpostavila svoj nov svet švedskih prijateljev in znancev. Tudi švedski jezik se ji je zdel zelo težek, a se ga je sčasoma (s trdim delom in veliko mero vztrajnosti) le uspela naučiti. Ker domovino pogreša, jo obišče vsak drugi mesec.

INTERVJU Z MAJO KEUC

avtorice prispevka: Sara Jontes, 7. a, Ajša Hodžić in Pia Zupančič, 7. b, Tinkara Zajc, Mia Zajec, Natalija Škrbe in Ines Glavan 7. c

Kakšen je vaš navaden dan?

Zjutraj vstanem, si vzamem približno 1 uro časa za zajtrk, nato grem v telovadnico, ob 11. uri pa grem v studio, kjer po navadi preživim preostanek dneva.

Kaj najbolj pogrešate?

Najbolj pogrešam svojo družino, prijatelje, avto, hrano, naravo, toplino ...

Prihajate kdaj na obisk v Slovenijo?

Ja, vsak drugi mesec.

Vemo, da je vaša zelo dobra prijateljica Nika Zorjan. Kako dolgo sta že prijateljici?

Prijateljici sva že okrog 6, 7 let.

Kako dolgo pa se že nista videli?

Že zelo dolgo in ko pridem v Slovenijo, si moram vzeti nekaj prostega časa za klepet in kavo z njo.

Kako dolgo ste se učili jezik?

Približno 2 leti.

Kako pa so starši odreagirali, ko ste jim povedali, da se boste preselili?

Niso bili zadovoljni.

Ali ste gledali EUROBASKET 2017?

Ne, nisem.

Vam ustreza življenje na Švedskem?

Ja in ne, ker je tam veliko teme in ljudje so zadržani.

Kam hodite na dopust?

V Slovenijo za eno leto, naprej pa običajno ne vem.

Ali se mislite vrniti?

Mogoče, je pa res, da nikoli ne reci nikoli.

V glasbeni delavnici so učenci izdelali še plakat na temo »*Evrovizija in sever Evrope*« in prisluhnili izredno zanimivemu predavanju o heavy metalu, ki ga je za nas pripravil gospod Ivan Cepenec.

SKANDINAVSKI METAL

avtorica prispevka: Mia Zajec, 7. c

HUDIČ, VIKINGI IN HRUP

Ivan Cepenec je učitelj na OŠ Kolezija. Je bobnar v zasedbah Eruption in Dickless Travy. Je urednik pri časopisu Profanity, voditelj radijske oddaje Metal Detektor. Metal glasba je hrupna, igrajo jo povsod po svetu. Tvorimo jo s pomočjo kitar, bobnov in nenavadnih zvočil. Poje o vsem, o čemer ne poje Katy Perry ... Metal se je razvil povsod po Severni Evropi, a danes se bomo osredotočili na Skandinavijo.

ŠVEDSKA je najbolj znana po death metalu. Teme tega metala so bolezen, trpljenje, smrt, konec človeštva. Pojavi se konec 80-ih, v začetku 90-ih.

FENOMEN VIKINGOV

Teme: boj in prijateljstvo, pogum, dijaštvo, pokristjanjevanje, nordijska mitologija

Tipična predstavnika: Amon Amarch, Across the open sea.

Začetnik: Ace Borje Forsberg (1966–2004).

Znani so tudi po heavy in power metalu.

Črpali so predvsem iz evropskega power metala v stilu Helloween, Blind, Guardian ipd. ter iz ameriškega power metala v stilu Manowar, Hammerfallin grand magnus, Candlemass in Sabaton.

Trije veliki švedski melodični metali:

In Flames – Come Clarity

Fenomen Ghost: združili so švedsko ljubezen do pop glasbe in metala.

Fenomen Opeth: prvaki progresivnega metala.

NORVEŠKO prepoznamo po black metalu: Darkthrone, Transilvanian Hunger.

Ta vrsta glasbe je na slabem glasu, razlog tiči predvsem v temah (zlo, smrt, uničenje, bogastvo, duhovnost).

Zelo je raziskana v knjigah, npr. Black metal, Lord of chaos, Mega Zinc, in v dokumentarnih filmih: Metal evolution, Black hearts.

FINSKA

Znane skupine so: Metal from Finland, Lordi, Children of Bodom, Nightwish, Extrem black metal. Z Evrovizije pa poznamo Lorde, Keep of Kalessin, Eldrine ...

V **novinarski delavnici** so se naši učenci prelevili v novinarje in se pogovarjali s slovenskimi izseljenci na Švedskem, Norveškem in Danskem.

Z Danske sta se nam oglasila gospa Martina Tonin Podobnikar, ki je pred odhodom v tujino živela v Ljubljani. Trenutno živi v Kopenhagnu, glavnem mestu Danske. Povedala nam je, da njeni predniki izhajajo iz Zagradca in Ambrusa, njen pradedek Franc Lobe pa je bil prvi učitelj na Osnovni šoli Stična. Pogovarjali smo se tudi z njeno hčerko in sinom, ki sicer obiskujeta mednarodno šolo. Med pogovorom smo se posladkali z okusnimi cimetovimi piškotki, ki nam jih je naša sogovornica poslala po pošti.

INTERVJU Z MARTINO TONIN PODOBNIKAR

avtorica prispevka: Sara Jontes, 7. a s pomočjo drugih učenk šolskega novinarstva

Kakšno se vam zdi življenje na Danskem?

Življenje na Danskem mi je zelo všeč.

Kakšne praznike imate?

Tam praznujejo zelo podobne praznike kot v Sloveniji.

S čim se vozite v službo?

V službo se vozim z kolesom, saj so kolesa tam zelo popularna.

Kam greste na počitnice?

Na počitnice se večinoma odpravljamo v Slovenijo.

Koga najbolj pogrešate, potem ko ste se preselili?

Najbolj pogrešam svoje sorodnike oz. svojo družino.

Koliko ste bili stari, ko ste se preselili na Dansko?

Ko sem se preselila na Dansko, sem imela 38 let.

Katero besedo ste se najtežje naučili?

Najtežje sem si zapomnila besedo *karotten*, kar pomeni korenje.

Koliko časa ste se učili jezik?

Jezik sem se učila 5 let in pol.

Kakšno vreme je večinoma v vašem kraju?

V našem kraju veliko dežuje.

Z Danske se nam je oglasil tudi gospod Matjaž Brvar, ki je kot podoktorski raziskovalec zaposlen na Syddansk Universitet (Južnodanski univerzi) v kraju Odense. Izvedeli smo, da zelo pogreša Slovenijo (svoje domače in činčilo, predvsem pa slovenske gore). Povedal nam je, da so Danci zelo ponosni na svojo zastavo in da se najraje vozijo s kolesi.

S skrajnega severa se je oglasila gospa Teodora Grča Pečar, Prekmurka, ki na Švedskem živi dobri dve leti. Med drugim smo izvedeli, da si prizadeva za vzpostavitev stikov med slovenskimi in švedskimi šolami in da je naselje, v katerem živi, oddaljeno 190 km od polarnega kroga, kar pomeni, da imajo obdobja s celodnevno svetlobo in temo. Zima traja sedem mesecev, torej od oktobra do maja. Poletne temperature narastejo do 30 °C, pozimi pa se temperature spustijo tudi pod –40 °C.

Na Švedsko se je preselila zaradi študija. Stara je 41 let. Ko se je preselila, je imela 39 let. Prej je živela v Sloveniji v Domžalah, sedaj pa živi na Švedskem v Lendavi. Ima eno hči, ki ji je ime Katarina, stara pa je 7 let in se zelo rada ukvarja s športom. Na dopust hodijo v Slovenijo. Najtežje se ji je bilo naučiti sestavljenih besed, ki so pri Švedih zelo pogoste. V službo hodi peš, njen mož pa z avtomobilom. Na Švedskem imajo podobne praznike kot pri nas.

INTERVJU S TEODORO PEČAR GRČA

avtorica prispevka: Sara Jontes, 7. a s pomočjo drugih učenk šolskega novinarstva

S čim se ukvarjate?

Odrasle poučujem švedskega jezika.

Ali imate na Norveškem veliko znamenitosti?

Ja, kar nekaj jih imamo. Je pa res, da ni toliko znamenitosti kot v Sloveniji.

S čim se vozite v službo?

V službo hodim peš, ker jo imam čez cesto.

Kam hodite na potovanje?

V Slovenijo.

Imate otroke? Koliko so stari?

Ja, imam enega. 7 let.

Z Norveške se nam je oglasila 17-letna gimnazijka Sergeja Cink, ki se je s svojo družino na Norveško preselila pred dvema letoma. Zaupala nam je, da je pred odhodom v tujino živel v Lescah na Gorenjskem in da je s seboj vzela tudi kužka. Tudi ona se je na življenje v novi državi že dobro navadila, še vedno pa se rada vrne v Slovenijo, kjer ima svoje sorodnike in prijatelje.

Vse pogovore z našimi intervjuvanci smo tudi dokumentirali, ker je bil temeljni cilj naše novinarske ekipe skrbno beleženje vsega, kar se je na delavnicah dogajalo. Pri tem so nam pomagale naše mlade fotografinke, ki so pod mentorstvom knjižničarke Branke Lah dogajanje na delavnicah spretno ujele v svoj fotografski objektiv.

Prispevki o sobotnih delavnicah in fotografije bodo objavljeni na šolski spletni strani, na šolskem prikazovalniku, v Časotepcu in Deteljici ter v Klasju in Višnjanu.

V **likovni delavnici** so učenci pod mentorstvom učiteljic Anke Švigelj Koželj in Katje Tomažin na lesene meče in ščite natančno narisali vikinške motive (orle, kačo z dvema glavama, zmaja, volka, konja) in jih pobarvali s tempera barvami. Narisali in pobarvali so tudi Piko Nogavičko ter jo okrasili z blagom, volno in nogavicami.

Na **geografski delavnici** sta učiteljici učencem predstavili Same (Laponce), njihovo preteklost in način življenja. Nato sta jim podali nekaj zanimivosti o vseh severnoevropskih narodih. Ob razvrščanju severnoevropskih držav na pravo mesto je sledilo prepoznavanje svetovno znanih glasbenikov (ABBA, Roxette, DJ Avicii itd.) in njihovo umeščanje v ustrezno državo.

Glavni del geografske delavnice pa je bil namenjen izdelovanju konkretnih izdelkov. Učenci so z lesom in mahom poustvarili vikinško hišo, s pomočjo odpadne embalaže so izdelali primer obmorskega ribiškega mesta s tipično raznobarvno arhitekturo, izdelali so maketo gejzirja in uspešno izvedli njegov »izbruh«, izdelali so 3 stopnje nastanka fjorda (nekdanje ledeniške doline, ki jo je zalilo morje), turoben rdeč pulover so okrasili z značilnimi skandinavskimi vzorci ter izdelali prikaz navideznega potovanja sonca nad obzorjem v času polarnega dne. Vse to so učenci ustvarjali ob glasbi severnoevropskih glasbenih velikanov in poskušanju tipične skandinavske slaščice. Mentorici delavnice sta bili Urška Petek in Tina Finc.

Na **literarni delavnici** so udeleženci izbirnega predmeta gledališki klub poskušali izkoristiti čas za svojo kreativnost. Ko enkrat ta steče, potem nastanejo krasna dela. Tako so učenci in učenke pod mentorstvom učiteljice Andreje Robek Perpar poustvarjali pravljico danskega pravljicarja Hansa Christiana Andersena. Med različnimi pravljičami jih je najbolj pritegnila pravljica Bedak Jurček. Najprej so učenci pravljico prebrali ter jo analizirali. Zamislili so si dejanja, prizore, nastopajoče osebe, sceno, nato pa so si ogledali še risanko ter svoje ideje dopolnili. Razdelili so si vloge ter začeli improvizirati prvo dejanje, ki so ga pred vsemi tudi predstavili.

Z dramatizacijo izbrane pravljice bodo nadaljevali še pri urah gledališkega kluba, njihov zaključni izdelek – dramsko izvedbo izbrane Andersenove pravljice – pa si boste lahko ogledali na odru OŠ Stična ali pa morda še na katerem drugem gledališkem odru.

Učenci **zgodovinske delavnice** so pod mentorstvom učiteljic Uršule Zakrajšek, Štefke Klemenčič in učitelja Andreja Oberstarja izdelovali plakate na temo: »Nordijska mitologija in življenje Vikingov« (*Kaj je mitologija na splošno, Bolj in manj znani nordijski bogovi in druga mitološka bitja iz nordijske mitologije, Vsakdanje življenje Vikingov (bivališča, delo), Odkritja novih dežel ter osvajanja Vikingov (dežele, ladje, odkritja), Običaji, povezani z verovanji Vikingov, Legende in miti, povezani z nordijsko mitologijo, Nordijska mitologija, legende, miti in bogovi v filmski umetnosti, Starogermanska pisava – Rune, Legenda o Božičku*). Svoja raziskovanja so združili v spodnji prispevek.

VIKINGI IN NORDIJSKA MITOLOGIJA

VIKINGI

avtorici prispevka: Vida Kovačič in Tanslita Medved Repnik, 7. c

Vikingi so bili bojevniki, ki so plenili po obalah Skandinavije, Britanskega otočja in drugih delih Evrope med 8. in 12. stoletjem. Bili so politeisti. Njihov glavni bog je bil **Odin**, poglavar bogov in zaščitnik plemičev, vojščakov, pogumnih ter modrih. Predniki Vikingov so bila germanska ljudstva, ki so se na območje Skandinavije začela naseljevati iz severozahodne Evrope kakih 2000 let pred »vikinškim obdobjem«. Ta ljudstva so se v pretežni meri ukvarjala s poljedelstvom, le na skrajnem severu so se prilagodila okolju in se preživljala z lovom in ribolovom. Začetek vikinškega obdobja sega nekako v sredino 8. stoletja, roparske pohode pa so prva začela ljudstva z ozemlja današnje Norveške, kakih 50 let za njimi pa so jim sledila še plemena z Danske. Prve dežele, ki so občutile vikinško pest, pa so bile današnje Združeno kraljestvo, Frankovska država, kasneje pa še Irska, kjer so se

Vikingi prvič tudi ustalili. Najbolj znana vikinška naselbina na tem otoku je Dublin, ki so ga ustanovili leta 841. Takrat so Vikingi tudi spremenili dotedanjo prakso vračanja v domače pokrajine po opravljenih roparskih pohodih. Med vsemi plemeni so najdlje na zahod prišli norveški Vikingi, ki so že v osmem stoletju pristali na Shetlandskih otokih, okoli leta 870 pa so poselili tudi Islandijo, kjer so kmalu oblikovali neodvisno državo in oblikovali prvi znani parlament na zahodu, imenovan althing. Vikingi so se povsod, kamor so prišli, kmalu povezali z okoliškim prebivalstvom in se začeli mešati z njim, kar je kmalu vodilo v asimilacijo. Kmalu so tudi sprejeli krščanstvo in druge navade iz okolja. Konec vikinške dobe pa zgodovinarji povezujejo z letnico 1066, ko je normanski vojvoda **Viljem Osvajalec** (potomec vikinškega poveljarja Rollona, ki je vladal v Normandiji) v **bitki pri Hastingsu** premagal angleške Vikinge in postal angleški kralj. Nekako v tem obdobju pa tudi druga vikinška plemena po Evropi izginejo in se »stopijo« z okolico. Tako je po tristo letih izginila ena najuspešnejših civilizacij Evrope, ki je pustila mnogo sledi v evropski zgodovini.

VIKINŠKA OSVAJANJA SVETA

avtor prispevka: Andraž Golob, 8. b

Vikingi so svet osvajali že od leta 793. Bili so veliki pomorščaki in osvajalci, ki so prišli z območja današnje Norveške, Danske in Švedske. Vikingi so odkrili tudi veliko do tedaj njim neznanih krajev. Leta 793 so odkrili Veliko Britanijo, ki je znana tudi kot njihovo prvo odkritje. Nato so odkrili še Rusijo, Irsko in Italijo ter prišli celo do obal Črnega morja. Eden prvih Vikingov, ki je odkril pomembne dele sveta, je bil **Erik Rdeči**. Dosegel je obale Grenlandije, na katerih je leta 985 ustanovil dve koloniji. Sin Erika Rdečega je bil Leif Arikson, ki pa je kot prvi Evropejec stopil na neznane obale Severne Amerike. Poimenoval jo je Vinlandija, na njej pa je leta 1001 ustanovil tudi prvo naselje. Vikingi so bili v tistem času ena največjih pomorskih sil, ki pa je po letu 1066 počasi izzvenela.

NORDIJSKA MITOLOGIJA

avtorici prispevka: Eva Rojec in Daša Rogelj, 9. b

Nordijska mitologija se nanaša na predkrščanska verovanja in legende Skandinavcev. Predstavlja najbolj znano različico skupne germanske mitologije, ki vključuje tudi sorodno anglo-saksonsko mitologijo. Vse so se razvile iz zgodnejših indoevropskih

verovanj. Nordijska mitologija vključuje zbrana verovanja in zgodbe severnogermanskih plemen. V vikinških časih se je razširjala ustno, naše znanje o njej pa večinoma temelji na **Verzni in Prozni Eddi** ter drugih srednjeveških besedilih, nastalih po pokristjanjenju. Po nordijski mitologiji je bila napisana knjiga in tudi posnet film **Gospodar prstanov**.

V nordijski mitologiji je Zemlja ravna okrogla plošča, na sredini katere je Asgard, bivališče bogov. Doseči ga je moč le s hojo prek mavrice (oni so to imenovali most Bifrost). Drugi svet je Jotunheim, kjer živijo velikani. Ta svet je enakovreden svetu bogov. Mračnemu, hladnemu podzemlju z imenom Niflheim (rekli bi mu lahko tudi pekel), kjer je prebivala večina mrtvih (vsi tisti, ki niso umrli v bitki), vlada boginja Hel. Posebnost te boginje je, da je ena njena polovica zelo lepa, medtem ko je druga grozljiva. Med Asgardom in Niflheimom je Midgard, svet ljudi. Nekje na jugu leži ognjeno kraljestvo Muspell, v katerem domujejo ognjeni velikani. Poznali so še druge onstranske svetove: Alfheim – dom škratov svetlobe, Svartalfheim – tu živijo škrate teme in Nidavellir – rudnik škratov.

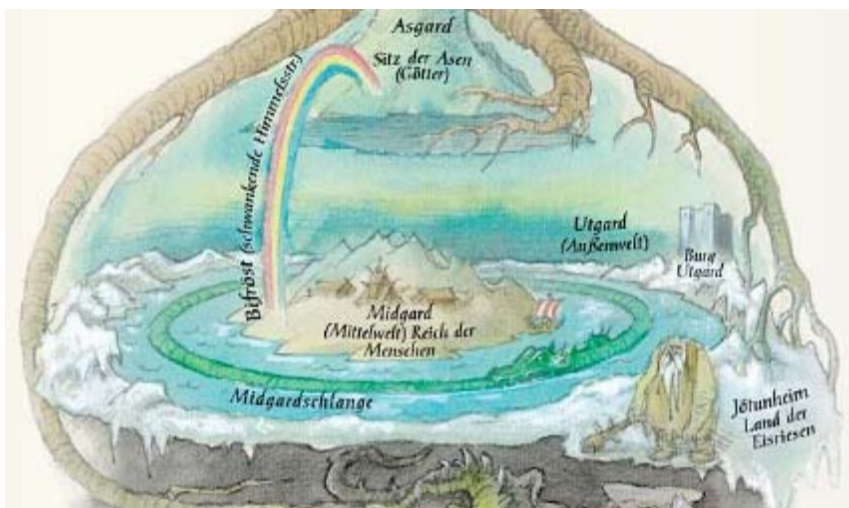
Poznamo tri »rodove« božanstev: Aze, Vane in velikane Jotane. Lahko rečemo, da med Azi in Vani ni večjih razlik, saj so se po dolgotrajni medsebojni vojni, ki se je sicer končala z zmago Azov, pomirili, izmenjevali talce, medsebojno poročali in skupaj zavladali.

Azi in Vani so v splošnem sovražniki Jotanov (velikani, troli ali demoni). Azi so sicer potomci Jotanov in se, prav tako kot Vani, medsebojno poročajo z njimi. Poznamo dve glavni vrsti velikanov: velikane mraza in velikane ognja.

Poleg bogov in velikanov poznamo še mnoga druga nadnaravna bitja. **Fenrir** je ogromen volk, **Jormungand** pa morska kača ali črv (navit je okrog sveta). Ti dve pošasti sta opisani kakor potomca Lokija, boga goljufa, in velikana. Bolj prijazni bitji sta Hugin (misel) in Mugin (spomin), krokarja, ki obveščata glavnega boga Odina o dogajanju na Zemlji, in Ratatosk, veverica, ki hiti med vejami svetovnega drevesa Ygdrasila.

Boginja Hel

Predstava sveta

NEKAJ NORDIJSKIH BOGOV

avtorice prispevka: Pia Pajk, Nina Bregar in Zara Vencelj, 8. b

Odin ali Wodan je bil vrhovni bog. V nordijski mitologiji je imel zelo kompleksno vlogo. Bil je bog modrosti, vojne, pa tudi bog zmage, magije, poezije in lova. Spremljala sta ga 2 krokarja Hugin in Munin. Iz njegovega imena Wodan naj bi izviralo angleško ime za sredo.

Freyja je bila v nordijski mitologiji boginja plodnosti, ljubezni, spolnosti, pa tudi vojne, prerokb in privlačnosti. Bila je ena od najpriljubljenejših boginj. Imela je podobno vlogo kot rimska Venera ali grška Afroditá.

Freyr je bil bog plodnosti. Je eden izmed Vanirjev, sin boga morja Njörðra in brat boginje ljubezni Freye. Zaljubljen in kasneje tudi poročil se je z velikanko Gerðr. Zato pa se je moral odreči svojemu čarobnemu meču.

Thor je bil rdečelas in bradati bog groma. Bil je sin Odina in Jord in je bil za razliko od svojega očeta, ki je bil bog plemičev, bolj bog navadnih ljudi. Običajno je upodobljen s svojim kladivom, Mjøltnirjem. Po njem naj bi se v angleščini imenoval tudi četrtek.

Loki je bil bog prevare in zaščitnik vohunov. Bil je sin Fárbauti in Laufey in je bil v nekem smislu hkrati bog in Jotun (velikan). Loki je imel tudi tri otroke. Prvi je bil Fenrir, volk, velik kot slon. Druga je bila kača Jormungand, ki je bila dolga nešteto kilometrov. Tretja pa je bila Hel, boginja podzemlja.

Odin

Loki

Thor

Freya

NASTANEK SVETA

avtorici prispevka: Nika Sekirnik in Lucija Struna, 9. b

V začetku sta bila svet ledu Niflheim in svet ognja Muspelheim. Najprej sta se izoblikovala prvotni velikan Ymir in velika krava Audhumbla. Krava je iz ledu ustvarila prvega boga Bora. Borov sin je bil prvi Az Odin, ki je imel še brata Vilija in Véja. Odin, Vili in Vé so zatem zaklali Ymira ter iz njegovega telesa ustvarili svet. Bogovi urejajo prehajanje dneva, noči in letnih časov.

Kraljestvo mrtvih – Valhala

Vikingi so verjeli, da pogumne bojevnike, ki umrejo v boju, čaka posmrtno življenje v Valhali, kraljestvu mrtvih. Potovanje v kraljestvo mrtvih naj bi izgledalo tako, kot je opisano v nadaljevanju.

1. Valkire so prišle po umrlega

Če je Odin našel padlega bojevnika, vrednega Valhale, je poslal svoje bojevnice – Valkire – ponj na bojišče.

2. Mrtvi bojevnik se je dvignil v nebo

Z mrtvim Vikingom pred sabo na konjskem hrbtu je Valkira jezdila po zraku mimo mavrice Bifrost in nazadnje prišla varno do Valhale.

3. Odin je oživil padlega

V Valhali je Odin obudil mrtvega in ga izbral za einherjara, kar pomeni »tisti, ki je del vojske«. Zdaj je bil božji vojak in del njegove vojske. Ob Ragnaroku bi moral stati ob strani Odinu v boju proti volku Fenriru in velikanom.

4. Zabava dobrodošlice v Valhali

Zvečer so se vsi mrtvi bojevniki srečali v banketni dvorani, kjer so Valkire stregle toliko medice, kot so je einherjari lahko spili.

5. Bojevniki so se vsak dan borili do smrti

Vsako jutro so si padli bojevniki iz Valhale nadeli čelado, verižno srajco, prijeli v roke meč in se podali na bojišče. Tam so se urili pred Ragnarokom. Bojevniki so pogosto umirali med boji, a so jih Valkire vedno oživile, da so se lahko bojevali naprej.

6. Zabava se je začela znova

Zvečer se je v Valhali ponovno začela zabava in einherjari so se gostili s svinjino in pivom v pričakovanju novega dne.

KONEC SVETA PO VEROVANJU VIKINGOV

avtorici prispevka: Brina Ravbar in Ula Regali, 7. b

Nastanek in možni konec sveta opisuje pesem Völuspá, ki je ena najbolj osupljivih v Verzni Eddi. Verzi vsebujejo eno najbolj živih pripovedi o nastanku sveta v vsej zgodovini verstev. Opis možnega konca sveta je izjemen v vseh svojih podrobnostih.

Stvarjenje naj bi bil proces, s katerim bi božanske sile naredile red. Konec sveta bo prišel, ko se sile reda ne bodo več mogle upirati silam kaosa. Naravne nesreče (sneg, led, vulkanski izbruhi, poplave in potresi) so predpodobe uničenja, ki jih je človek doživljal. Dokončno uničenje naj bi odneslo tudi bogove.

Konec sveta naj bi potekal tako: napovedale ga bodo 3 zime vojn, sledile pa bodo 3 zime strašnega in nepopustljivega mraza. Eden od volkov se bo polastil sonca in drugi

meseca, zvezde bodo izginile in zemljo bo stresel strašen potres. Potem se bo volk Fenrir strgal z verige, odprl svoj velikanski gobec in požrl svet. Midgarska kača bo razlila svoj strup prek neba in vse pošasti iz kaosa se bodo pripravile na napad. Tedaj se bo začela končna bitka med dobrim in zlim – Ragnarök. Heimdall, asgardski čuvaj, bo zatrobil s svojim rogom in vsi bogovi se bodo junaško bojevali, a zaman. Drevo sveta Yggdrasil bo trepetalo v grozi. Bogovi bodo pobiti, saj bo Fenrir požrl Odina. Surt bo zanetil ogenj prek sveta in zemlja bo potonila v morje. Vse, kar bo ostalo, bo kaos iz ognja in dima. Ocean bo pogoltnil kaos in rodil se bo novi svet.

V nordijski mitologiji ustvarjalci še vedno iščejo snov za književna, odrska in filmska dela (npr. Thor).

Viri in literatura:

Mitologija: ilustrirana enciklopedija. Slovenska izdaja. Maribor: Večer, 1988. str. 178–187.

History, št. 68/2017, str. 56–59.

History, št. 61/2017, str. 18–27.

National Geographic Slovenija, marec 2017. Ljubljana: Rokus, 2017, str. 26–47.

Nordijska mitologija: slike.

https://www.google.si/search?q=nordijska+mitologija&pws=0&dcr=0&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiT2M3i4-vZAhUO6KQKHSnqA-wQ_AUICigB&biw=1536&bih=759#imgsrc=dHhGrrDPVNfXzM (Dostop: maj 2018)

Wikipedia: Nordijska mitologija. https://sl.wikipedia.org/wiki/Nordijska_mitologija (Dostop: maj 2018)

Wikipedia: Seznam nordijskih bogov.

https://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_nordijskih_bogov (Dostop: maj 2018)

Wikipedia: Vikingi. <https://sl.wikipedia.org/wiki/Vikingi> (Dostop: maj 2018)

Zgonec, Andrej. »*Nordijska mitologija*.« Seminarska naloga, Gimnazija Lava, 2007. http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2007/mitologija/nordijski_bogovi.html (Dostop: maj 2018)

Zgonec, Andrej. »*Nordijska mitologija*.« Seminarska naloga, Gimnazija Lava, 2007. http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2007/mitologija/nordijska_mitologija.html (Dostop: maj 2018)

Vsi izdelki naših učencev so bili razstavljeni na panojih na šolskem hodniku v prvem nadstropju naše šole oziroma se predvajajo na šolskih prikazovalnikih.

Naše sobotne delavnice smo zaključili s kratko predstavitevijo posameznih delavnic in ogledom razstavljenih izdelkov, nato pa so se naši učenci nasmejanih obrazov in polni novih vtisov podali novim dogodivščinam naproti.

In kaj so o delavnicah povedali udeleženci in udeleženke? Nekaj vtisov ...

Na geografski delavnici mi je super. Iz škatel od mleka bomo naredili obmorsko mesto.
Klavdija Dremelj, 7. c

Na zgodovinskih delavnicah se mi zdi v redu. Ravno kar izdelujemo plakate o nebesih za Vikinge.

Lea Bernetič Rijavec in Uršula Černelč, 7. a

Jaz sem se udeležila novinarske delavnice. Ko smo se zbrali vsi, smo poslušali predstavitev o Islandiji. Po končani predstavitvi smo odšli na vikinške igre. Potem smo odšli vsak na svojo delavnico. Na voljo smo imeli glasbeno, likovno, geografsko, literarno, zgodovinsko in novinarsko delavnico. Novinarji smo odšli v šolsko knjižnico in imeli skype konference. Med konferencami pa smo intervjuvali učence iz drugih delavnic. Okrog druge ure smo zaključili in odšli domov.

Tinkara Zajc, 7. c

RADI POMAGAMO

»Dobro je tisto, kar združuje. Zlo tisto, kar ločuje.« Aldous Huxley

Na naši šoli vsako leto posvetimo kar nekaj časa tudi dobrodelnosti. Zbiramo odpadni papir, kartuše, zamaške ter organiziramo različne prireditve. Z denarjem, ki ga zberemo, pa pomagamo našim šolarjem in šolarkam. Mogoče jim plačamo kakšen izlet, vstopnino, prevoze, šolske potrebščine in podobno.

ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA

avtorica prispevka: Lucija Medimurec, prof.

V šolskem letu 2017/2018 smo na OŠ Stična in podružničnih šolah izvedli dve zbiralni akciji papirja. Oktobra smo zbrali slabih 46 ton, aprila pa še dodatnih 38,6 ton odpadnega papirja. Skupno torej skoraj 85 ton papirja. Natančnejši podatki po posameznih lokacijah so razvidni iz spodnje preglednice.

Podatki (v kilogramih) po lokacijah

	OKTOBER 2017	APRIL 2018
MŠ	20249	16066
PŠ Stična	1279	918
PŠ Muljava	2903	2787
Skupaj MŠ:	24431	19771
Zagradec	8834	5683
PŠ Krka	2450*	341
PŠ Ambrus	1007	806
Skupaj Zagradec:	12291	6830
Višnja Gora	9229	11989
SKUPAJ	45951	38590

*Na PŠ Krka je oktobra potekala samostojna zbiralna akcija, v mesecu aprilu pa v okviru PŠ Zagradec.

Letos smo imeli nekoliko več dela, saj je po novem potrebno karton zbirati ločeno od papirja. Ob prvi zbiralni akciji nas je presenetil izjemno močan naliv. Poleg učiteljev in

številnih učencev so nam tokrat na pomoč priskočili tudi starši, za kar se jim zahvaljujemo. Zbrana sredstva bodo namenjena delovanju šolskega sklada OŠ Stična.

KONCERT ZA LEPŠI SVET

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Čas nas prehiteva po levi, a mi se ne damo ... Kaj se je dogajalo 14. decembra 2017? Že drugo leto zapored smo v športni dvorani Osnovne šole Stična na četrtek večer priredili koncert, ki smo ga naslovili Za lepši svet. Za lepši svet otrok, njihovih staršev in nenazadnje tudi učiteljev in učiteljic naše šole.

Letošnji gostje so s svojo glasbo zadovoljili tako mlado kot staro. Challe Salle, Rok Ferengja, Nipke, Plesna šola Guapa, Regina, Vili Resnik, Jana Šušteršič, The Plut Family, Marko Vozelj, spremljevalni band Art Music Orchestra, otroški pevski zbor ter združeni mladinski pevski zbor matične šole ter PŠ Višnja Gora in PŠ Zagradec ... Rap, pop, rock'n'roll, hip-hop ... Goste sta na oder pospremili učenki 7. razreda, Vida Kovačič in Neža Jerič, ki ne samo da sta s svojo neverjetno energijo obvladali tisočglavo množico s povezovanjem, ampak sta jo obvladali tudi s petjem.

Med posameznimi točkami se je odvijala zgodba, ki so jo učenci in učenke različnih razredov posneli vnaprej, v živo pa jo je napovedovala Alja Štaudohar. Zgodba je govorila o dečku Simonu (Urban Ulcej), ki je bil čisto navaden, radoveden in živahen sedemletnik, ki staršem kravžlja živce. Oče (Ivo Štukelj) in mati (Meta Kovačič) sta se odpravila na večerjo, k njim na dom pa je prišla soseda Polona (Ana Lina Finec),

starejša gospa, ki kljub naseljeni soseski ob večerih ostaja sama v svojem stanovanju. Seveda, ko sta jo starša prosila, naj popazi na Simona, je hitro sprejela ponudbo. To je bila krasna priložnost, da zapusti svoj osamljeni dom in se za nekaj časa podruži z mlajšo generacijo. Popolnoma razume, da starši včasih res potrebujejo trenutek zase.

Tako se mati in oče odpravita na večerjo, a zgodba se zaplete, ko Simonov in Polonin večer zmotita policista (Simon Vidmar in Jan Sluga), ki sporočita, da je prišlo do hude nesreče, saj je pijani voznik zbil starše, ki pa jima res ne kaže dobro. Ker se je družina Strmole ravno pred kratkim preselila v okraj, Polona ni vedela, ali imata kaj svojcev, zato sta policista Simona odpeljala do mestne sirotišnice.

Tam je Simon spoznaval nove prijatelje (Bert Cilenšek, Andraž Grbac, Jaka Fink, Klavdija Dremelj, Julija Genorio), še najbolj pa si je zapomnil gospo Grozildo Matildo (Ajda Zarja Pavlič), ki ni marala otrok, zato se je do njih obnašala zelo nesramno, skoraj bi lahko rekli sovražno. Otroci so delali 14 ur na dan. Pomagali so v hiši, v kuhinji, v hlevu in na polju. A tudi čas za sanjarjenje so si vzeli. Edini dan v letu, ko so bili prosti, je bil božič. Tedaj so se lahko igrali na dvorišču, se zabavali

in si pripovedovali želje in sanje. Zvečer pa jih je gospa Matilda zbrala ter jim predala vsakoletno tradicionalno darilo, pomarančo. Letošnje leto je ocenila, da si Simon ne zasluži božičnega darila, saj je skušal poleti pobegniti iz sirotišnice. Ves žalosten in osramočen je pobegnil v svojo sobo in se zjokal. Matilda je odšla po svojih opravkih, Simonovi prijatelji pa so po tehtnem premisleku prišli do rešitve, kako bi Simonu polepšali božič. Vsak je prispeval košček pomaranče zanj. Prišli so v sobo ter mu jo

izročili. Simon je spoznal, da je dobil novo družino – družino prijateljev. Najbrž vas zanima, kako se zgodba konča ... No, Simonu se je vendarle nasmehnila sreča. Ne samo da je dobil družino prijateljev, tudi starši so se vrnili. Res je bilo potrebnega kar nekaj časa, da sta bila starša zopet popolnoma čila in zdrava. Ampak saj to ni pomembno. Simon je spet dobil nazaj nekoga, ki ga je objel samo zato, ker je. Njegova pomaranča je bila sedaj sestavljena, popolna.

Z zgodbo smo želeli pokazati, da že samo s koščkom pomaranče lahko osrečimo nekoga in to vsak dan. Ne čakajmo, da se prepozno zavemo, kaj imamo, komu lahko pomagamo in kako. Nekateri konci so srečni in srečen je bil konec našega koncerta. Z vstopnicami in donacijami smo zbrali dobrih 6000 evrov, kar nam ne bi uspelo brez prispevka vsakega posameznika, ki je bil tisti večer z nami v dvorani. Na tem mestu se Vam iskreno zahvaljujemo.

Čeprav se je Simonova zgodba zaključila, pa se zgodba OŠ Stična še ni. Pred zaključkom koncerta je pred odrom zasijala mavrica otrok. Želimo, da jim mavrica še naprej sije in prinaša bogastvo. Bogastvo znanja, priložnosti, izobraževanja, zabave ... Tako kot smo vas povabili na koncert, vas povabimo tudi na to potovanje. Pojdite z nami. Gremo namreč novim izzivom naproti. Vsi!

Na pomoč nam je priskočilo veliko število donatorjev in tudi na občinskih vratih nas niso zavrnil, ko smo prosili za podporo. Za vso podporo se jim iskreno zahvaljujemo. Z Vami nam je uspelo dokazati, da se res učimo iz izkušenj, zato smo se potrudili, da smo koncert izpeljali v znosnem časovnem okviru, hkrati pa smo poskrbeli, da so vsi obiskovalci videli vse. Ja, letošnji koncert je bil drugačen zaradi vas ...

Šolski novinarji smo bili na tem dogodku kot paparazzi. Čakali smo za vogalom ter prežali na naše zvezde. Ponosno vam predstavljamo intervjuje z nekaterimi pevci in pevkami.

INTERVJU Z NINO DONELLI

avtorica prispevka: Ines Glavan, 7. c

Zakaj ste se odločili da postanete pevka? Že kot majhna sem rada pela in najpomembnejše pri petju mi je to, da v tem uživam.

Koliko let se že ukvarjate z glasbo? S petjem sem se začela ukvarjati pri približno 30-ih letih.

Ali ste že izdali kakšen album? Izdala sem svoj album z naslovom Glasba, Ljubav, Život. V njem je 11 mojih hrvaških pesmi in sem zelo ponosna na svoje delo.

Katero glasbo poslušate? Poslušam slovensko, angleško in hrvaško glasbo, poslušam pa tudi rep.

INTERVJU Z ROKOM FERENJO

avtorica prispevka: Ines Glavan, 7. c

Kdaj ste se odločili, da postanete pevec? Da postanem pevec, se sploh nisem odločil, ampak mi je petje postalo všeč nekje v 8. razredu ali 1. letniku srednje šole.

Koliko let se že ustvarjate z glasbo? Glasbo ustvarjam že okoli 26 ali 27 let.

Katero glasbo ste poslušali v otroštvu? V otroštvu sem najbolj poslušal rock&roll, predvsem mi je bil všeč Elvis Presley.

Ali imate kakšne nastope v tujini?

Nastopam tudi v tujini, na primer na Hrvaškem, v Italiji itd.

INTERVJU Z MARKOM VOZLJEM

avtorica prispevka: Ines Glavan, 7. c

Kdaj ste se odločili, da postanete pevec? Do tega, da sem postal pevec, je pripeljalo življenje, že od malega sem veliko kričal, jokal kot dojenček.

Ali imate kakšne nastope v tujini? V tujini smo tudi imeli koncerte, imeli smo koncerte v Južni Ameriki, Švici, Italiji, Avstriji in drugod.

Katere glasbene zvrsti ste radi poslušali kot otrok? Ko sem bil še otrok, sem predvsem poslušal veliko slovenske in nekoliko manj tuje glasbe, tako da sem bil kar velik fen zabavne slovenske in takratne jugoslovanske zabavne glasbe.

Katera izmed vaših pesmi vam je najljubša? Veliko mojih pesmi mi je najljubših, samo zdajle recimo, da je moja najljubša pesem Ljubezen ni samo navada, saj je ta še najbolj sveža.

INTERVJU Z NIPKEJEM

avtorici prispevka: Ines Glavan, Mia Zajec, Tinkara Zajc, 7. c

Kaj ste poslušali kot otrok? Kot otrok sem poslušal rap glasbo.

Zakaj ste se odločili postati repar? Za začetek sem bil plesalec hiphopa, nato pa sem začel repati. Hkrati pa mi je to zelo všeč.

Na katero svojo pesem ste najponosnejši? Ne izpostavljam nobene pesmi, saj so vse odlične.

Ste bili pred nastopi kaj nervozni? Pred nastopi ni več nervoze, je več adrenalina, preden grem na oder, in komaj čakam, da grem gor.

Kdo vas najbolj podpira? Najbolj me pri delu podpirajo družina in sorodniki, malo pa tudi prijatelji.

Zakaj ste se odločili za ime Nipke? Ker so me drugi začeli tako klicati.

Ali imate najljubšo pesem? Na katero svojo pesem ste najbolj ponosni? Pa niti ne, vsaka mi je po svoje všeč. Na vse sem zelo ponosen, ker je bila vsaka napisana v določenem obdobju in z določenim filingom, tako da mi ni merilo, koliko ogledov ima komad na youtube, ampak mogoče mi je kateri ljubši, ki nima toliko ogledov.

Kam najraje hodite v prostem času? Zelo rad imam Šmarno goro, ki je blizu mojega doma in če je le malo vreme, grem gor, saj je na poti gozd, narava pa še malo prešvicam. Kmalu se bom tudi preselil pod Šmarno goro.

INTERVJU S CHALLE SALLETOM

avtorica prispevka: Mia Zajec, Tinkara Zajc, 7. c, Saša Bašnec, 7. a

Kdo vas najbolj podpira? Najbolj me podpirajo moji bližnji in prijatelji.

Kdo je vaš idol? Moja mama, glede glasbe pa nimam nekega posebnega.

Kateri so vaši cilji za naprej? Da sem živ, zdrav, da so zdravi vsi moji bližnji, ljudje, ki jih imam rad, in biti čim bolj uspešen v glasbi, delati to, kar me veseli in pozitivno vplivati na ljudi okoli sebe.

Kdo vas je navdihnil, da postanete raper? Navdihnili so me slovenski raperji, npr. Klemen Klemen, drugače pa mi je ta kultura nasploh všeč in v času, ko sem bil upornik, sem se našel nekako v tem, sicer se pa že od 6 leta naprej ukvarjam z glasbo.

Na katero svojo pesem ste najbolj ponosni? Na zadnji dve: Lagano in Poln kufer.

Kako pa najraje preživljate prosti čas? Najrajši ga preživljam v družbi dobrih ljudi, prijateljev, sodelavcev, s katerimi ustvarjamo glasbo, tako da zame je vse to, kar delam, prosti čas. V glasbi nasploh uživam in zame je to nek hobi, jaz ne jemljem tega kot službe. Če pa moram res pomisliti na prosti čas ... Nekako sem najrajši doma, da se odpočijem od vsega, ležim na kavču, preberem kakšno dobro knjigo, igram igrice,

tudi s športom se veliko ukvarjam, nonstop sem v fitnessu, igram košarko, rad imam sprehode, pse, rad potujem.

Kako ste se odzvali na naše povabilo? Odzval sem se takoj. Vedno, ko je kakšna dobrodelna stvar, z veseljem pomagam in pridem. Učitelj Roman je velika faca in sem bil zelo vesel, da me je povabil in v čast mi je bilo sodelovati.

Iz česa črpate besedila? Iz vsega, kar se mi dogaja v življenju, iz tega, kar mi je všeč, kar me moti ...

Ali ste prepričljivi s svojim rapom? Predvsem mi je pomembno, da sem to, kar sem, in se ne pretvarjam, da sem nekdo drug. V pesmih izražam svoje misli in za tem stojim.
Kakšno je vaše pravo ime? Moje pravo ime je Saša Petrović.

Zakaj ste se odločili ravno za Challe Salle? Tako so me klicali prijatelji in zato, ker Challe pomeni oče, zame kot oče rapa.

Ali so kakšne pesmi nemenjene prav določeni osebi? V kar nekaj pesmih me je ljubezen ali življenje na splošno razočaralo.

INTERVJU Z JANO ŠUŠTERŠIČ

avtorica prispevka: Mia Zajec, Tinkara Zajc, 7. c

Kdo je vaš idol? Vsak, ki sledi svojim sanjam.

Kateri so vaši cilji za naprej? Da sledim svojim sanjam do konca življenja in če bo po sreči, da se mi tudi izpolnijo.

Kdo vas je navdihnil, da postanete pevk? To je bil pa en pevec, ki ga ti sigurno ne poznaš. Gre za en stari bend. Njihovo muziko sem imela rada celo življenje, za petje pa je bil dejansko ta en pevec in to je David Coverdale.

Na katero svojo pesem ste najbolj ponosni? Za enkrat na pesem Sama.

Kdo je vaša najljubša pevk/pevec? Uf, ta je pa težka. To ni šanse, da ti odgovorim. To bi bilo tako, kot če bi me vprašala, naj ti povem enega človeka na svetu, ki ga imam

rada. To je res toliko različnih ljudi ... Ne vem ... Obožujem Bruna Marsa, novo, starejšo glasbo ...

St že od malega hoteli postati pevka? Med ostalim sem hotela biti tudi arheolog.

INTERVJU S TARAPANA BANDOM

avtorica prispevka: Mia Zajec,
Tinkara Zajc, 7. c

Imate kaj treme pred nastopi?

Imamo, zelo veliko, še posebej ko nas intervjuvajo take punčke.

Zakaj ste se odločili postati band?

Ker imamo radi glasbo in radi žuramo in zabavamo ljudi na naših nastopih.

Koliko ste bili stari, ko ste ustanovili band? Pred 2 letoma je nastal ta band, se pravi jaz (Rok) sem bil 20, vsi ostali pa tudi tam nekje.

Koliko časa ste se pripravljali na nastop? Danes smo se na nastop pripravljali 20 minut na tonski vaji, drugače pa imamo vsak dan vaje.

Kako najlažje preživljate prosti čas? Tako da pišemo pesmi, delamo nove videospote in se družimo s prijatelji.

Žal pa nismo uspeli zapisati intervjujev z Vilijem Resnikom, včasih članom benda Pop Design, in Regino. Oba sta bila že naša predstavnika na Eurosongu, zato smo lahko še toliko bolj ponosni, da smo ju imeli v naši sredi.

Zahvaliti se moramo našim udeležencem na oddaji Slovenija ima talent, The Plut Family, ki je s svojim bobnarčkom (takrat je bil res še majčken) navdušila strokovno žirijo.

Čeprav smo zelo ponosni na število estradnikov, ki so prišli v Ivančno Gorico iz vseh koncev Slovenije, pa ne smemo pozabiti domačih

nastopajočih skupin. Njihov nastop je bil fenomenalen. Lahko bi ga primerjali s kokicami, ki jih pripravljamo na star način, torej v ponvi. Najprej vse nežno, brezskrbno, potem pa čedalje hujši tempo, ritem, poskoki ...

1. slika: učenke in učenci 1. in 2. razreda OŠ Stična, mentorici Jasmina Selko in Maja Miklavčič
2. slika: Plesna šola GUAPA: Next generation
3. slika: Plesna šola GUAPA: Angeli & Demoni TER Next generation

TEDEN OTROKA: »POVABIMO SONCE V ŠOLO«

Teden otroka je bil sproščeno in družabno obarvan.

V ponedeljek smo se v okviru tehniškega dne odpravili v bližnji gozd, kjer smo iz vej, listja, lubja in drugih gozdnih

materialov oblikovali prava bivališča. Živali so se gotovo že zatele vanje.

Všeč nam je v šoli, pa vendarle smo se z veseljem vrnili za en dan v vrtec, kjer smo se družili z otroki in se igrali.

Sreda je bila igrivo obarvana. V šolo so učenci prinesli svoje najljubše igrače, jih drug drugemu predstavili, nato pa se doooooolgo časa prijetno igrali.

V četrtek smo se športno oblekli, obuli pohodniške čevlje, vzeli nahrbtnike z vodo in malico ter se podali na pohod. Po poti smo se pogovarjali, se smejali in se tudi malo posladkali. Bilo je odlično. V šolo smo se vrnili prijetno utrujeni.

Teden otroka smo zaključili z risanimi junaki. Pripravili smo si čisto pravi kino.

Izjave otrok ...

Sara: Joj, ko bi bil vsak teden Teden otroka.

Liam: Najbolj všeč mi je bil pohod, ker tako lahko dobim mišice.

Nik: Obožujem gozd, zato mi je bilo v ponedeljek najbolj všeč.

Učiteljice

PRAZGODOVINSKI DAN

14. 4. 2018 se nas je 96 učencev, učenk in 19 učiteljev, učiteljic zbralo na ploščadi pred šolo. Vsak si je vzel svojo malico, učenci so poiskali svoje mentorje ter prisluhnili mogočnemu bojevniku knezu Vireju. Da, prav ste prebrali. Lani nas je pozdravila samo njegova žena, kneginja Virna, letošnje leto pa nas je presenetil njen mož. Podali smo se na pomoč, iskali smo izgubljene zaklade ter okrepili Virejevo vojsko. Proti Turistični kmetiji Grofija smo se odpravili kar peš, tam pa so svoje tabore postavili suličarji, konjeniki, lokostrelci, livarji, kovači. Ti so poskrbeli, da je Virej ponovno vzpostavil mogočno vojsko, ki mu jo bo zavidal cel svet.

Ker pa sta se Virej in Virna odločila, da je čas, da poročita svojo hčer Viro, ni manjkalo krojačev, mojstrov slikarjev in besed, novičarjev ter lovcev na prigode.

Na Grofiji nas je najprej sprejel lokalni arheolog, Sašo Porenta, ter nas popeljal do informativne table. Predstavil nam je ponos Stične, prazgodovinsko gradišče. Pokazal nam je meje, do kod sega Cvinger, prazgodovinska železnodobna naselbina na Dolenjskem. Najbolj se lahko ponaša z obzidjem, ki ga je imelo takratno mesto, saj gre za 2 km dolg, 5 m visok ter 3 m širok objekt, kar je za obdobje pred 3000 leti res velik dosežek tudi za današnje čase. Že dejstvo, da je moralo biti pripeljanih okoli 1500 vagonov kamna, nas opominja, da je šlo za res monumentalni zid.

Nekaj desetletij nazaj so s pomočjo arheoloških metod raziskovanja in izkopavanja ugotovili, da je moral v tej deželi vladati knez in vsak knez naj bi imel tudi ženo, seveda. Po čem to prepoznajo? Predvsem po najdbah v grobovih, saj so vsakemu grobu dodajali razne pridatke, npr. možem so dodajali oklepe, ščite, čelade, posode za vino itd., ženskam pa jantarne ogrlice, pozlačene ali celo zlate predmete, lasne sponke in podobno.

Raziskovanja Cvingerja in Virskega mesta so baje potekala že od začetka 19. stoletja. Valentin Vodnik in neki francoski zgodovinar sta narisala načrt tega mesta, a se ni ohranil. Kasneje je Cvinger omenjen v Jurčičevih delih (ok. leta 1866), vendar ne s temi besedami. Jurčič omenja kneza, ki sta se bojevala na območju Artiže vasi in okolice, kar pomeni, da so morali obstajati neki ljudski viri, ki so se prenašali iz roda v rod. Potem pa je okoli 50 let kasneje prišla vojvodinja **Mecklenburška**, ki se je iz svojega bogatega, a nesrečnega zakona po smrti najstarejšega sina umaknila na enega od dedovih gradov, na Bogenšperk, od tod pa v začetku 20. stoletja začela svoj raziskovalni pohod po dolenjskih gomilah. Bila je premožna, najemala je domačine kopače in se pri tem učila izkopavati ter s svojim uspešnim delom jezila Jerneja Pečnika. Kopala je po vsej Dolenjski, Stični, Vinici in na Magdalenski gori, finančno pa so jo podpirali mecenji iz Nemčije. Menda je našla ogromno najdb, za nekatere nihče ne ve, kje so. Nekaj teh kosov se zagotovo nahaja na Harvardski univerzi, a ne vsi. Predvidevajo, da je šlo za okoli 10 000 kosov. V času med obema vojnama so dolenjske gomile izkopavali predvsem kmetje. Nekateri so povedali, da so našli nekaj posebnega, večina pa jih niti ni vedela, da kopljejo po grobovih, starih več tisoč let. Šele od leta 1967 dalje so raziskovalci želeli dokazati, da je bilo obzidje dolgo dva kilometra in da je šlo za res veliko ozemlje. Uspelo jim je dokazati, da se virski Cvinger uvršča v sam vrh evropske prazgodovine, tudi železne dobe.

Tako, Cvingerju so sledili še naslednji spomeniki na tem ozemlju. Eden izmed njih je še danes delujoč. To je stiški samostan, ampak o tem pa kdaj drugič.

Ko je g. Porenta končal, pa so se začele delavnice. Vsak se je s svojim mentorjem odpravil na pot, da Vireju povrnejo blišč in slavo Virskega mesta. Mi, lovci na prigode in novičarji, pa smo se pognali v lov za zgodbami. Nekateri smo bili razdeljeni kar v delavnice in vam o njih poročamo na tem mestu, spet drugi smo s fotoaparatom dokumentirali vse, kar smo uspeli ujeti v objektiv, nekateri pa so splošno zapisali o načinu življenja v železni dobi, saj se prazgodovinskega dne niso mogli udeležiti.

Andreja Robek Perpar, prof.

ŽELEZNA DOBA V SLOVENIJI

avtor prispevka: Dominik Pekeč, 7. b

V Sloveniji je obdobje starejše železne dobe trajalo od sredine 8. stoletja pred našim štetjem do konca 4. stoletja pred našim štetjem, ko so ozemlje današnje Slovenije poseljevali Iliri ali Ilirom sorodna plemena. Starejša železna doba ali Halštatska kultura, kot se imenuje, se je v Sloveniji začela s poselitvijo južnih vznožij Alp z ilirskimi ljudstvi, ki so se tja preselila s področja severozahodnega Balkana ter Panoncev, ki so se na vzhodne predele današnje Slovenije preselila z območja med Savo in Donavo. V istem času so verjetno zahodne dele poseljevali Veneti.

Železna doba na Dolenjskem in v Novem mestu ter Vačah pri Litiji

V okolici Novega mesta, na Kapiteljski njivi, so v tridesetih gomilah arheologi našli več kot sedemsto grobov, od katerih izstopajo grobovi tamkajšnjih knezov in kneginj. V moških grobovih so našli konjsko opremo, bronaste meče, ščite, čelade in pasne sponke, železne posode, posode s hrano in številne druge predmete. V ženskih grobovih so našli ogrlice iz stekla in jantarja, zapestnice in nanožnice iz brona, svinca in železa ter lasne obročke in uhane, izdelane iz brona in zlata. V teh grobovih so našli tudi nekaj obrednih bronastih veder – situl.

Na prostoru železnodobnega gradišča pri Vačah so našli devetnajst hiš pravokotne oblike, ki so imele tla iz steptane ilovice, stene iz manjših brun ter slamnate ali lesene strehe. Imele so en ali dva prostora, pri nekaterih se je ognjišče nahajalo znotraj, pri drugih zunaj hiše. V hišah so našli koščke kuhinjskih posod iz gline, glinena vretenca in uteži za statve ter predmete iz brona, železa, kosti, roževine in kamna, kot so sponke, igle, zapestnice, šivanke, bronaste posode, šila, kamniti brusi in drugo. Med vsemi izstopa kovačnica, ki so jo arheologi spoznali po velikih količinah železove in bronaste žlindre (to je tisto, kar ostane po taljenju kovine), talilnem lončku, keramičnem podstavku za posodo in drugih železnih in bronastih predmetih.

V grobovih veljakov v okolici naselbine so arheologi poleg drugih predmetov našli štiri bronasta obredna vedra – situle. Ta vedra niso bila v vsakdanji uporabi, ampak so iz njih pri svečanostih z zajemalkami stregli pijačo. Najbolj znana prikazuje na reliefu prizore z ene takšnih svečanosti.

Vojvodinja Mecklenburška

Rodbina Windischgrätz, tudi zu/von Windischgraetz, zu/von Windisch-Graetz ali zu/von Windisch-Grätz je bila ena najuglednejših rodbin habsburške monarhije. Na današnjem slovenskem ozemlju so imeli v lasti številna posestva in gradove. V 19. stoletju so bili poleg Auerspergov najpomembnejša plemiška rodbina na Slovenskem.

Kaj je železarna?

Železarna je tovarna za pridobivanje in predelavo železa, železarstvo pa je obrt. V železarni pridobivajo surovo železo (grodelj), v jeklarnah pa iz njega jeklo. V Sloveniji, ki ima na področju železarstva dolgo tradicijo, obratuje več železarn:

- Železarna Jesenice
- Železarna Ravne
- Železarna Štore

Cvinger – ponos Vira pri Stični

Prazgodovinsko naselje z domačim ledinskim imenom Cvinger leži na nizkem gorskem hrbtu nad Virom pri Stični (370–410 m n. m). Po površini meri kar 21 ha, dolgo je 800 m in široko do 400 m. Obdano je z obzidjem, ki je razpoznavno kot mogočen, do 6 m visok nasip ali kot izrazita terasa. Še zdaj je skoraj povsod dobro vidno. V dolžino meri 2,04 km. Prečni zid, ki je nekaj stoletij mlajši od obodnega, deli naselje v gozdnati in močno zakraseli severni del (Mali Boršt) in obdelani južni zložnejši del, z njivami in travniki. Tu je zaselek Vrh z Vrhovčevo domačijo »Grofijo«.

BOJNI GROBOVI

avtor prispevka: Nino Rekić, 7. a

Načrtna raziskovanja halštatskih grobišč v Sloveniji so odkrila zelo močno izraženo socialno diferenciacijo znotraj halštatske družbe. Značilna oblika grobne arhitekture tega časa so gomile, ki ponekod dosežejo izredno velikost. Velike grobne gomile najdemo predvsem na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju. Seveda pa ob grobnih gomilah najdemo tudi grobove brez gomil – večinoma so žgani grobovi – predvsem v zahodni Sloveniji.

Vir pri Stični – na robu gomilnega grobišča so odkriti plani žgani grobovi iz začetka železne dobe na Dolenjskem; žgani in skeletni grobovi so izkopani tudi v dveh novoodkritih gomilah – gomila 1A in 6A. Še pomembnejše pa je odkritje latenskega grobišča na terasi na vznožju naselja, kjer so bili odkriti trije grobovi.

Bojni grobovi so se odlikovali z razkošno bojno opremo. Njihovo opremo so sestavljale železne sulice, bojne sekire, bronasti oklepi, izdelani po etruščanskih in grških vzorih, ter čelade. Izjemoma so nosili tudi meč, bodalo in imeli konja. Te predmete so dajali veljakom tudi v grob, pogosto so jim dodali še dragocene pivske posode.

.....
Ker pa smo na prazgodovinskem dnevu gostili kar nekaj povabljenih gostov, se moramo posvetiti tudi tem.

Letošnje leto se lahko pohvalimo z delavnico, ki jo imamo redko priložnost videti, to je livarska delavnica. Ta je definitivno pritegnila največ pogledov tako na začetku, ko sta Timotej Kruška in Jernej Cortese predstavila potek dela v livarski delavnici, kot na koncu ob predrtju in porušenju peči, za katero sta se kar nekaj dni trudila, da sta jo zgradila in da bi nam z njo pričarala prazgodovinsko pridobivanje železa.

Pred začetkom delavnice nas je nagovoril g. Porenta. Vsi vemo, da pred železno dobo svoje mesto datira bronasta doba, v kateri se je uporabljal bron, ki je neprimerno manj trpežen. Ko so našli ali izumili postopek pridelovanja železa, bi lahko rekli, da je dejansko šlo za industrijsko revolucijo v tistem času. Spremenil se je način življenja, spremenilo se je gospodarstvo, način kmetovanja, bojevanja, družba se je kompletno cela spremenila. Tako velik pomen ima železo za tisto obdobje. Virsko mesto je svoj vzpon, svoj začetek, začelo ravno v začetku starejše železne dobe in bilo potem uspešno celo železno dobo. In kot se spodobi, če je že obdobje poimenovano železno, je potem logično, kaj je bil glavna surovina, iz katerega so delali svoje orodje, orožje.

Več o železu sta nam povedala Timotej in Jernej, ljubitelja železa in izdelovanja peči.

Jernej nam je razložil, da je eden glavnih razlogov, zakaj se je sploh začelo železo kovati v zvezde, namreč ta, da sta se baker in kositer pridobivala na zelo ločenih lokacijah po Evropi, se pravi so morali biti trgovina in ljudje zelo povezani. Medtem ko za železovo rudo ni bilo potrebno iti tako daleč. Recimo kosi, ki smo jih mi želeli pretopiti v železo, so bili izkopani na Škrjančah, skratka nedaleč stran od Virskega mesta. Torej praktično si lahko šel na sprehod v gozd in našel kamen, ki ga je Jernej držal v rokah. Če je mogoče šel kdo od vas, bralcev, na sprehod, je velika verjetnost, da ste našli kakšno železovo rudo. Prepoznali bi jo po teži in tipični rdeči barvi. Ko so rudo nabrali, so jo nato talili v takih pečeh, kot sta nam jo naredila gosta. Tokrat sta si

sicer zaradi tehnoloških primanjkljajev pomagala z motorjem, medtem ko so v zgodovini uporabljali mehove iz usnja in lesa, kar še danes kje uporabljajo za podpihovanje žerjavice.

In kako se nadaljuje? Ko izdeláš peč, vanjo namečeš plast zdrobljene železove rude, plast oglja in to ponavljaš toliko časa, da prideš do vrha peči. Vse skupaj se segreva do zelo visoke temperature, kup v peči se manjša, ti pa dodajaš plast za plastjo. Železo pač ne obstaja kot nek elemental, zato ga je treba pridobiti ven iz neke spojine. Tako uporabimo redukcijo, da pridobivamo železo: plast železove rude, plast oglja, plast železove rude itd. Vse to se počasi pomika proti tlom, saj se ruda tali, na dnu peči pa se združuje v neko veliko gmoto, ki smo jo lahko videli na mizi, postavljeni nedaleč stran od prizorišča livarske delavnice. Ko se kovaču zdi, da se je na dnu nabralo dovolj materiala, mora peč razkopati, da pride do velike železne gmote. To gmoto pa vzame kovač, v našem primeru kovač Timotej, in jo obdela naprej.

Nadaljeval je Timotej. Podučil nas je, da ker je to prišlo iz zemlje, je v tej gmoti še dosti ene ... kovač bi rekel svinjarije, torej nekaj drugih primesi, ki niso železo in ki jih je treba spraviti ven. Zato se to gmoto iz peči ponovno segreje, se jo kuje, kompaktira, da steče ven še odvečen pesek, oglje, ki ostane noter ... Ko ni noter nobenih več mehurčkov in drugi snovi, se na še višji temperaturi potem to s kovaškim varjenjem stisne v eno homogeno kocko železa. Nadalje jo je treba večkrat zložiti in raztegniti, da gredo še ostale nepravilnosti ven. Tako se procent ogljika zmanjša, sama zmes pa se razporedi bolj homogeno. To je podobno, kot če bi vzeli dve barvi plastelina in bi ju hoteli zmešati. Kako to narediš? Tako, da kepo obeh plastelinov raztegneš, zložiš, raztegneš, zložiš ... in to ponavljaš toliko časa, da na koncu nastane ena barva plastelina. Pa smo nazaj pri železu ... Potem ko iz te gmote naredimo homogeno zmes, lahko začnemo z oblikovanjem sekire, noža ali kaj podobnega.

Največ pogledov je definitivno privabila livarska delavnica. Ljubiteljska livarja Timotej Kruška in Jernej Cortese sta dva dneva pred dogodkom postavljala peč. Gradila sta jo iz šamotne opeke in ilovice.

Vse to si je z zanimanjem ogledal tudi g. Jože Strmole, član uprave Livarja. Morali smo ga povprašati po primerjavi s pečmi v Livarju. Povedal nam pa ni samo to ...

POGOVARJALI SMO SE ...

INTERVJU Z JOŽETOM STRMOLETOM, članom uprave Livar, d.d.

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Livar je delniška družba, ki obstaja že od leta 1954. Deluje na dveh lokacijah: v Ivančni Gorici in Črnomlju. Lokaciji v Ivančni Gorici bi lahko rekli razvojna livarna, saj ulivajo izključno samo nodularno (NL) litino, ki je boljša, zmogljivejša, prožnejša. Na lokaciji v Črnomlju pa imajo poleg livarne, ki lije izključno sivo litino SL (v zadnjem času želijo osvojiti tudi nodularno litino), tudi mehansko obdelavo. Izdelki, ki jih vlijejo v Livarju v visokem % tudi obdelajo, torej gredo iz Livarja direktno na montažno linijo.

G. Jože Strmole, član uprave, je prišel pogledat našo peč, ki sta jo postavila Timotej Kruška in Jernej Cortese. Seveda smo ga morali povprašati o primerjavi livarstva včasih in danes, povedal pa je kar nekaj zanimivih podatkov o podjetju, ki je sicer lokalno, a se mi zdi, da o njem premalo vemo.

Tukaj vidite livarsko peč. Je imelo podjetje Livar kdaj kaj podobnega?

V preteklosti sigurno ...

Obstajajo kakšni viri za to?

Hja, sigurno pri nas v podjetju obstajajo, ampak bi moral preveriti. Pred leti smo imeli miniaturno delavnico, v kateri so se mladi, bodoči livarji ob mentorstvu inženirjev izobraževali, da so si lažje predstavljali, kaj livarstvo sploh je. V tej delavnici je bila postavljena podobna peč. Torej tako kot sem rekel uvodoma, bi moral preveriti v podjetju, če obstajajo slikovna gradiva.

Kaj je od te peči ostalo isto pri vaši gradnji peči?

Obzidava je popolnoma enaka ...

Iz ilovice?

Ja ja, podobno, zlasti na kupolni peči – na pogled ilovnata masa, seveda z dodatkom vode in šamotne opeke, ki so odporna na visoke temperature ...

Kakšna pa je kupolna peč?

Takšna, kot tale tukaj, samo večja. To je peč, v katero z vrha nalagamo material, da se stali, spodaj pa litina po kanalih, ki so obloženi z maso, steče v t. i. receptor in od tam v litje na formarske linije.

Material je isti ali so kakšni drugi, novi materiali?

Večina materiala, ki ga dajemo v kupolno peč, je koks, apnenec, grodelj, jekleni vložek ...

Katere izdelke izdelujete iz tega?

Iz te peči in dodatno še iz elektro peči priteče železo, iz katerega lijemo zavorne sisteme za hitre vlake (knorr bremse). Naj poudarim, da se na izdelkih Livarja – zavornih sistemih – vozijo podzemni hitri vlaki v Londonu.

Že kar nekaj desetletij ste znani po pokrovih za jaške. Ali gredo ti še vedno v promet?

Ja, tukaj bi imel zelo veliko povedati in bi bil najin intervju predolg. Moram poudariti, da je to naš brand, ki ga bomo do popolnosti spoštovali in ščitili, zato ga še dodatno razvijamo, da je skladen s standardom EN 124-2. Konkurenca, zlasti iz Francije, Italije, s Kitajske pa tudi od drugod, je zelo huda.

Kaj pa je posebnost tega pokrova? Kamorkoli gremo, v bistvu vidimo LIVAR Ivančna Gorica.

Po tem je Livar prepoznaven in tudi ko nove zaposlene vprašamo, po čem poznajo naše podjetje, je odgovor vedno: »Po kanalizacijskih pokrovih.« Zelo veliko jih prodamo DARS-u, torej za avtoceste, hitre ceste, ker zmorejo nosilnost 40 KN in več, prav tako imamo pokrove za nizko gradnjo, kot so na primer rešetke, pokrovčki za vodomere, elektro in telefonske jaške.

Če prav razumem, lahko pri vas kupujejo tudi fizične, ne le pravne osebe?

Seveda ... V zadnjem času smo v Sloveniji vzpostavili mrežo veletrgovcev. Trenutno lahko naštejemo tri: Coma Commerce, Ekoluks in Lesnina. Pri njih je možno kupiti vse naše artikle, ki vam jih lahko tudi dostavijo na vaš dom ali gradbišče. Za lokalne kupce imamo organizirano prodajo celotnega programa v Agrogradu.

Kateri trg imate največ pokrit, samo slovenski ali tudi kakšen tuji?

S komunalnim programom, se pravi s pokrovi, pokrivamo večinoma slovenski trg in trg bivše Jugoslavije. Za ostale naše izdelke se lahko pohvalimo tudi z visokim deležem izvoza. Izvozimo namreč kar 75 % izdelkov, večinoma na italijanski, nemški trg, v zadnjem času pa se fokusiramo tudi na Skandinavijo.

Se obeta kakšna prihodnost v modernizaciji naših vlakov oz. v uporabi vaših zavornih sistemov?

Vsekakor. Knorr bremse je največji proizvajalec zavornih sistemov za hitre vlake in verjamem, da bodo prišli tudi v Slovenijo, samo vprašanje časa je.

Kateri cilj bi omenili, da je v podjetju Livar trenutno najpomembnejši za prihodnost podjetja?

Hm, predvsem želimo delati na razvoju. Danes tehnologija napreduje, tudi sami vidite, kako hitro. Zato se želimo fokusirati predvsem v razvoj podjetja, da bo čim manj moteče

za okolje. Na tem ogromno delamo, predvsem na tem, da bo okolje varno in čisto. Seveda moram omeniti naše zaposlene, ki so ključni pri doseganju plana podjetja Livar.

Kaj pa pomeni čisto za okolje (glede na to, da se žge ruda)? Pred nekaj trenutki je g. Porenta povedal, da so bili kovači včasih grbasti, bolni, bolehní, zastrupljeni ... Najbrž veliko ljudi skrbi, kaj se z njimi dogaja v okolici Livarja.

Mi izredno veliko delamo na tem, da čim manj spuščamo v okolje, našim sosedom, ne nazadnje na avtomobile, vrtove ... Poudarek je na »čim manj«. Zato tudi od naših dobaviteljev zahtevamo, da nam dobavljajo tako surovino, materiale.

Teško se je izogniti onesnaževanju v popolnosti, mar ne?

Seveda, zato sem v prejšnjem odgovoru izpostavil, da bomo naredil vse, da bo tega malo.

Obstajajo tudi kakšne čistilne naprave, lovilci ...

Imamo filtrirne naprave, ki jih imamo pod nadzorom mi kot tudi zunanje inštitucije. Govorimo pa tudi o dobavljenih materialih, česar nekatera podjetja ne morejo zatrditi zase. Zahtevamo, da material vsebuje mejno vrednost silicija, mangana, fosforja, kroma, ogljika ... Če ne ustreza, ga enostavno zavrnemo.

Od kod pa so vaši dobavitelji?

Največji slovenski dobavitelji so Dinos, Surovina, Revoz, potem jih je nekaj iz Italije, Nemčije in še nekaj iz držav EU, ki nam zagotavljajo materiale, ki jih želimo, torej da so ob topljenju nemoteči za okolje.

Bi lahko mladim dali kakšne spodbudne besede glede zaposlitve v livarstvu, kakšen nasvet?

Vsekakor. Delo v livarni je zelo zanimivo, zato v zadnjem času veliko delamo tudi na tem področju in ozaveščanju mladih. Sodelujemo s srednjo šolo, osnovno šolo, pa tudi z vrtci, česar v preteklosti ni bilo. To so nenazadnje tudi naši bodoči zaposleni.

Slišala sem, da ste včasih štipendirali šolarje. Jih še vedno?

Štipendirali smo ... v času krize je to izostalo, tako da tega ni bilo, v zadnjem letu smo pa to ponovno vzpostavili. Letos smo razpisali 21 štipendij za mehatronika-operaterja, oblikovalce kovin, strojne tehnike, elektro inženirje in strojne inženirje. Zato vas povabim, da napišete prošnjo. Upamo, da bomo vsem lahko ustregli.

Intervju sta dala tudi ljubiteljska livarja, pravzaprav se zanimata najbrž za čisto vse. Vsaj tako je bilo čutiti iz pogovora. Tako Timoteju kot Jerneju ta obrt predstavlja hobi.

INTERVJU s TIMOTEJEM KRUŠKO**avtorica prispevka:** Andreja Robek Perpar, prof.**Zanima me, ko ste se odločali za srednjo šolo, katere zadeve so prevladovale pri izbiri?**

Uf, kje je srednja šola ... Takrat je bila gimnazija in to je bilo to ... Študiral sem na Fakulteti za šport, a je nisem dokončal.

Kljub temu da univerze niste dočakali, ste kar znani in cenjeni med umetniki. Kaj bi svetovali mladim glede poklicne poti?

Zdaj se bo slišalo pocukrano, ampak naj bodo samosvoji. V današnjem svetu nas je preveč enakih, zato je pomembno, da razmišljajo, da delajo, kar jim pade na dušo, ne na denarnico.

Kaj vas dela različne od drugih?

Ne vem, če sem tako različen od drugih, sploh ne razmišljam o tem. Jaz pač delam in kogar zanima, zanima. S tem, kar delam, dosežem en majhen krog ljudi, ki se poistovetijo z menoj in s tem sem zadovoljen. Človek je srečen takrat, ko dela nekaj, kar ga veseli.

Ugotavljamo, da izdelujete nože. Kateri je osnovni material za izdelavo nožev?

Stoodstotno jeklo, ni boljšega. Titan ni dober, ker ne drži roba, torej jeklo – železo z ogljikom.

Težko dobiš v trgovini dobro jeklo ... kaj prodajajo v trgovini?

V trgovini se ne dobi skoraj nič jekla. Treba bi bilo kupiti večjo količino jekla, da bi se kaj iz njega izdelalo.

Tudi ročaji so videti posebni. Iz česa so?

Izdelani so iz oljke. Zakaj oljka? Ker je slovenski, naš les, ker ga lahko sam izkopljem, razrežem, posušim, je vodoodporen, ker je oljnat in zelo zelo trd les. Lep vzorec ima ... Ne uporabljam pa samo oljke. Uporabljam tudi oreh, orehovo korenino, potem pa razne eksotične wenge, ipe, lapačo, ta les, ki dlje časa zdrži, ki ne bo preperel, je odporen proti udarcem (da se ne pozna dosti gor). Eksotične vrste lesa pa je potrebno kupiti. Načeloma dobim take majhne koščke, ki jih potem sestavim skupaj ...

Kje ste prišel na idejo izdelovanja nožev?

V bistvu sem se izobraževal sam. Ne vem, če še obstajajo kovaške šole pri nas. Jaz prihajam iz borilnih veščin, iz karateja. Fasciniran sem nad katanami, pa malo od dedka, ki je bil rezbar, pa se je to vse skupaj sestavilo.

Slišali smo, da sta z Jernejem sama naredila peč. Mene pa zanima: ko ste bili majhni, ste radii kaj zakuril ali sestavili kaj takega, da bi babica na izdelku spekla kruh?

Kruha nisem pekel, sem pa kuril od majhnega na veliko. Piknik ogenj je bil vedno kres. Starši so me pri tem podpirali.

Torej ste bili edini zadolžen za kres, ogenj?

Jaz in moj brat.

Z Jernejem pa ne, si nista v sorodu?

Ne, midva sva se spoznala tisti dan, ko sva začela nabirati rudo za prejšnji projekt. Od takrat naprej se poznavata in super sodelujeta.

Kaj pa vaš prvi podvig glede kurjenja?

Težka bo ... se ne bi spomnil. Se pa spomnim bratovega. V sobi smo imeli sliko hiše, pod sliko pa je bila polica. Slišal sem ga, ko je rekel, da hiša gori, a bilo je prepozno. Polica je že gorela.

Kako ste pogasili?

Sva bila izredno izurjena, kam se skriti, mokre brisače, pokriti ogenj. To sva imela po očetu.

Kdaj ste izdelal prvi nož?

Ravno osem let nazaj iz enega ležaja. Tam v garaži je ležal en ležaj, trajalo je ene tri ure, da sem iz te kroglice dobil palčko, potem pa še par ur na teden, da sem zbrusil in obdelal do konca.

Ste uporabili isti postopek kot danes, torej ste ga dali v žerjavico in čakali, da se kovina razbeli?

Ja ja, isto, ampak takrat sem imel slabši dimnik kot je ta danes. Delavnica je bila izredno zadimljena, med izdelovanjem sem moral čepeti, da sem dihal svež zrak. Po kovanju sem brusil na dedkov kamen. Zgledalo pa je tako, da je brat vrtel pedala, kamen se je vrtel, jaz sem ga pa brusil na vodo, po japonsko.

Obstajajo najbrž posebne metode dela ... Najbrž ne greste na takšen način kot danes?

Ja, točno tako ... z japonskim mehom (fugo) – z dvosmerno zračno pumpo, ki je precej drugačna od naše, zahodnjaške kulture. Zahodnjaki smo imeli usnjene mehove, oni pa imajo bolj enostavno zadevo. S tem in z ogljem delam vseskozi, imam pa mehansko kladivo, brusilnike na elektromotorje, tako da je veliko hitrejše.

Imate kakšno svoje podjetje?

Ne, ne še. Zaenkrat delam preko osebnega dopolnilnega dela. To je zaenkrat moja obrt, umetnost, imam celo svoj certifikat: Rokodelstvo art and craft Slovenija. Zaenkrat to, ker imam še dnevno službo.

Je vaša dnevna služba kaj povezana s tem delom?

Plezam po stolpih, stebrih za podjetja za telekomunikacijske storitve, tako da tako zelo podobna ni, razen vijaki, ki jih zamenjujemo na napravah. Včasih sem iz vijaka naredil kakšen izdelek za pokušino, sedaj pa ga vržem stran.

INTERVJU Z JERNEJEM CORTESEJEM

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Bi lahko predstavili kakšno zanimivo osnovnošolsko anekdoto o sebi?

Anekdota, hm ... Bilo je, kako se že reče ... književni dan, ko si gredo osnovnošolci pogledat hišo Franceta Prešerna, Finžgarja ...

Da, kulturni dan ...

Takrat sem moral predstaviti, mislim da, ravno Finžgarja. Bog pomagaj! Nikoli nisem bil dober pri javnih predstavitvah, strah in sram me je bilo, trema me je skoraj popolnoma ohromila. Takrat sem nekako zjecljajal tiste tri četrtine strani, na poti nazaj pa sem se z glavo zabil v steber na avtobusu. Od te točke naprej sem dosti bolj suvereno nastopal pred javnostjo, prej pa me je bilo strah. Zgleda, da je to proces, da samega sebe najdeš, moraš si vzeti čas zase.

Torej je udarec v glavo pomagal ☺?

Ne samo to, ko ima človek skoraj dva metra, so ti udarci kar pogosti ☺. In ja, pomagajo k prebuditvi, streznitvi! V primerih, ko te je strah, ko si ne upaš soočiti s svojim strahom, je igrice najlažje igrati. Lepo se usedeš tja in buljiš v ekran, si v svojem udobnem svetu, iz katerega niti ni potrebno zares iti, ampak slej ko prej mora človek iti. In sem iskreno srečen, da sem jaz to naredil, korak za korakom.

Jernej, kje sta se Timotejem spoznala?

Prvič sem za Timoteja slišal na taboru Mavričnih bojnikov. To je v bistvu tabor, ki se ukvarja z otroki, ki imajo težave v šoli in so hiperaktivni. En mentor je tam omenil, da

pozna enega človeka, ki se v bistvu zelo spozna na izdelovanje peči. Na drugem koncu pa je Sašo Porenta, ko je izkopaval tamle čez (na Škrjančah), našel veliko rude in nas je poklical. Medtem ko arheologom ruda ne pomeni veliko, smo mi šli in jo začeli pobirati. Spomnim se, da sem imel takrat tako hudo trebušno gripo, da sem nekaj časa preležal v senci, kolikor sem mogel, pa sem nabiral. Tam je bil tudi Timotej, s katerim sva se na ta način spoznala in se zaradi podobnih interesov začela družiti. Prvič sva skupaj postavila peč na Gradišču in še danes stoji. Od takrat naprej se druživa v njegovi delavnici in na takih dogodkih, kot je tale danes tukaj.

Te peči se ne naučiš narediti v šoli oziroma ne obstaja neka izobrazba, s katero bi se naučil to delati. Kje ste se vi naučili?

Izobrazba pomaga, če greš recimo v neko metalurško smer, ampak to je še vedno samo teorija, izbirni predmet, da se dotakne te teme. Jaz sem se naučil predvsem na spletu. Sicer ljudje pravijo, da zadnje čase preveč visimo gor, kar se deloma tudi jaz strinjam, ampak če si človek vzame čas in je pozoren na tisto, kar hoče najti, najde čisto vse. Tako sem v bistvu preko te eksperimentalne arheologije, preko Američanov, ki so se lotili to kreirati in na to temo pisati članke, sem se tako naučil ta postopek. Najprej vizualno in potem ogromno takega prostega časa ob kavici na balkonu, ko sem si vzel čas za branje in sem se naučil vse nianse tega postopka.

Ampak študiranje teh zapiskov je eno, koliko poskusov ste morali narediti, da ste naredili eno tako dobro peč?

Nobenega. Iz prve! Brez pomoči Timoteja nama res ne bi tako dobro uspelo. Za take stvari moraš res imeti ljudi, ki so v tem s srcem. Tega ne moreš delati za denar ali promocijo, to te mora res zanimati. Zdi se mi, da ko človeka enkrat stvari res zanimajo, takrat se zares veliko nauči.

Danes je to sicer izobraževalni dan za otroke, ampak ali delata te peči še kje drugje, npr. za kakšen žar program?

Timotej, a bi odprla svoj žar program? Vse bi bilo spečeno v sekundah ...

Recimo, da na takole peč postavita še mrežo in zraven še kaj spečeta ...

Pa seveda, v bistvu sem imel že prvič idejo, da bi lahko gor spekla čevapčiče, ampak ko sem enkrat ugotovil, kakšne so temperature na vrhu, sem to idejo opustil. Sem pa poskusil postaviti gor en čevapčič, ki je ostal od včerajšnje gostije in je bil tako v parih sekundah lepo hrustljivo črn. Seveda pri tem poklicu je tudi tako, da izgubiš nekaj z roke, imaš tako naravno depilacijo, če se s tem ukvarjaš. Poglej, da nimam nič kocin po podlakti.

Bi lahko rekli ali imenovali kakšno osebo, ki vas je navdušila nad izdelavo v bistvu starih izdelkov?

Od nekdanj sem imel fascinacijo nad tem starim načinom, ampak ne toliko v romantičnem smislu, ampak koliko so se ljudje moral mučiti. Toliko skupinskega truda, ki ga danes praktično ne vidiš. Vsak danes toži, kako je življenje naporno, kako se ne razumemo, ampak se nihče ne potrudi, da bi se razumeli, medtem ko si bil v preteklosti zaradi težkih okoliščin prisiljen, da si take stvari delal skupno, složno. Me je pa navdušilo več ljudi. To je pač preprosto tako: greš, spoznaš nove ljudi, nove stvari in to te navduši. Prva oseba, ki bi jo lahko omenil, pa je bil moj oče, ki, odkar pomnim, vandra po gozdu in nekaj išče, gleda, opazuje. Od nekdanj sem tudi jaz rad opazoval in ko smo tako enkrat vandrili, sem našel ob kamnolomu peči ob kropi en bobovec. To je ena taka ruda, podobna železovi. Od nje se razlikuje samo po tem, da se bobovec sveti in je popolnoma spoliran. To je bila moja prva taka fascinacija, potem pa se je to iskreno povedano razvleklo v projekt petih let. Vmes so bili vzponi in padci, bil sem že na tisti točki, ko sem hotel obupati, ko sem videl, da je preveč za samo eno osebo. V tistem trenutku sem spoznal Timoteja.

Kakšni so vaši prvi ognjeni podvigi?

Ko sem bil mali, sem prosil za dovoljenje, da grem majčkeno v gozd. Starši so mi zaupali. Tam sem kuril ene take majčkene taborne ognje. Vedel sem in staršem ni bilo treba nikoli posebej govoriti, da ne smem kuriti na podrašč, da moram imeti zraven vodo. Tako sem vedno kuril ob potoku, kjer sem lahko istočasno še gasil. Potem pa seveda pride to najstniško obdobje, ko ti to ni dovolj in, hvala bogu, da se nisem spravljal delati nekih hujših podvigov. V kleti sem delal dimne bombe in podobne neumnosti, sosedje so nekajkrat poklicali gasilce. Kasneje pa se je vse skupaj spreobrnilo v lepo in kontrolirano izkušnjo. Mene ogenj pritegne ponoči, zvečer, ko je edini vir svetlobe. Tisto infrardeče sevanje, ki prihaja od njega in ga čutimo kot prijetno toploto, ima svoj čar, se mi zdi.

Ste bili v okoliških krajih zadolžen za kresovanje in postavljanje kresov? Ste mogoče tudi žar mojster?

Hobi žar mojster? Ne bom se hvalil, da znam neke presežke mesa delati. Se bom pa pohvalil s tem, da sem bil na eni točki tako dober za kresove, da so se me prijatelji izogibali in raje sami kurili ognje. Vedeli so, da ko sem jaz zraven, je v pol ure postalo praktično tako vroče, da so se vsi morali prestaviti. Lahko si predstavljate, zakaj nisem bil najbolj popularen, razen za prvi maj ... takrat pa so bile moje izkušnje nepogrešljive. Gradili smo kresove, visoke od 15 do 20 m. Takrat, če se spomnite, ko je bil žled. Iz gozda, ki smo ga podnevi čistili, smo mi odnesli veliko vejevja, da so potem drugi podirali drevesa. Vejevje smo potem vozili na en tak ogromen kup, ki smo ga zakurili.

Katero šolo ste delali? S čim se zdaj preživljate? Kam vas je življenje pripeljalo?

Še vedno študiram, letos bom diplomiral, študiram pa hortikulturo na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Preživljam pa se s priložnostnim delom, kot je delo v skladišču, delo na razstavah. Tri dni delam v Kalii v BTC-ju.

Zanima me, ali se taka dejavnost spravi v promet kot tržna niša ali ne?

To je zelo specifična dejavnost. Obstaja veliko ljudi, ki jim je to zanimivo, ampak smo raztreščeni po celem svetu. Edina naša komunikacija je preko interneta. Ravno lani je bil dan, ko so se zbrali mojstri. Kdor je hotel, se jim je pridružil pri taljenju.

Ste sodelovali zraven?

Ne, takrat je bilo tako, da sem šele štiri dni po dogodku pogruntal, kaj se je dogajalo. Menda je bil dogodek objavljen na facebooku, ker ga osebno ne uporabljam, zdi se mi malo zguba časa, je šel dogodek mimo mene. Takrat mi je bilo prvič, pa najbrž tudi zadnjič žal, da nimam facebooka.

Pa bi šli zdaj s tem namenom na FB, da bi si gradili mrežo prijateljev z istim interesom?

Zdi se mi, da je zaenkrat vse preveč kaotično. Večina jih ima eno samo željo, to je biti popularen. To pa meni osebno ni blizu.

Ne poznam vašega očeta, a za nekatere je zelo znan. Bi mi ga predstavili?

Moj oče se ukvarja z delavnicami divje hrane. Torej, skupina se dobi, na tak dan kot je danes, in hodijo okoli in jim pokaže, kaj je užitno, česa ne smejo jesti ... je pa v bistvu to en tak prijeten sprehod v naravi.

In vaša povezanost z njim? Sta kdaj sodelovala? On nabira rastline, vi pa kamne?

Bolj si ne bi mogla biti različna, ampak v samem zagonu do stvari pa sva si zelo podobna.

Je to stvar, ki je vplivala na vas, vam dala kakšen zagon za vaše življenje?

Se mi zdi, da oseba, ki odrašča, mora iti čez nekaj faz. V kolikor ne gre, ostane podaljšek svojih staršev. Ne bom rekel, da je to kaj slabega, marsikateri osebi pa manjka ta osamosvojitvena pot. Najini poti sta se razšli, jaz sem šel na svoje, doma je bilo tesno. Takrat je šla najina pot narazen, potem pa so se pred dobrim letom, ko sva v bistvu to obdobje dala čez, najine poti spet združile. Sploh ne vem, kako bi to opisal. Nimaš se rad, ampak čutiš čustva ...

Povezanosti?

Ja, hvala ... povezanosti.

Kaj bi svetovali mladim, glede na to, da je vaš hobi v bistvu bolj vaša strast kot študij hortikulture?

Tako bom rekel: če te veseli biti na računalniku ali mobitelu po cele dneve ... zaradi mene ... ampak se mi zdi, da je toliko lepih stvari okoli, ki jih ne bi smeli zamujati. Je pa res, da se človek zelo hitro navadi in razvadi in težko se je spraviti iz tega udobja računalnika, kavča, doma, da greš nekam, kjer ne poznaš stvari, kjer so mogoče kakšne situacije neprijetne, in preprosto samo si. V takih primerih, ko te je strah, ko si ne upaš soočiti s svojim strahom, je igrice najlažje igrati. Lepo se usedeš tja in buljiš v ekran, si v svojem udobnem svetu, iz katerega niti ni potrebno zares iti, ampak slej ko prej mora človek iti. In sem iskreno srečen, da sem jaz to naredil ...

Z nami je bila tudi Lucija Grahek, arheologinja z ZRC SAZU. Zanimivo je bilo poslušati pogovor dveh arheologov (z njo se je pogovarjal Sašo Porenta). Čutiti je bilo navdušenje nad izkopavanji nekje v Sloveniji, hkrati pa sem bila presenečena nad enciklopedičnim znanjem zgodovine kot tudi drugih umetnostnih smeri.

INTERVJU Z LUCIJO GRAHEK

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Najprej sem mislila, da se pogovarjam s pedagoško vodjo Narodnega muzeja, a mi je hitro povedala, da sicer pedagoška vodja ni, je pa v Narodnem muzeju preživela nekaj časa, in sicer na depoju, ko je delala doktorsko dizertacijo in imela v obravnavi vse keramične najdbe tukaj iz Stične, s Cvingerja. Premetala je več kot 50 000 kosov keramike, ki jih sedaj hrani Narodni muzej.

Depo pomeni ...

To so prostori muzeja, kjer so shranjene tiste najdbe, ki niso razstavljene na razstavi.

In tam potem razberete, kaj gre na razstavo ali samo obdelujete gradivo, ga čistite in podobno?

Tudi ... Ko se postavlja novo razstavo, se naredi izbor najdb, ki so primerne za razstavo. Dobre najdbe so tiste, na katere navežeš neko zgodbo, ki jo potem predstaviš ljudem. Da pa sploh razumeš in začneš sestavljati zgodbo, pa je potrebno vse najdbe, prav vse najdbe, ki pridejo na dan v izkopavanjih, obdelati in iz vrednotiti. In prav vse najdbe shranjujemo, zato so muzeji po Sloveniji pravzaprav polni najdb, ki jih redni obiskovalci nikoli ne vidijo, ker ali niso tako dobro ohranjene ali niso same po sebi tako zanimive, so pa dragocene, ko jih obravnavamo v celoti, ker dajo skupno

zelo velik podatek. Tak primer so ravno izkopavanja na Cvingerju: terenski izvidi so bili že objavljeni, že predstavljeni, poznano je bilo, kako je bila Stična zgrajena, kakšno obzidje je imela, približen kronološki okvir. Ostalo pa je še vedno polno neodgovorjenih vprašanj, na katere sem jaz z analizo keramike skušala poiskati odgovore. Tako so se pokazali kakšni detajli, nekatere časovne sheme so se bolj razjasnile, kako je funkcioniralo naselje. Čedalje bolj jasno je postajalo, da je bil bolj poseljen južni del, torej je bil bolj naselbinski, bolj vsakdanji, bolj bivanjski. Na severnem delu so se bolj ukvarjali z metalurgijo, pa s pašništvom, saj je bilo tam več kostnih ostankov živali.

Kako poteka dela na inštitutu, glede na to, da eni najbrž samo raziskujejo terensko? So eni samo noter ali vsi delajo vse?

Ne, smo zelo različni, nekateri so tudi zelo ozko specializirani in tako imamo npr. kolega, ki se strokovnjak, pravzaprav edini v Sloveniji, ki se ubada z arheozoološki ostanki, se pravi, da proučuje kostne ostanke in na podlagi kostnih ostankov ugotavlja, kaj so gojili, s katerimi živalmi so se prehranjevali, kako so trgovali z njimi in tako naprej. Potem imamo kolegico, ki je specializirala s področja paleobotaničnih ostankov. Ona preučuje (v kolikor imamo srečo, da se ohranijo) kakšna semena, zrna, tudi oglje, se pravi lesne vrste, nam da dragocene podatke o okolju, o rastju, o tem, katere vrste žita so gojili, katere naravne gozdne plodove so uporabljali v prehrani itn. Imamo kolegico, ki se ukvarja s palenologijo, se pravi proučuje ostanke peloda v zemlji, ki nam pove, kakšno je bilo vreme takrat, kakšna je bila klima itn. Potem smo pa klasični arheologi, ki pa smo tudi bolj ali manj specializirani. Jaz npr. veljam za odlično v analiziranju keramičnih najdb, ampak delam tudi ostala raziskovanja – hodim na izkopavanja, proučujem kovinske predmete itn., vem pa, da sem najboljša in imam največje znanje v keramiki. S keramiko se tudi najbolj ukvarjam. Potem pri mlajših obdobjih, npr. pri antiki, je zelo pomemben del arheologije tudi epigrafika, samostojna veda, ki proučuje rimske napise na kamnih, lahko tudi na keramiki vgravirane kakšne grafite. V glavnem smo zelo različni in delamo različne stvari. Jaz kot prazgodovinarka se ukvarjam predvsem s proučevanjem pozne bronaste, starejše in pa tudi mlajše železne dobe, torej ravno z obdobjem, v katerem je Stična najbolj cvetela, je bila eno od glavnih središč ne samo Dolenjske novodobne skupnosti, ampak na širšem jugovzhodnem alpskem prostoru, zato me je tudi pritegnilo, da sem prišla danes pogledat, da vidim, kako šolarji ohranjajo to tradicijo in skušajo ceniti te zaklade, ki so skriti v zemlji te okolice še danes.

Kdaj ste se pa vi navdušili nad arheologijo?

Hm ...

Kako recimo otroka navdušiti za arheologijo, ko pa se jim zdi, da je staro za stran?

Moram priznati, da moja prva želja ni bila arheologija. Odraščala sem sicer na podeželju, bolj kot ne pa sem bila razpeta med Belo krajino in Ljubljano. V Beli krajini imamo tudi velike centre iz tistega časa, železne dobe namreč, tako da sem se že zelo zgodaj srečevala z arheološko dediščino, ampak iskreno povedano, mene to ni pravzaprav tako pritegnilo, tako zanimalo. Jaz sem si bolj želela stvari restavrirati. Niso me pritegnile toliko slike, freske. Želela sem si restavrirati predmete, ki so jih ljudje uporabljali. In ko sem se takrat odločala za študij, takrat študija za restavratorstvo še ni bilo v Sloveniji, zato sem izbrala arheologijo in potem v arheologiji tudi ostala.

Se pravi, da ste tekom študija ugotovili, da je to stvar za vas?

Tako. In še vedno nekako gojim veselje do restavriranja, ker čim se ubadaš s keramiko, moraš najprej vse tiste črepe na približno zložiti skupaj, prepoznati oblike, predmete, tako da je nekaj restavratorstva še ostalo tudi v mojem zdajšnjem raziskovalnem arheološkem delu.

Se pravi, če najdete kakšno razbito keramično vazo, zgleda to kot sestavljanje sestavljanke?

Ja, to me vsi hecajo, da sem kot otrok premalo sestavljala puzzle, da sem se premalo igrala in se mi to še danes pozna. Ja, je lahko podobno tudi sestavljanju puzzlov.

Ni nobene metodologije, sistema, ki vas je učil, da lahko na kakšen način sestavljaš zgodbo, ki je predstavljena na keramiki?

Zgodbo moraš enostavno prepoznati. Tukaj so ključnega pomena izkušnje, da pregledaš veliko veliko gradiva in pa, ne vem, malo talenta pa moraš imeti. Lažje ti je, da prepoznaš vse te oblike, pa tudi potrpežljiv moraš biti. Včasih je težko iz centimetrskih fragmentov prepoznati kakšne elemente, včasih pa se da tudi iz tega sestavljati cele posode.

Na katero svojo najdbo ste ponosni?

Zelo sem ponosna, pravzaprav vesela ... Ko sem se vrnila s porodniškega dopusta, sem zasledila v enem tabloidnem časopisu naslov Vir pri Stični bo končno dobil kanalizacijo. Takoj skočila v zrak: »Kaj pa arheologija?! Kdo pa tam dela raziskave, to menda ni šlo mimo brez arheologije!« In seveda sem kontaktirala Saša Porenta. Sodelovali smo ves čas dela izgradnje njihovega kanalizacijskega sistema in so mi prepustili v znanstveno obdelavo in v izvrednotenje vse najdbe, ki so jih odkrili ob teh delih. In moram poudariti, da gre za enkratne najdbe: odkrili so nove žgane grobove iz samega začetka železne dobe, novo gomilo iz starejše/halštatske železne dobe, najpomembnejše pa je odkritje prvih latenskih grobov iz Stične. Ker latenska, tj. mlajša železnodobna, poselitev Stične (mlajša železna doba pa povezujemo z vpadom

keltskih plemen) je bila zelo nerazjasnjena. Mi pa vemo, da je bila Stična (oz. Cvinger) poseljena tudi v mlajši železni dobi, da je bilo znova utrjeno, postavljeno obzidje, ampak je bilo tukaj veliko odprtih vprašanj. Imamo keramične in tudi druge najdbe iz samega naselja, tudi posamezne najdbe iz okoliških grobišč, ampak prav konkretno latenskih grobov do tega odkritja, do arheoloških raziskav ob izgradnji kanalizacije, nismo poznali. So pa kolegi (Sašo Porenta in Primož Strgar) ob teh delih odkrili prve tri latenske grobove tukaj na Viru pri Stični, med katerimi še posebej izstopa bogat moški grob iz prve polovice prvega stoletja pr. n. št., ki je imel pridane kosti mladega divjega prašiča, merjasca, kosti petelina, kompletno bojno opremo (s ščitom in zaščitnim grbom, z mečem, sulico), osem različnih posod. Gre za res bogat, lep grob, ki ga jaz ljubkovalno kličem kar Obelix, glede na to, da so bile notri najdene tudi kosti merjasca.

Splošno v družbi prevladuje negativno mnenje glede arheologije, zlasti sedaj, ko je treba arheologa klicati tudi na svoje zemljišče. Standardni stavki, ki vas spremljajo, so »pa kaj je tega treba, pa zakaj je treba to ohranjati, pa majhne črepinje ... pa to je za stran« in podobno. Ali lahko poveste svoje stališče, da prepričate mogoče javnost, zakaj je arheologija, izkopavanje, obujanje kulturne dediščine pomembno za družbo?

To vse so sledi nekdanjih prebivalcev. Prostor, v katerem mi danes živimo, ni bil prazen. Vsi imamo svoje prednike in tako, kot mi danes cenimo svoje sorodnike, prednike, te, ki jih še pomnimo, in ohranjamo spomin nanje, tako bi morali tudi daljne prednike. In če nam ta spomin ali materialno zapuščino kdo oskruni, nam je hudo, nam ni vseeno. Ne vem, zakaj je tako težko ohranjati dediščino, ki so jo ljudje še pred tem zapustili. To so vse naši zakladi, to nas bogati. Če mi dobro poznamo zapuščeni zaklad, cenimo to dediščino, ki je ostala 1000-letja skrita pod zemljo, se lahko iz tega tudi marsikaj naučimo. V Sloveniji se letno soočamo s številnimi naravnimi nesrečami. Marsikatera od teh nesreč ima hude posledice za nas delno tudi po naši krivdi, ker hočemo ljudje poseliti raznorazne prostore. Če bi mi dobro poznali poselitvene slike iz preteklosti, tudi iz prazgodovine, bi dobro vedeli, kje smemo poseliti območje in kje ne. Ljudje so nekoč bolj znali živeti z naravo. Tako bi se tudi izognili marsikateri nesreči, ker ne bi poseljevali oz. spreminjali tistih področij, ki niso najprimernejša, ki so izpostavljena naravnim nesrečam. In konec koncev vsi ti naši predniki, vsi tisti, ki so poseljevali naš slovenski prostor, so tukaj pustili nek pečat in bistveno doprinesli tudi k naši kulturni identiteti kot taki, tako da ... to je vse naša zgodovina.

Kakšen nasvet bi dali učitelju/učiteljici npr. zgodovine, etnologije ipd.? En stavek/navodilo/nasvet, kako navdušiti otroke za lastno kulturno dediščino?

Ne vem, jaz sem imela kar srečo in odlične učitelje zgodovine v celotni osnovni in srednji šoli. Od osnovnošolskega učitelja zgodovine sem si najbolj zapomnila vse tiste zgodbe, ki niso bile zaznamovane kot uradna zgodovina. Osnovno šolo sem namreč končevala v precej dinamičnih časih, v časih pred osamosvojitvijo, ko je bilo kar nekaj cenzure ... Učiteljeve besede so bile nekako: »To pa ni uradna zgodovina, pod to pa kar pozabite ...« To smo si seveda najbolj zapomnili, to nas je najbolj navduševalo ... kar je bil prepovedano ... Potem je sledila srednja šola, gimnazija, kjer se je učiteljica zelo trudila. Ni dajala toliko poudarka na letnice in zgodovinske fakte, ampak nam je skušala prikazati takratno življenje, kako je bilo ... Sama opazujem danes pri svojih otrocih, kako težko jim je približati že bližnjo zgodovina, na primer moje otroštvo. Težko jim je dopovedati, da ko smo bili pa mi majhni, pa ni imel vsak telefona, ni imel vsak računalnika. Treba je bilo ven, morali smo hoditi peš. Za ta učiteljičin trud, da nam je skušala približati dobo, sem hvaležna. Naša naloga, torej naloga staršev in učiteljev, je, da jim skušaš orisati takratno življenje, takratno komunikacijo. In potem se bolj znajo zavedati vrednosti določenih dobrin, ki so tudi predmet kulturne dediščine. Prej sva se pogovarjali, da je mnogim ljudem danes zgodovina odveč ... bodo prišli žličkarji, pa bodo vse razkopali ... Ne, to so bile velike dragocenosti, ki so bile v tistem času v uporabi. Danes bog ne daj, da bi ti kdo opraskal avto. Tudi nek lonec je imel takratnemu lastniku tako vrednost kot jo ima avto za nekoga danes.

Sebe kdaj ujamete, ko se sprehajate z otroki po kakšnem gozdu, da vedno razmišljate o najdbah, ki vam morebiti prečkajo pot, pa vam vaši otroci (sem opazila, da imate dva otroka s seboj), potem rečejo: »Pa dej mami nehaj težiti s tem, no!«

Ah ne, moji so me že kar navajeni, tako da me po navadi oni presenetijo, pa mi oni že kaj kje poberejo, pa mi rečejo: »Mami lej, kaj sem našel,« ali pa: »Kaj je pa tole?« Torej že sami izbirajo, pa jih je treba malček ustaviti in jim kaj obrazložiti, kaj povedati, pa jih včasih opozoriti, da ne gledati samo najdbe in ne zbirati samo tega, ampak naj opazujejo tudi okolico: »A vidiš tam tisti hriček, a vidiš tam tisto izboklino, to je sled tega in tega ...« Tako se naučijo opazovati tudi prostor, opazovati naravo, kako se v naravi kažejo tudi posegi človeka, kako jo spreminja in prilagaja sam sebi, da prepoznavajo tudi te znake, ne samo lov na zaklade in črepinje ... Konec koncev pobiramo smeti, bodisi svoje, bodisi naših bolj ali manj starih prednikov.

Tudi njen kolega Sašo Porenta ni dosti zaostajal z navdušenjem nad Lucijinimi najdbami. Ker pa je domačin in poznamo njegovo delo, bi ga lahko označili za borca kulturne dediščine naše prelepe Slovenije, ne samo Dolenjske.

INTERVJU S SAŠOM PORENTOM

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Kje ste zaposleni?

Zaposlen sem v privatnem podjetju, ki se ukvarja z arheologijo.

S katerim državnim podjetjem, ki se ukvarja z varovanjem kulturne dediščine, največ sodelujete?

V bistvu največ delujemo na območju Zavoda za ohranjanje kulturne dediščine, Območna enota Ljubljana.

Kaj ste si zadali za svoje poslanstvo pri arheološkem delu?

V bistvu mi je najpomembnejše to, da tisto, kar najdemo, izkopljemo, da predstavimo širši javnosti. Želimo narediti arheologijo popularnejšo, glede na to, da nimamo najboljšega slovesa med ljudmi.

Ravno ko ste omenili ... veliko ljudi meni: »Ah, pa spet ti žličkarji! Pa spet bo treba plačati!« Kako bi javnost prepričali, da je arheologija pomembna za naše današnje življenje?

Takole bom rekel: jaz sem tega mnjenja, da tisti narod, ki ne pozna svoje zgodovine, pač ne more dolgoročno obstati kot narod, torej kot vsako drevo: če mu posekaš korenine, ne raste več.

Tako kot pravijo učiteljice življenja, tako pravim tudi jaz: iz zgodovine se učimo. Npr. zakaj so se ljudje nekje naseljevali, nekje pa ne ... Zakaj je neko območje dobro za poselitev, zakaj je nek hrib dober za poselitev, drugi pa ne ... Vse to vedenje nam sigurno lahko pomaga, če seveda znamo pravilno prisluhniti, če smo za te stvari dovzetni. Če pa nam je za te stvari vseeno, potem pa žal ...

Jaz vem, da vaša prva izbira ni bila arheologija ... Najprej ste študirali nekaj drugega. Kako to, da ste se preusmerili?

Ja, najprej sem študiral pravo, ampak sem kmalu spoznal, da to ni zame, nisem se čutil noter, ni bilo tiste ljubezni. Še preden sem šel v prvi letnik na pravo, sem šel na izkopavanja na arheološki teren tukaj v Ivančni Gorici in mislim, da sem že drugi dan vedel, da je to to, da je to tisto, kar jaz želim delati.

Kaj konkretno vas je pritegnilo pri izkopavanju? Katere so tiste zadeve, ki vas ženejo na teren?

Prva stvar je to, da jaz v pisarni zelo težko zdržim, npr. za računalnikom. No, čeprav tudi to je treba. Ko se pišejo poročila, je tudi dosti sedenja, je pa vseeno nekaj raziskovanja. Vsak dan je praktično nekaj novega, greš po celi Sloveniji, spoznaš ljudi, spoznaš kraje, zgodovino, zmeraj so zanimivi ljudje na terenu. Meni ja vsak dan cela služba kot en dokumentarec.

Za katero najdbo na stiških izkopaninah bi rekli, da je zelo pomembna?

Ni čisto kot najdba. Izpostavil bi obzidje mesta. Gre za monumentalno zgradbo, dejansko gre za 2 km obzidja, širine 2 do 3 metre, višine do 5 metrov. Če si to predstavljamo, da so to zgradili skoraj 3000 let nazaj ... Vsi poznamo Rim, vsi hvalimo Rim, kako je nastal (zgodbo o Romulu in Remu). Sicer se tukaj niso ohranili zapisi, je pa definitivno nekaj podobnega, nekaj zelo veličastnega in vsekakor vredno predstavitve. Je ena stvar, s katero se lahko pohvalimo. So pa seveda tudi druge najdbe, ki pa so iz grobov, razni oklepi, pivski servisi, žare, situle ... To je pač arheologija.

Glede na to, da ste že kar nekaj časa arheolog (že iz študentskih let pa do danes), katera je pa vaša pomembna najdba ali pa da ste morebiti sodelovali zraven?

Hm, no, vsakemu rečem, da mi je bilo posebej zanimivo izkopavati rimsko vilo na Muljavi, kjer danes stoji mrliška vežica. Še posebej me je pritegnilo, ker sem bil skoraj v domačem kraju. Gre za krasno vilo s talnim ogrevanjem in tista pika na i je bila zakladna najdba 159 srebrnikov, ki so bili skriti. Lastnik tedanjega časa se ni nikoli vrnil po njih, okoli 1700 let kasneje smo jih odkrili mi. Druga taka pomembna najdba se mi pa zdi, da je pomembno tudi za samo Virsko mesto, to je najdišče keltskega grobišča – grob bojvnika z mečem in ščitom, s pridatki (hrana, pijača, pol prašiča). Poimenovali smo ga kar Obelix.

Če bi morali dati kakšen nasvet učiteljem zgodovine, slovenščine, etnologije, skratka vsem tistim, ki predstavljamo zgodovino, kaj bi svetovali? Mogoče kakšen način, metodo, nasvet, s katerim bi pritegnil mlade, da bi ravno tako cenili svojo kulturno dediščino ...

Kot sem že rekel, treba je to predstaviti, da je to del naše kulture, tudi samega človeka, mi to nosimo tudi v sebi, v naših genih. Vsi od nekod izhajamo in mislim, da je prav, da vemo, od kod izhajamo. Ne samo arheološko, zgodovinsko, ampak čisto na splošno, da živiš v nekem prostoru, da si dolžan ta prostor spoštovati, ne da ga samo izkoriščaš, ampak mu daš kaj nazaj, ga varuješ. Navsezadnje mi smo tukaj 100 let, zgodovina nas uči, da so pred nami že tisočletja tukaj živeli in če bi se vsi obnašali do kulturne dediščine z nekim odklonilnim odnosom, ne bi dejansko imeli nič, niti polj za obdelovanje, niti gozda, skratka nič. Mislim, da je glavno to, da se vsi (otroci, starši in drugi odrasli) zavedajo, da so del nečesa večjega, neke družbe. Tista družba, ki skrbi za svojo kulturo, okolje, bo uspela. To nas uči že zgodovina: tisti, ki niso spoštovali, ki jim za to ni bilo mar oz. ki so jim bile druge stvari pomembnejše, jih je zgodovina vrgla na svoje smetišče.

Kako pa zgleda Sašo – arheolog kot oče?

Npr. če kje izkopavam, rečem, naj pridejo pogledat. Ko doma perem najdbe, jim vedno pokažem, kaj delam, kaj sem našel. Potem je pa odvisno, za katerega otroka gre. Če je npr. Lia (je v 5. razredu, že bere, razume stvari), ji pokažem tudi kakšno poročilo, da malo prebere, da vidi, kaj delam. Ni pa najbolj navdušena nad pisanjem poročil, to ona ne bi delala.

Imajo pa raziskovalno žilico po očetu?

Ja, ja, seveda, to pa. Tudi prinašanje kamenčkov domov in gledanje v tla, to imamo pa res že kar nekaj časa v teku. Jaz svojih otrok ne silim, npr. da bi si morali pogledati neko arheološko najdišče, neko razstavo, tega ne počnem. Mislim, da kar je preveč, je preveč. Če pa gremo kam, pa si gremo pogledat kulturne znamenitosti kot vsi ljudje (muzeje, cerkve, gradove ...). Ravno to je največji paradoks. Kot je moj prijatelj rekel: vsi radi gledamo dokumentarce, dokler se tisti dokumentarec ne začne dogajati na tvoji parceli. Ampak žal, kaj naj rečem. Mi arheologi smo tisti, tudi učitelji, šola, da se moramo kot celotna družba zavedati, da vsi skupaj skrbimo za eno stvar, ki smo jo dobili od nekoga in jo moramo vsaj v taki, če ne še v bolj obogateni obliki predati našim zanamcem.

Na lepo sončno soboto nam je na pomoč priskočila tudi bivša učenka naše šole, Rebeka Oven. S seboj je pripeljala tudi sodelavki Urško Pranjič in Tamaro Hrovat. Njihova naloga je bila, da usmerjajo vse prišleke, jim odgovarjajo na vprašanja, hkrati pa so si zadale nalogo, da bodo naredile posnetek z dronom ter nam naredile krajši filmček.

POGOVOR S TERENSKIMI ARHEOLOGINJAMI

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Kakšna pot vas je popeljala do študija arheologije?

URŠKA PRANJIČ: V 4. letniku greš do psihologinje na razgovor, ki ti malo pomaga, te usmerja, kam naprej. Bila sem tam v čakalnici in jaz sem si pogledala prospekte različnih fakultet, ki so ponujali svoje programe. Imela sem srečo ... prospekt za študij arheologije je bil na prvem mestu. Pogledala sem prospekt in zdelo se mi je zanimivo. Vedno sem si želela dinamično delo in za arheologijo sem si predstavljala točno to. V bistvu sem si kar dobro predstavljala. In sem 100 % zadela s svojim poklicem. Predstavljala sem si nekaj kabinetnega in nekaj terenskega dela. In točno to sem dobila. Res sem zadovoljna in če bi morala še enkrat izbirati, bi izbrala isto.

V bistvu sem imela kar srečo., Ne morem reči, da me zgodovina ni zanimala, v bistvu me je, ampak ne pa tako zelo ... Branje knjig? Hm, včasih bi rekla: »Ne, hvala.«

REBEKA OVEN: Univerza na Primorskem ima še vedno dvopredmetni študij, kjer si lahko izbereš zgodovino in arheologijo. Na Filozofski fakulteti pa tega ni več. Lahko si izbereš ali arheologijo ali zgodovino.

Katero zgodovinsko obdobje vas najbolj privlači?

URŠKA: Nimam svojega izbora. Privlačijo me vse obdobja, v bistvu bolj metodologija. Če se želiš ukvarjati z izkopavanjem, se mi zdi, da je bolje, da nimaš izbranega enega obdobja, ker potem te samo to zanima in samo to znaš. Mene pa zanima bolj metodologija, zato vem o vseh obdobjih nekaj, to rabiš najbolj, če se hočeš splošno ukvarjati z arheologijo. Ker če imaš izkopavanja na terenu pa ni iz tvojega obdobja ... ne vem, če si potem tam kaj dosti koristen. Npr. ko smo delali v Ljubljani, smo izkopavali najdbe iz rimskega obdobja. Mene rimsko obdobje ne zanima tako zelo, me ne navdušuje, ampak ker vem nekaj o njem, vem, kaj smo kopali.

Ve tri ste naključno skupaj ali vedno sodelujete skupaj?

REBEKA: Delamo skupaj ...

TAMARA HROVAT: ... in sicer na Zavod Insitu, ki se zanima za kulturno dediščino. Našle smo se na izkopavanju na terenu, ugotovile smo, da delimo podobno zanimanje: izkopavanja, izkustvene delavnice za otroke, foto in video obdelava posnetkov ... S tem skupnim zanimanjem smo šle skupaj v ta zavod, imamo svoje službe in skupaj peljemo to naprej.

Nam lahko predstavite kakšno posebno metodologijo za otroke, da bi se je lahko poslužili v vsakdanjem življenju? Kakšna metoda raziskovanja, terenskega dela?

REBEKA: Ja, tale dekleta tukaj jo imajo priklopljeno nase ... fotoaparat za vratom ali v žepu.

TAMARA: Jaz vsakič, ko me kdo kliče za delo, ga vprašam, če je že kdaj delal pri babici na vrtu. Ker to je ena metoda – malo lopatke in motike je dobro obvladati, pa tudi če sami malo pokopljete po babičinem vrtu, bi znal kak košček zgodovine priti ven, tako da tudi v vsakdanjem življenju lahko ... ali pa če hodite po gozdu: opazujte kakšen hribček, njegovo obliko in podobno.

In če kaj najdejo, kam se lahko obrnejo?

TAMARA: Prva stvar je, da je vedno treba povedati, da se je nekaj našlo, da varujemo in ozaveščamo še naprej o kulturni dediščini in treba se je obrniti na Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki je pač državna firma in to oni vse pregledajo, konzervirajo in se pač to potem uredi.

Kakšen je vaš namen danes z otroki?

REBEKA: Da malo pomagamo, kjer boste potrebovali pomoč, da malo poslikamo in posnamemo z dronom in vam na koncu pripravimo tudi en filmček in izbor fotografij. Tudi da se z vprašanji obrnete na nas.

Kakšen je občutek, ko najdete neko izkopanino?

TAMARA: Razburljiv, bi človek rekel, sploh če najdeš npr. kakšen rimski kovanec ali kaj podobnega, ker gre za zadevo, ki ni tako pogosta ... Kadar se najde kaj posebnega, je na terenu vedno: »Lej, lej, pridite sem, pogledj to!!« Po navadi vsi letimo na kup, se tam zadržimo 5 minut in se nato spravimo spet nazaj na svoje delo.

REBEKA: Zdaj lahko naš uradni fotograf pove, kako se na terenu slika in kaj se uporablja za zraven ...

TAMARA: O, uradni fotograf sem pa jaz. ☺ Tu imamo tablo. Vsako stvar, ki jo mi enkrat najdemo, jo očistimo s strgulo, tej tukaj (slika desno) pravimo trikotna strgula, ki je ena izmed boljših, ker je najbolj uporabna, saj ima zaobljene robove. Mi z njo predmet očistimo, odmečemo z lopato stran zemljo, potem pa vzamemo fotoaparatus in palico, ki je rečemo trasirka – merilo/meter, na tablo napišemo datum, kaj je/za kaj se gre, vsako plast, ki jo imamo, si zapišemo, npr. št. 1, in potem, ko je stvar slikana in očiščena, jo postavimo in slikamo.

Naša arheološka najdba

Katera je bila vaša največja najdba?

TAMARA: Ko smo delali na Slovenski cesti (rimski Emona), sem našla zakladno najdbo. To je bil en tak razbit lonček, v katerem je bilo 84 kovancev. Sicer je to za njih pomenil bolj drobiž. Videlo se je, da je nekdo že posegal v to, saj je bila posoda razbita. Predvidevamo, da so vse boljše kovance (zlatnike) pobrali ven, pustili pa drobiž. Smo pa na Slovenski cesti našli več kot 600 kovancev, kar je zelo veliko. Drugi tak primer je bil primer na Muljavi, kjer smo našli zelo zanimive najdbe tudi v grobovih. Vsakega

namreč, ko so ga pokopali, so mu pridali zraven njegove prstane, uhane, kovančke, nože ipd. Tega je bilo tam veliko.

Ali ste kdaj našli kaj na Viru?

TAMARA: Jaz osebno ne, pred kratkim pa so imeli neka izkopavanja (ne vem točno, kje). Našli so žarna grobišča. Žare v teh grobiščih so bile zelo velike in tudi veliko jih je bilo.

URŠKA: Nimam neke posebne najdbe. Sem pa sodelovala na Slovenski cesti, kjer smo našli grob zdravnice. Imela sem čast, da sem tudi jaz izkopavala ta grob. V bistvu niti ni šlo za izkopavanje, ker je bila pokopana v pepelnici in sem odstranila pepel. Ta grob je dobil svojo vitrino v Mestnem muzeju Ljubljana. Je pa v zvezi s tem grobom dosti zanimiva zgodba. Mi smo ta grob odprli in notri so bili pridatki (npr. pincete), ki so nakazovali, da je oseba, ki je bila pokopana, zdravnik. Vsi so mislili, da je bil to moški. Zelo so bili presenečeni, ko so ugotovili, da je bila to ženska.

Kako pa so se imeli na delavnicah šolski novinarji? Poglej in preberi ...

Na dan 14. 4. 2018 se je na Cvingerju pri Stični (na Turistični kmetiji Grofija) odvijal prazgodovinski dan, ki so se ga udeležili številni učenci. Učenci so se lahko udeležili različnih delavnic. Predstavili vam bova delavnici lokostrelstva in sulicarjev, na katerih smo ustvarjali loke in sulice, med tem časom pa sta nam učitelja razložila, kako se jih naredi. Učenci so si med izdelavo izdelkov vzeli čas in odgovorili še na par najinih vprašanj. Nekateri so si delavnici izbrali, ker jim je všeč narava in ker radi ustvarjajo iz naravnih materialov, nekateri zato, ker radi tekmujejo, drugi pa, ker radi žagajo. Kmalu potem so se odpravili v gozd, kjer so priredili tekmovanje in vsi učenci so se odlično izkazali. Učitelja sta nama povedala, da so bili njuni cilji ravno to, da se učenci naučijo izdelave in uporabnosti orožja. Všeč pa jima je bilo tudi to, da se učenci igrajo v naravi brez tehničnih naprav (telefonov, tablic ...). Po končanih delavnicah pa se je literarni klub predstavil s svojo igro, v kateri so se predstavile vse delavnice, ki so potekale na Grofiji. Po končani igri so se nekateri s starši, drugi pa z učitelji odpravili domov.

Teja Zaletelj, 7. a, in Pia Zupančič, 7. b

Učenke na **konjeniški delavnici** so bile bolj sramežljive, zato jih ni veliko dalo svojo izjavo.

To delavnico sem si izbrala, ker se mi je zdela najzanimivejša. Delavnica mi je bila zelo zabavna. Na ta dan sem se pripravila tako, da sem pač samo vzela torbo in šla. Od tega dne sem pričakovala, da bo zabavno. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo se sprehajali po gozdu in izvedeli nekaj novega o zgodovini. Zaradi tega dne me bo zgodovina bolj zanimala.

Milka Sekulić, 5. razred

To delavnico sem si izbrala, ker me je zanimalo obzidje. Delavnica me je zelo zadovoljila, saj sem spoznala veliko novega. Najboljši del mi je bil, ko smo se pogovarjali o obzidju in spoznali nove stvari. Tema prazgodovinskega dneva me je začela zanimati že, ko so prinesli prijavnice. Pričakovala sem, da bomo natančneje raziskali Virsko mesto.

Sara Mulh, 5. razred

Na delavnici konjenikov so me najbolj zanimali konji. Ta dan me je zelo zelo navdušil, predvsem zaradi konjev. Komaj sem čakala na ta dan, zato sem se nanj tudi nestrpno pripravila.

Katarina Rogelj, 6. razred

Na tem dnevu me je najbolj zanimala fotografska delavnica. Všeč mi je bilo, da sem lahko hodila in slikala po različnih delavnicah. Tega dne sem je udeležila, ker sem se že lansko leto prijavila, ampak sem na žalost zbolela, drugi pa so mi povedali, da je bilo lansko leto zelo zelo dobro. Tema me je začela zanimati. Takoj, ko je učiteljica povedala, da bo še en zgodovinski dan, sem se prijavila. Pričakovala sem veliko manj, da bo manj zabavno in da bom malo slikala, na koncu pa se je izkazalo, da je bilo še bolj zabavno.

Naja Mrvar, 7. razred

In nazadnje je učiteljica Ingrid Boljka Štaudohar povedala:

Na ta dan se je pripravila, da je šla večkrat po poti, kjer je šla pot konjenikov in kjer bodo učenci imeli raziskovalne naloge. Prebrala si je literaturo, vsako leto izve več oziroma bolj razume, potem pa je imel gospod Porenta v nedeljo tudi voden pohod, ki se ga je udeležilo kar nekaj učiteljev, kjer so se sprehajali ter spoznavali dejstva o zgodovinski dobi, povedala je, da ob predavanju gospoda Porente si res lahko lažje predstavljáš to obdobje. Zgodovina ji je zanimiva, ker pravi, da moramo poznati svoje korenine in domovino, zanimivo ji je tudi povezovati stvari v nekakšno zgodbo, ki pa ni pravljica, saj je resnična, to jo veseli. To delavnico si je izbrala, ker zelo rada vidi, da otroci raziskujejo, da so kot skavti, da se potrudijo pri nalogah, ki jih morajo sami rešiti, hkrati pa tudi, da lahko znanje pokažejo tudi v razredu pred tablo. Ob delu učitelja, tem delu, ki ga opravlja, ji je kot češnja na torti, hkrati pa ji je všeč, da se učenci učijo tudi v naravi, da niso ves čas za šolsko klopjo. Ta dan jo je zelo navdušil, zato se je odločila, da bo na teh dnevih še sodelovala, ji je v veselje in jo bogati.

Petra Simona Zajec in Aisha Lulu Paolini, 7. a

Zanimiva sobota, 14. aprila, se je začela ob 7.30 z zborom pred matično šolo OŠ Stična. Otroci smo se najprej obkljukali učiteljici ali učitelju, pri katerih smo bili razdeljeni, in potem smo poslušali uvod stiške kneginje Viride in njenega moža. Nato smo vsi skupaj odšli do Grofije in tam smo poslušali predavanje Saša Porente o Cvingerju. Govoril je o nastanku, grobovih in tudi o tem, da smo lahko ponosni, da živimo v bližini oz. nekateri celo v vasi, kjer so našli tako velike arheološke najdbe. Potem smo se razdelili po skupinah in začeli z delom. Jaz in še moja dva sošolca smo bili zadolženi za poročilo in dogajanje iz **livarske in kovaške delavnice**. Pri nas smo se razdelili v 4 skupine. Prva skupina je trla praženo železovo rudo, druga je sejala in rezala oglje, tretja je talila železovo rudo in četrta skupina je kovala in oblikovala segreto železo v sekiro. Med delom smo novinarji intervjuvali člane naše skupine. S tem smo imeli veliko težav, saj nihče ni želel biti intervjuvan. Ko pa smo povedali, da gre za oceno, so sodelovali. Vprašali smo jih, če jim je bila delavnica všeč in odgovorili so z odgovorom da. Ampak ker novinarji nismo zadovoljni s tem odgovorom in smo zelo radovedni, smo jih vprašali še, zakaj. Odgovorili so, da jim je bila delavnica všeč, ker niso pisali v zvezek ali pa poslušali za večino dolgočasnih predavanj, ampak so izdelovali in pomagali pri delu.

Na delavnici se mi je zdelo najzanimivejše kovačenje sekire, kako smo razporedili talino s kovanjem. Če bi imel material doma, bi se stoodstotno lotil sam poizkusiti.

Erik Kastelec, 8. b

Tudi jaz sem poskusil, ampak je kar težko. Če bi imel material doma, bi zdaj znal narediti kaj iz kovine, ampak doma nimamo ne lonca, v katerem bi talil železo, pa tudi dovoljenja ne bi dobil.

Emil Ramić, 8. b

Na livarskih delavnicah me je zelo pritegnil tisti del, kjer smo v peč metali železovo rudo in oglje ter v vse to s posebnim pripomočkom pihali zrak. Najtežje se mi je zdelo tolčenje s kladivom, ker sem moral biti zelo natančen. Bilo je zelo težko zadeti na pravo mesto, saj smo trije tolkli po istem kosu železa. Dobiti smo morali ritem. Razdelili smo se na številke, ritem je pa kar sam stekel.

Gorazd Jerman, 5. a

Bilo je dobro. Naučili smo se veliko o peči, kako se izdeluje sekira. V spominu nama bo najbolj ostal postopek, kako moraš nalagati surovine v peč, kako morajo to dobiti ven in potem kovati. Še nikoli nisem videl tega, kar sem videl danes. Če bi imela čas in denar, bi se pa res mogoče spravila to delati tudi sama. Res pa je, da za kar nekaj stvari ne potrebuješ denarja, na primer ilovico lahko nabereš kar v naravi. Bi pa

mogoče poskusila preoblikovati domačo sekiro, če se ne bi bala očetove in mamine reakcije.

Lenart Žgajnar in Martin Bradač, 7. Z

Čas je tekel kot namazan. Okrog pol druge ure smo imeli zaključek prazgodovinskega dne in smo predstavljali skupino. Ko smo končali s predstavitvami, smo se vsi skupaj vrnili k Osnovni šoli Stična, kjer so nas že čakali starši.

Tinkara Zajc, 7. c

V soboto, 14. 4. 2018, smo se učenci in učenke iz OŠ Stična in PŠ Zagradec zbrali ob 7.30 pred matično šolo, kjer smo dobili malico. Od tam smo se peš odpravili proti Viru pri Stični, kjer nam je o Viru in njegovih zanimivostih povedal arheolog Sašo Porenta. Po predavanju smo se razdelili po delavnicah: to so bili kovači, lokostrelci, suličarji, livarji (pri livarski smo izdelovali sekiro) ... Proti koncu smo imeli kosilo. Na koncu pa so nam zaigrali krajšo igrico o plemkinji Viri, vsaka skupina pa se nam je še predstavila. Kmalu je prišel čas za odhod domov. Ob 13.30 se je zaključil dan.

Tina Omahen, 7. c

Od 8.00 pa do 9.30 smo imeli učenci Osnovne šole Stična in Zagradca predstavitve o preteklosti Vira pri Stični in o pridobivanju železovih izdelkov. Po predstavitvah so se učenci razdelili v 7 skupin: kovače, konjenike, risarje, krojače, livarje, suličarje in lokostrelce. Vsaka skupina je opravljala svoje delo in se trudila, da bi pomagala prebivalcem Vira pri Stični odpraviti težave, ki so jih preganjale.

Krojači smo delali obleke in čevlje za prebivalce Vira pri Stični. Na bele obleke smo z zlato barvo naslikali vzorce, da so bile obleke bogato okrašene. Iz usnja ter cofkov smo naredili čevlje. V krojaški skupini je bilo 8 učenk ter 3 učiteljice, ki so jim pomagale delati obleke. Ob koncu prazgodovinskega dneva so nekateri učenci zaigrali krajšo igro, v kateri so predstavili potek današnjega dneva in opisali izdelke, ki jih je posamezna skupina naredila.

Ines Glavan, 7. c

V soboto, 14. 4. 2018, smo se zbrali pred šolo, vzeli malico in se odpravili proti Grofiji oz. Virskemu mestu. Razdelili smo se na kovače, livarje, krojače, konjenike ... in imeli skupaj kratko predstavitev s Sašom Porentom. Govoril je o prazgodovinski naselbini na Cvingerju. Potem pa so nam livarji pokazali, kako so delali železo. Ko sta livarja končala s predstavitvijo kovanja železa, smo se vsi otroci razdelili po izbranih delavnicah in pričeli z delom. Otroci pa so mi takole odgovarjali:

Zakaj si se udeležil zgodovinskega dne? Ker sem pričakoval zabavo in jo tudi dobil. Z gledališkim krožkom pa tudi pripravljamo kratko igro.

Našemili pa so se vsi igralci kakor v starem veku. Otroci so na **likovni delavnici** ustvarjali prelepe zastave. **Kovači** so naredili čelade, ščite, sulice in sekire. Na **livarski delavnici** so izdelovali železo. Okoli 13.00 smo se vsi zbrali in skupaj pojedli odlično šolsko kosilo. Po kosilu je bila pripravljena igra. Vsaka delavnica je na kratko predstavila, kaj točno so delali. Okoli dveh smo se odpravili domov. Ta dan se bo prav zagotovo dobro vtisnil v spomin.

Natalija Škrbe, 7. c

Nasmejane, zamišljene obraze, radovedne pa tudi malce zaspane obraze smo lahko videli ob 8.00 na pomladno soboto, ko so se učenci matične šole ter ostali podružnični otroci zbrali pred OŠ Stična.

Prišli so z namenom, da se naučijo kaj več o preteklosti tu pri nas, v domači občini.

Na izbiro so imeli mnogo delavnic, sama pa sem skrbela za spomine, zato sem s fotoaparatom v roki tekla od ene skupine do druge. Vse od **strelcev** in **suličarjev** pa do **umetnikov**, ki so izdelovali oblačila za skupino, ki je na koncu dneva predstavila celotno delo in naloge posamezne delavnice.

Učitelji so nam poleg vse opreme priskrbeli tudi profesionalne arheologe in gospoda, ki sta nam demonstrirala izdelavo kovine v ročno narejeni peči.

Na koncu dneva pa smo siti in malce utrujeni domov odnesli mnogo znanja in lepih trenutkov s prijatelji.

Ajša Hodžić, 7. b

V soboto, 14. aprila, smo se učenci OŠ Stična in podružnic združili na prazgodovinskem dnevu, da obudimo prazgodovinske dejavnosti. Ob 7.30 smo se zbrali pred šolo, da dobimo navodila, kako naj bi potekal ta dan. Nato smo se odpravili na pohod do Stične, kjer smo se po dejavnostih razdelili in odšli na delo. Tam so bile tudi tri arheologinje iz Insita. Razložile so nam, da je insito pojem, ki označuje najden/izkopan predmet, ki ga slikajo oz. identificirajo brez premikanja. Torej je najden na prvotnem mestu, takoj ko ga premaknejo, ni več insito. Raziskali smo tudi livarje. Zmotili smo enega izmed njih (Jerneja Cortesa) in mu postavili nekaj vprašanj.

Zakaj ste se odločili za ta poklic oz. hobi?

To je hobi, ki je nastal iz nekega dolgčasa. Nisem vedel, kaj bi počel, vendar sem že od nekdaj imel to fascinacijo z železom in sem si rekel (pri 19-ih letih), da bom poskusil narediti svoje prvo železo. Ta ideja pa je kar zorela in potem čez štiri leta sva se s kolegom Timotejem dobila na kupu in prvič to naredila in nama je zares uspelo.

Kako pa je potekala izdelava te peči?

Tole peč smo postavili na ta način, da je v notranjosti šamotna opeka. V tako hitrem času namreč nismo mogli zgraditi peči iz peščenjaka. Peščenjak je zrnata kamina, ki zdrži zelo visoke temperature. Potem pa sva vse skupaj, da peč ne bi puščala, zadelala z glino.

Kolikšna je najvišja temperatura, ki jo peč doseže?

Temperatura je med 1200 in 1300 stopinj Celzija.

Ali ste v tej peči že pekli kaj drugega?

Nismo še, vendar tudi če bi, bi zoglenelo in šlo v zrak.

Katere kovine oz. železo uporabljate?

Uporabljamo večinoma lokalno rudo. To je večinoma škrjanč.

Imate kakšen prav pomemben dogodek s to pečjo?

Ne, se mi pa zdi, da še prihaja.

Kaj vama pomeni peč? Ali sta ponosna nanjo?

Ja. Veliko ur gre v to peč in predvsem veliko načrtovanja. Vsa ta gradnja, predvsem pravilen postopek, zagotavlja, da je peč uspešno izdelana.

Kaj je pa vaš današnji cilj te peči?

Da z učenci vaše osnovne šole poskusimo narediti uspešno eno veliko gmoto železa, ki se ji pravi volk.

Kaj pa drugi prijatelji in znanci pravijo o tem?

Zdi se jim ljubko, ampak pravijo: »Zakaj se trudiš, ko pa samo železo topiš?«

Ali bi to delo prenesli na druge ljudi?

Iskreno povedano ne, ker bi prej ko slej zmanjkalo rude.

Na dnevu smo imeli tudi še delavnice konjenikov in lokostrelcev ter slikarje.

Konjeniki so se odpravili v gozd, kjer so se razdelili v dve skupini, ki sta odgovarjali na vprašanja. Prikazali so tudi, kako so pokopavali pokojne ljudi, da so nastale gomile.

Lokostrelci pa so se odpravili na travnik, da poiščejo ustrezne veje za izdelavo lokov. Nato so imeli tekmovanje.

Slikarji so imeli nalogo, da naslikajo stare običaje iz prazgodovine. Ob dvanajstih smo imeli kosilo, uro kasneje pa smo se zbrali na prizorišču Grofije, kjer so odigrali igro in s tem predstavili uspešne izdelke posameznih skupin. Nato smo se ob 13.30 odpravili z Grofije domov.

Sara Jontes, 7. a

Ajša Hodžić, 7. b

NOČ KNJIGE

Letošnje leto smo se ob svetovnem dnevu knjige srečali na Podružnični šoli Višnja Gora. Po pripravi spalnih prostorov smo se odpravili v avlo, kjer sta nas pozdravila ravnatelj Marjan Potokar ter knjižničar Kristijan Rešetič. Iz kuhinje je že prav lepo dišalo, saj so nam kuharice pripravljale najboljšo večerjo, pico. S polnimi želodci in zvedavim duhom smo odšli na pot domišljije. Večina se jih je udeležila tihega branja, ampak to je bilo vse prej kot tiho,

saj so nekateri prišli bolj zaradi druženja z ljudmi kot pa s knjigami. Na drugi delavnici (vodila jo je Andreja Robek Perpar) smo se lahko naučili poistovetiti z avtorjem zgodb ali pesmi, na koncu pa smo dobili še napotke, kako premagati stres, kako predati skrbi malim škratkom, ki odnesejo polne vreče naših skrbi v gozd. Zadnjo delavnico pa je vodil priznani ilustrator in stripar Gabrijel Vrhovec, a o tem več v prispevku Erika Kastelca iz 8. b.

Noč knjige je bila zelo zanimiva in zabavna. Lahko si izbiral med tremi delavnicami, jaz pa sem si izbral prvo: ilustracije knjig in izdelava stripov.

Sprva sem bil zelo navdušen glede navedenega dogodka, kasneje pa se mi je zdelo nezanimivo, skoraj sem si premislil glede udeležbe na noči knjige. A ko sem prišel tja, sem bil zelo navdušen in me je pritegnili. Pričakoval sem veliko manj kot tako zabavo. Najprej smo imeli večerjo.

Zanimivo mi je postalo, ko smo začeli z delavnicami. Z nami je bil mojster stripov ter umetnik Gabrijel Vrhovec. Bil mi je zelo zanimivo oblečen, kar mi je bilo všeč. Ugotovil sem, da ima amputirano nogo, na žalost.

Od njega sem se veliko naučil, npr. tehnike ilustracij, začetki risanja stripa itd. Navedel je tudi zanimive primerke ter tudi njegove, ki so mi bili zelo všeč, saj so bile enostavne.

Kasneje sem tudi jaz naredil strip z naslovom Amaterski ptič. Govori o ptičku, ki se je moral naučiti leteti sam, saj sta njegova mama in oče zelo zasedena in lena.

Ko sem naredil strip, ga je umetnik Gabrijel pregledal in se mu je zdel smešen, kar mi je bilo všeč. Nastopil je malo bolj dolgočasni del delavnice. Bral sem knjigo Guinnessovih rekordov leta 2017.

Spat smo šli šele ob enih zjutraj, saj so drugi v učilnici zelo glasno govorili. Zjutraj smo pozajtrkovali in znesli blazine iz učilnice nazaj v telovadnico. Pozneje smo samo še spakirali in šli domov.

Od tega dogodka sem se veliko naučil in mi je bil zelo všeč. Zaspan pa na srečo nisem bil, saj sem med prvimi zaspal in tudi kar hitro vstal.

ŠPORTNE STRANI

PREDSTAVITEV ŠPORTNIH DRUŠTEV

No, ja, mogoče se vam bo zdelo, da res malo preveč ponavljamo s spodnjimi prispevki, ampak ne morete pa zanikati, da je zelo zanimivo opazovati, kaj učenci vse opazijo. Pa naj še kdo nasprotuje dejstvu, da imajo vsake oči svojega malarja.

Predstavitev športnih društev OŠ Stična

V petek, 29. 9. 2017, se je na Osnovni šoli Stična predstavilo 10 športnih društev. Polna dvorana otrok in učiteljev si je ogledalo predstavitve 10 športnih društev. Predstavili so se nam predstavniki rokometašev, športna kluba Spot in Guapa, košarkarji, nogometaši, učenci, ki trenirajo karate, judo in tajski boks, predstavili pa so se nam tudi člani badminton ekipe.

Pri plesnih klubih Spot ter Guapa so nastopajoči ob koncu predstavitve povabili še gledalce (otroke), de so še oni zaplesali z njimi. Košarkarji in nogometaši pa so jim pripravili poligon.

Med predstavitvijo so najmlajši odšli na malico. Predstavitev šolskih društev pa so si do konca ogledali preostali učenci OŠ Stična. Ob koncu predstavitev je vsak razred šel nazaj k pouku.

Tina Omahen, 7. c

V petek, 29. septembra, je na Osnovni šoli Stična potekala predstavitev šolskih dejavnosti. Med vsemi dejavnostmi sta se predstavila tudi plesni klub Guapa in Spot. Pri obeh dejavnostih so imeli vsi otroci možnost plesati in se zabavati ob glasbi in zabavnih učiteljih. Predstavili so se tudi športi, kot so rokomet, košarka, nogomet, tam pa so otroci lahko brcali žogo v gol, metali na koš... Otroci so se razveselili tudi

taekwondo kluba, karateja in tajskega boksa, pri katerih so se naučili obvladovanja borilnih veščin in poizkusili so vse pripomočke, ki jih uporabljajo pri teh športih. Ostali sta nam še dve dejavnosti, to sta mažoretke in badminton. Pri mažoretkah so po plesni predstavitvi otroci lahko poskusili vrteti palice in malo poplesavati. Pri badmintonu pa smo se vsi naučili, da se badminton igra do 21 točk in da igralec svojemu soigralcu na vsak način poizkuša žogico vreči na tla. Meni je bila predstavitev plesnega kluba Spot najbolj všeč, ni mi pa bila všeč predstavitev tajskega boksa. Mislim pa, da so se vsi prisotni na tej polovici športnega dne zelo zabavali.

Teja Zaletelj, 7. a

Uspešno zaključena predstavitev športnih društev

29. 9. 2017 se je na OŠ Stična odvijala polovica športnega dne oz. predstavitev športnih društev v naši občini. V občini je bilo dokazano, da športov ni malo, saj sta med drugim zastopana tudi manj znana francoski boks in mažorete. Predstavitev športnih društev so si ogledali učenci od 6. do 9. razreda.

Na predstavitvi športnih klubov so bili predstavljeni:

- RK Sviš Ivančna Gorica (rokomet),
- NK Ivančna Gorica (nogomet),
- KK Ivančna Gorica (košarka),
- PK Spot (ples),
- PK Guapa (ples),
- Karate klub Ivančna Gorica (karate),
- Taekwondo klub Kang (taekwondo),
- Badminton klub Ivančna Gorica (badminton),
- Francoski boks (francoski boks),
- Mažoretke Ivančna Gorica (mažoretke).

Dominik Pekeč, 7. b

V petek, 29. 9. 2017, smo se vsi učenci zbrali in odšli v telovadnico, kjer smo gledali predstavitve klubov v okolici Ivančne Gorice. Pri nekaterih klubih smo se lahko tudi preizkusili, kako nam gre. Za na koncu nam je Taekwondo klub razdelil še bonbone in vsi učenci smo se lahko posladkali z bonboni. Po končanem polovičnem športnem dnevu smo imeli učenci normalen pouk do konca dneva.

Tinkara Zajc, 7. c

V petek, 29. 9. 2017, je na Osnovni šoli Stična potekal športni dan – predstavitev športnih društev.

Predstavili so tajski boks, nogomet, rokomet, taekwondo, plesna kluba Guapa in Spot ter mažoretke. Pri košarki smo učenci lahko metali na koš, pri plesu smo se lahko

preizkusili v novih korakih. Mažoretke so nas privabile z vrtenjem in metanjem palic. Po končanem športnem dnevu pa smo odšli nazaj v razred in potem domov.

Mia Zajec, 7. c

29. 9. 2017 so na šolo prišli razni športniki in športnice, ki so predstavili razne športe. Vsi učenci in učenke so se zelo zabavali in se v nekaterih športih tudi preizkusili, na koncu pa so učencem dali tudi manjši posladek.

Ines Glavan, 7.c

V petek, 29. 9. 2017, smo imeli več prireditev in dejavnosti, kot so plesni klub Guapa in Spot, košarkarski klub, rokometni klub, taekwondo, karate in badminton. Bilo je veliko gneče. Veliko ljudi se je pridružilo pri plesu Guape in Spota. Pri taekwondoju pa so za sodelovanje dobili nagrado. Pri rokometu so predstavili njihove vsakdanje vaje in tekme. Za košarko so učenci lahko probali košarkarske tehnike in met na koš. Med njimi so bile seveda tudi punce. Predstavitve so trajale približno do 3. šolske ure. Seveda za večje število prijav je vsako športno društvo delilo tudi letake z informacijami o času vaj in kategorij za določene razrede. Vse predstavitve so bile odlične. Meni pa sta bila najbolj všeč plesna kluba.

Sara Jontes, 7.a

V petek, 29. 9. 2017, je na OŠ Stična potekal športni dan. Predstavili so se klubi iz Ivančne Gorice. To so bili taekwondo klub, nogometni klub, košarkarski klub, plesni klub Guapa ter Spot pa tudi tajski boks in mažorete. Tako kot učenci so bili tudi učitelji zelo navdušeni. Pri vseh klubih so potrebovali prostovoljce. Pri plesnih klubih Guapa in Spot pa so lahko učenci, ki so želeli plesati, tudi malo zaplesali. Košarkarski in nogometni klub pa sta pripravila tudi poligon. Meni je bil športni dan zelo všeč in verjetno nisem bila edina.

Natalija Škrbe, 7.c

29. 9. 2017 je v športni dvorani OŠ Stična potekala predstavitev športov. Predstavitev je trajala 3 šolske ure. Prvi šport je bil mini rokomet. Predstavili so, kaj delajo na treningu in malo so zaigrali. Nato je bila na vrsti plesna skupina Guapa. Prvo so malo zaplesali, nato se jim je pridružilo še občinstvo. Po Guapi je prišla še ena plesna skupina, to je bila plesna skupina Spot. Tako kot Guapa so malo zaplesali in povabili občinstvo, da se jim pridruži. Na predstavitvah so bili tudi karate, mažorete, tajski boks, badminton, nogomet, košarka in taekwondo. Karateisti so predstavili nekaj tehnik, mažorete so zaplesale, tajski boks ni predstavil tako podrobno, bili so zelo skromni, nogometaši so odigrali krajšo tekmo, prav tako košarkaši. Taekwondo se je predstavil predzadnji, predstavili so kar nekaj tehnik. Na koncu je prišel še badminton. Najprej so

razložili pravila igre, pokazali tehnike in na koncu so odigrali eno igro. Tako se je zaključila predstavitev športov in vsi so odšli v svoje razrede.

Sandra Stevanović 7. a

Nastopali so karateisti, ki so uprizorili karate točko. Pokazali so borilne veščine in samoobrambo, ki nam lahko koristi v življenju. Taekwondo je s svojo neverjetno močjo pokazal učencem, kako žilav moraš biti, če se odločiš za ta šport. Predstavili so se plesalci in plesalke plesnega kluba Spot. Zaplesali so odlično. Plesni klub Guapa pa je pokazal plesne korake ocene 10 od 10. Svoj talent so pokazale tudi mažoretke. Palice so kar poletele. Košarkarski klub se je z igro tri na tri predstavil učencem. Nogometaši so uprizorili igro nogometa, ki je navdušil učence. Rokometaši so pokazali svoj talent, ko so začeli igrati, pokazali so nam tudi, kako se odvijajo njihovi treningi.

Petra Simona Zajec, 7. a

29. 9. 2017 – na ta dan se je odvijal športni dan za vse učence OŠ Stična. Imeli smo predstavitev športov. Rokometni klub SVIŠ je predstavljal različna preigravanja nasprotnikov, obranitve žog in druge zanimive obrambe. Košarkaši so imeli postavljen poligon za otroke, ki so se ga zelo razveselili in si ogledali potek njihovega treninga. Sledil je plesni klub Spot, ki je zaplesal njihove plese, ter otroke, ki radi plešejo, povabili na plesišče, kjer so jih naučili koreografije, kasneje pa so ob glasbi tudi zaplesali. Predstavili so nam še druge različne in zanimive športe, ki so nas razveselili.

Pia Zupančič, 7. b

INTERVJU Z RADOM TRIFUNOVIČEM

avtor prispevka: Dominik Pekeč, 7. b

Kako bi lahko opisali letošnji naslov evropskih prvakov v Turčiji? To se sploh ne da opisati z besedami. Nepozabno, neponovljivo oz. fenomenalno evropsko prvenstvo, ki smo ga doživeli.

Zakaj ste se po koncu evropskega prvenstva odločili za vodenje slovenske košarkarske reprezentance? To se je sicer odločila Košarkarska zveza Slovenije. Jaz sem bil sedaj tri leta pomočnik selektorja v reprezentanci in so me vprašali, če bi sprejel to ponudbo in sem jo z veseljem sprejel, tako da mi je v čast biti selektor slovenske košarkarske reprezentance.

Ali je Slovenija po vašem mnenju igrala dobro v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo na Kitajskem leta 2019, čeprav ni bilo Luke Dončića, Gorana Dragića ...? Kljub temu da nam je manjkalo pet igralcev z evropskega prvenstva, smo igrali dobro košarko, vendar je bilo škoda za tisti poraz proti Španiji. V teh dveh

kvalifikacijskih tekmah (Španija in Belorusija) so fantje pokazali, da lahko igrajo tudi brez nekaterih nosilcev igre. Si pa želimo, da bi tudi ti fantje (Dragić, Dončić, Randolph ...) zaigrali v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo v košarki 2019 na Kitajskem.

Ali ste takrat pri sestavi reprezentančnega seznama razmišljali tudi o Alenu Omiću, ki sedaj zelo dobro igra pri izraelskem Hapoelu? Da, seveda smo razmišljali. Zaradi naturalizacije imamo lahko le enega tujca in se je bilo treba odločiti. Na prvem mestu je bil vsekakor Anthony Randolph, v primeru njegove odsotnosti pa bi Omić zasedel njegov položaj.

Kako bi ocenili situacijo, da Edo Murić ni več član turškega Anadolusa? Zame je to zelo dobra informacija, saj Edo tam ni dobival velike minutaže, ki smo jo vsi želeli. Sem pa vesel tudi zaradi tega, ker bo sedaj dobil nov klub, kjer bo med nosilci igre in s tem bo tudi minutaža večja.

Kako ste ponosni ob tem, da je košarkarska reprezentanca slovenska ekipa leta, za povrh tega pa ste še vi prevzeli omenjeno nagrado? Zelo sem ponosen ob tem dosežku. Pred naslovom evropskih prvakov si sploh nisem predstavljal, da bi mi lahko osvojili nagrado, po večini ljudi pa si po omenjenem naslovu vsekakor zaslužimo to veliko priznanje.

Koga ocenjujete, poleg Luke Dončića, za prihodnost slovenske košarke? Je to morda Jurij Macura (igra v Španiji), ki se je tokrat znašel celo na prejšnjem reprezentančnem seznamu? Jurij Macura je vsekakor eden izmed tistih igralcev, ki bodo v prihodnosti zaznamovali slovensko košarko. Imamo pa tudi veliko fantov, kot so Vlatko Čančar, Žan-Mark Šiško, Blaž Mesiček, Luka Dončić, Martin Krampelj ter Matej Kavaš (slednja igrata v ZDA zelo dobro in bosta vsekakor tudi prihodnost slovenske košarke).

Ali bi lahko ta imena, ki ste jih prej omenili, nasledila sedanjo reprezentanco? Da, vsekakor sem prepričan, da bi lahko ta imena nasledila sedanjo reprezentanco, ker imamo res dobro pokrito ozadje slovenske košarke. Res pa je, da bodo morali starejši fantje (Gašper Vidmar, Goran Dragić) še malo odigrati, da bodo nato za vzor prihodnosti slovenske košarke.

Kakšna je primerjava z delom v ZDA in v Sloveniji, kjer ste bili na izmenjavi na priznani univerzi UCLA? Predvsem to, da imajo veliko boljše pogoje za treniranje, napredek in potencial. To pa se seveda tiče, kakšne dvorane imajo, kakšne fitnese imajo. Pri vsakem treningu imajo prisotnih okoli deset trenerjev, tako da vsa ta zadeva lahko tekoče deluje. Kot zanimivost pa vsekakor velja omeniti, če nek košarkar hoče trenirati recimo ob treh ponoči, mora biti stalno na voljo nek trener oz. ekonom.

Kakšne osebne cilje imate v prihodnosti svoje košarkarske kariere? Za začetek si želim z reprezentanco uvrstitev na svetovno prvenstvo 2019 na Kitajskem. Velik osebni cilj pa je uvrstitev na olimpijske igre v Tokiu leta 2020.

Intervju je bil opravljen ob koncu leta 2017. Vir: Dominik Pekeč/ŠD Šport

SLOVENIJA JE POSTALA EVROPSKI PRVAK V KOŠARKI!

avtor prispevka: Dominik Pekeč, 7. b

Slovenija je na evropskem prvenstvu v košarki senzacionalno postala evropski prvak ter vknjižila celo prvo zlato medaljo v zgodovini države na velikih tekmovanjih v ekipnih športih.

To evropsko prvenstvo je bilo posebno tudi zato, saj je na velikih tekmovanjih prvič zaigral tudi čudežni deček, Luka Dončić, ki je trenutno eden izmed glavnih nosilcev igre pri madridskem Realu in eden izmed najboljših mladih igralcev na svetu.

Varovanci trenerja Igorja Kokoškova (deluje tudi v najmočnejši košarkarski ligi na svetu – NBA) so pot proti evropskem prestolu začeli na Finskem, v Helsinkih, kjer jih je v uvodnem srečanju čakala reprezentanca Poljske. Srečanje so Slovenci gladko dobili z izidom 90 : 81, nato pa so komajda premagali Fince le za +3 (87 : 81). Ekipo je po dveh suverenih zmagah (Grčija in Islandija) čakala Francija, ki je bila eden izmed glavnih favoritov za zlato medaljo. Slovenija je skozi celotno tekmo vodila ter na koncu presenetljivo zmagala za kar 17 točk.

V izločilne boje so prišli zelo suvereno, saj so v skupini A osvojili končno 1. mesto. Pokazatelj je bil, da se bo četa Igorja Kokoškova v osmini finala srečala z Ukrajino. Dvoboj ni bil zelo težak, kjer so Ukrajinci izgubili za kar +24 (79 : 55).

Po zmagi nad Ukrajino je reprezentanco Slovenije čakala neugodna Latvija, ki je prav Slovencem preprečila vstop med najboljših osem držav na evropskem prvenstvu takratnega leta 2015. Vendar tokrat ni bilo tako, saj so Latvijci morali priznati premoč Sloveniji z rezultatom 103 : 97. Za Slovenijo je bila to že druga uvrstitev v polfinale turnirja stare celine, saj so leta 2009, pod takratnim vodstvom Jureta Zdovca, zabeležili 4. mesto na evropskem prvenstvu, ki ga je gostila Poljska.

Po veliki evforiji je imela Slovenija izjemno podporo, ko je bilo na tribuni več kot 6 tisoč navijačev!

V polfinalu so Goran Dragić in ostali soigralci odlično začeli dvoboj proti Španiji ter ga nato tudi dobili s kar 72 : 92. V finale se je po zmagi nad Rusijo uvrstila Srbija, ki jo je

odlično vodil selektor Aleksandar Đorđević. Prva četrtina finalnega obračuna se je končala z 20 : 22 v korist Srbije, a so Slovenci naredili glavni preskok v drugi četrtini, ko so ob koncu prvega polčasa vodili za +9 (56 : 47). Kljub malce slabši tretji četrtini in začetku zadnjih 10 minut finalnega dvoboja so Slovenci uspeli narediti preobrat in finalno tekmo dobili z izidom 93 : 85. Poleg Luke Dončiča, ki je v zadnji četrtini staknil poškodbo gležnja, je bil glavni junak tekme zagotovo Goran Dragić, ki je bil s 35-imi točkami najboljši strelec finalne tekme.

ŠOL(AR)SKA LIGA

ŠOLSKI ODBOJKARJI OSVOJILI 3. MESTO NA MEDOBČINSKEM TEKMOVANJU

avtor prispevka: Dominik Pekeč, 7. b

Šolska ekipa odbojkarjev, ki je bila sestavljena iz 6. in 7. razredov, je 13. 4. 2018 z dvema porazoma v Zagradcu osvojila 3. mesto. Varovanci Primoža Slabeta so prvo tekmo odigrali proti gostitelju turnirja, Zagradcu.

Prvi niz se je suvereno končal v korist domačih s 25 : 14, drugega so s 15 : 25 dobili Stičani, zato je odločil zadnji niz. Takrat pa je našim pošla koncentracija, zato so Zagradčani v zadnji igri zmagali s kar 25 : 4.

Drugo srečanje je Stična odigrala proti Dobropolju, za katere igra kar nekaj odbojkarjev, zato je bil favorit zagotovo znan že pred tekmo. Dobropoljčani so brez težav igrali proti slabšemu nasprotniku in po zmagi nad Zagradcem osvojili 1. mesto.

Končni vrstni red:

1. Dobropolje
2. Zagradec
3. Stična

MEDOBČINSKO PRVENSTVO V ROKOMETU – STAREJŠI DEČKI

avtor prispevka: Dominik Pekeč, 7. b

V sredo, 22. 11. 2017, je bilo na OŠ Stična izvedeno medobčinsko prvenstvo v rokometu za starejše dečke. Turnir so prepričljivo dobili domači, ki so premagali v finalu OŠ Brinje z izidom 16:11.

Med znanimi trenerji ekip so bili na turnirju prisotni tudi:

Ivo Drole – prvi slovenski reprezentant v dresu domačega kluba SVIŠ, trenutno učitelj na OŠ Brinje

Aleksander Markl – trener mlajše kadetske slovenske rokometne reprezentance, trenutno učitelj na OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

OŠ Stična – OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Domači so tekmo začeli brez težav in že v 2. minuti vodili za +2 (2 : 0). Kasneje je prednost Stične narasla že na +7 (8 : 1). OŠ Stična je do konca prvega polčasa povsem brez težav vodila z izidom 12 : 5.

Na začetku drugega polčasa je trener Uroš Šparl zamenjal skorajda celotno postavo, ki pa je še vedno vzdrževala prednost ter v 17. minuti vodila že z rezultatom 14 : 5. Domači so prednost v nadaljevanju igre le še mirno ohranjali in dve minuti pred koncem tekme vodili za +13 (19 : 6). Tekma pa se je končala z rezultatom 20 : 6.

OŠ Stična – OŠ Brinje

Finalno tekmo so bolje začeli gostujoči, ki so povedli za +1 (1 : 2). Nato pa so se domači »zbudili« in v 8. minuti vodili z izidom 5 : 3. Dvoboj so v nadaljevanju bolje igrali Stičani, ki so ob koncu prvega polčasa vodili z rezultatom 8 : 5.

Drugi polčas so tudi dobro igrali naši rokometaši in na začetku drugega dela vodili za +3 (9 : 6). Kasneje je že prednost narasla na +6 (16 : 10), tekma pa se je končala z izidom 16 : 11. OŠ Stična je tako prepričljivo dobila dvoboj in na koncu tudi slavila na medobčinskem prvenstvu.

Ostali rezultati tekmovanja

OŠ Stična – OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični 20 : 6

OŠ Louis Adamič – OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični 15 : 7

OŠ Šmarje-Sap – OŠ Brinje 3 : 17

OŠ Louis Adamič – OŠ Šmarje-Sap 10 : 10

OŠ Brinje – OŠ Louis Adamič 19 : 7

OŠ Stična – OŠ Brinje 16 : 11

Vrstni red po koncu medobčinskega tekmovanja v roketu za starejše dečke:

1. OŠ Stična
2. OŠ Brinje
3. OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični
4. OŠ Louis Adamič
5. OŠ Šmarje-Sap

OŠ STIČNA OBČINSKI PODPRVAK V ŠOLSKEM NOGOMETU, PRVO MESTO PRIPADLO ŠENTVIDU

avtor prispevka: Dominik Pekeč, 7. b

V četrtek, 30. novembra 2017, je bilo na OŠ Stična organizirano občinsko prvenstvo v nogometu za starejše učence. Turnir so nekoliko presenečeno dobili igralci OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični, ki so premagali tudi drugouvrščene igralce Stične. Na medobčinsko prvenstvo pa sta tako iz naše občine odpotovali dve ekipi – Šentvid in Stična.

Poročilo tekme OŠ Stična – OŠ Višnja Gora

Prvi zadetek je Stična dosegla že v 2. minuti dvoboja, ko je Nejc Batis zanesljivo premagal vratarja. Minuto kasneje je s približno šestih metrov zadetek za Višnjo Goro dosegel Žiga Mihovec. Prvi polčas se je nadaljeval brez večjih priložnosti, polčas pa se je končal z izidom 1 : 1. Prvi del igre so boljše igrali predvsem Stičani, ki so imeli boljšo posest žoge.

Prvi zadetek v drugem delu igre so zadeli igralci Stične, za katere je zadel Miha Perpar. Kasneje je v igro prišel Ambrož Okorn in takoj že zadel zadetek za vodstvo 3 : 1. Višnja Gora je do zadetka v 15. minuti srečanja prišla na krilih Uroša Zajca, ki je prvič zadel na dvoboju. Ambrož Okorn je za Stičane dosegel že drugi zadetek v 19. minuti, ko je zadel za 4 : 2 po napaki gostujočega vratarja Garbasa. Stična je imela do konca tekme izid v varnih rokah in tekmeča premagala z izidom 4 : 2.

Poročilo tekme OŠ Stična – OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Prva večja priložnost na tekmi se je zgodila že v 2. minuti, ko je Medin Ibričić (Šentvid) streljal z okoli šestih metrov in streljal v vratarja Tilna Kovačiča. Minuto kasneje je isti igralec zadel zadetek za Šentvid, ko se je žoga odbila iz vratnice in nato zanesljivo v vrata OŠ Stična. V zadnji minuti prvega polčasa je do zanesljive priložnosti prišel Jan Sluga in zadel za izenačenje 1 : 1.

Prvi zadetek v drugem polčasu je za Ferda Vesela dosegel Žiga Vesel, ko je lepo zadel iz protinapada. Veliko priložnosti sta imeli ekipi v nadaljevanju drugega polčasa, tekma pa se je končala z zmago OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični.

Poročilo tekme OŠ Stična – PŠ Zagradec

Prvih nekaj minut je bilo brez večjih priložnosti, v 6. minuti pa je Lan Grbac zadel za vodstvo Stične 1 : 0. Do konca prvega polčasa se ni zgodila niti ena večja priložnost, konec prvega dela pa je bil 1 : 0.

Drugi polčas se je začel z izjemno priložnostjo Nejca Batisa, ki je zgrešil v protinapadu. V 18. minuti je Ardit Ramadani zadel še za drugo vodstvo Stične in tako priskrbel varen izid do konca tekme. Stičnani so do konca tekme zdržali obrambo Zagradca in tako premagali tekmece z izidom 2 : 0.

Končni vrstni red občinskega prvenstva v nogometu za starejše dečke:

1. OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični
2. OŠ Stična
3. PŠ Zagradec
4. PŠ Višnja Gora

Fotogalerija:

PO DEŽJU VEDNO POSIJE SONCE – 1. JESENSKI KROS

avtorica prispevka: Aleksandra Šparl, vzgojiteljica

Po dežju vedno posije sonce.

In tako je tudi v petek, 29. 9., za nas posijalo sonce, da smo lahko izvedli 1. športni dan – jesenski kros. Po predstavitvi športnih društev v naši športni dvorani smo se učenci in učenke prve triade malce nestrpni, a v

velikem pričakovanju, odpravili na atletski stadion, da bi pomerili svoje moči v vzdržljivostnem krosu. Tekmovali smo v treh kategorijah: 1. razred, 2. razred in 3. razred, dekleta posebej in fantje posebej. Tekmovalci se nikakor niso predali in so »grizli« vse do cilja, ostali so ob progi športno navijali, se igrali različne igre ali tkali prijateljske vezi. Vsi smo se odrezali več kot odlično. Po končanem tekmovanju je sledila podelitev diplom trem najuspešnejšim iz vsake kategorije. Z glasnim: HIP – HIP, HURA! smo sklenili, da se naslednje leto spet snidemo in svojo vzdržljivost potrdimo ali celo izboljšamo, a takrat leto starejši.

LIONEL MESSI

avtor prispevka: Nino Rekić, 7. a

Messi je bil rojen 24. junija 1987. Rodil se je v Argentini, odraščal je v mestu Rosario. Od malih nog je oboževal nogomet. Z očetom je pri 13 letih odšel v Barcelono, ko so mu ponudili pomoč pri tem, da bi zrastel. Sedaj ima mesi 30 let in je osvojil že 5 zlatih žog. Messi drži rekord zadetih golov v eni sezoni, v kateri je zadel 92 golov. Poročen je z Antonello Rocuzzo in z njo ima že 3 otroke. Do sedaj je zadel 672 golov. Na dresu nosi številko 10. vNjegov dolgoletni sponzor je Adidas.

GLASBA ZDRUŽUJE IN POVEZUJE

GLASBA DOMA IN PO SVETU

avtorica prispevka: Ajša Hodžić, 7. b

V preteklem letu 2017 smo lahko poslušali veliko svetovnih, balkanskih in domačih glasbenih uspešnic. Na sam vrh najbolj predvajanih pesmi tega leta se je uvrstila španska uspešnica DESPACITO, ki je bila hit poletja. Pesem je ob spremljavi reparja po imenu Daddy Yankee odpel portoriški pevec Luis Fonsi, ki je za pesem prejel številne nagrade.

VIR SLIKE¹

Tukaj si lahko preberete nekaj balkanskih glasbenih ustvarjalcev, ki so med letom 2017 s svojo glasbo obnoreli mlada srca:

- Jala Brat (Klinika, Mlada i luda ...),
- Buba Corelli (Nema bolje ...),
- Maja Berovic (To me radi, Legalna),
- Milica Todorovic (Ljubi me budalo, Limunada),
- Rasta (Slučajnost, Hotel),
- Nikolija (Loš momak).

VIR SLIKE²

¹https://www.google.si/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjfiriG58DYAhXkJ8AKHSxRBDQJRWlBw&url=https%3A%2F%2Fwww.billboard.com%2Farticles%2Fcolumns%2Fchart-beat%2F7793159%2F-luis-fonsi-daddy-yankee-despacito-justin-bieber-number-one&psig=AOvVaw1z8KjDdoVKuliW95Oxw_M3&ust=1515241083307692

² https://78.media.tumblr.com/0b50db2d159889899f3e2e3bff799957/tumblr_ot8fxrzzeY1tox501o1_500.gif

Sedaj pa še nekaj o slovenski glasbi.

Med mladimi sta bila dokaj popularna brata, ki sta svoj duet poimenovala BQL. Svoj talent sta razkrila februarja na tekmovalnem odru Eme, kjer jima je zmaga ušla za las. Po nastopu sta nadaljevala s svojo glasbeno potjo in poleg pesmi »Heart of gold« napisala še naslednji uspešnici: Muza, Ni predaje, ni umika.

Pred velikim razkritjem pesmi, ki se nam je v tem letu vtisnila najbolj v spomin, bom omenila tudi 2 mlada glasbenika, ki sta se udeležila šolskega koncerta Za lepši svet in s tem pritegnila številno, tudi izvenšolsko mladino.

VIR

SLIKE³

Govorim o mladi Nini Pušlar in Challe Salletu. Izdala sta pesmi, ki smo jih lahko poslušali po hodnikih in med šolskimi klopami.

VIR SLIKE⁴

³ https://www.google.si/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&ved=2ahUKEwjWspz0_-PYAhXrKcAKHbRbCCMQjRx6BAGAEAY&url=https%3A%2F%2Fgovori.se%2Ftraci%2Fdomaci-traci%2Fanej-in-rok-bql-sta-se-med-pripravami-na-emo-veliko-prevozila%2F&psig=AOvVaw0vxWcCNTT70oKf19CxMPKp&ust=1516450339176365

⁴ https://www.squareme.si/wpcontent/uploads/squareme_challe_salle_lagano_naslovna.jpg

Za konec pa moram omeniti še slovensko popevko, ki je med prijatelji vzbudila veliko smeha in veselja. Je delo slovenskega glasbenika, ki je v letu 2017 želel kandidirati za predsednika države, a mu zaradi premalo glasov ni uspelo. Govorim o Damjanu Murku in njegovi pesmi Šok, za katero sem prepričana, da je dolgo ne bomo pozabili.

VIR SLIKE⁵

AMERIŠKA GLASBA

avtorica prispevka: Sara Jontes, 7. a

Skozi stoletja in povsod po svetu je bilo mnogo različnih oblik glasbe v določenih časovih obdobjih zelo priljubljenih, vendar pa se nobena ne more primerjati z obsežnim vplivom popularne glasbe, ki je vzknila v Ameriki sredi petdesetih letih prejšnjega stoletja in se nato že v naslednjem desetletju razširila po skoraj vsem svetu.

Nova glasba je zahtevala sprostitve zavor in nebrzdano zabavo, ne pa zapravljanje časa na uličnih vogalih (kot so to počeli v času hip hopa). Nenadoma so se v besedilih kot tudi v ritmih začela izražati čustva mladostnikov, saj je glasba postala dostopnejša. Ker za njeno izvedbo ni bilo šolano obdelovanje glasbila in glasu.

Lani in še zmeraj pa na lestvici dosegajo visoke rezultate naslednji pevci s skladbami:

⁵ <https://i.ytimg.com/vi/5aK4v-jWhiY/maxresdefault.jpg>; <http://euromidi.eu/sok-damjan-murko-midi.html>

Ed Sheeran s skladbo Perfect⁶

Camila Cabelo s skladbo Havana⁷

The Portugal man s skladbo Feel it still ⁸

Imagine Dragons s skladbo Whatever it takes⁹

⁶https://www.google.si/search?q=ed+sheeran+perfect&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi8IYDbhqvZAUhUIM8AKHR6IAfwQ_AUICigB&biw=1262&bih=761#imgsrc=HXfcpfiM1HbsKM

⁷https://www.google.si/search?biw=1262&bih=761&tbm=isch&sa=1&ei=SiGHWv_JCebAgAaNtKWwBA&q=camila+cabello+havana&oq=camila+&gs_l=psy-ab.1.3.0I3j0i67k1j0i5j0i67k1.247374.252329.0.254593.25.14.0.0.0.0.442.2316.2-2j4j1.8.0....0...1c.1.64.psy-ab..17.7.2313.0..0i24k1.340.ZtLnRv9v20l#imgdii=v9aQPucwiNBBCM:&imgsrc=wOH0TDf4ui24eM:

⁸https://www.google.si/search?biw=1262&bih=761&tbm=isch&sa=1&ei=ISSHWvOffKqdgAbE_augCQ&q=the+portugal+man+feel+it+still+album&oq=the+portugal+man+feel+it+still+album&oq=the+portugal+man+feel+it+still+album&gs_l=psy-ab.3...31576.33795.0.34483.6.6.0.0.0.0.171.815.0j6.6.0....0...1c.1.64.psy-ab..0.1.171...0i24k1.0.rUuY9sHPSdQ#imgsrc=qvb0ExLuWdMU2M:

⁹https://www.google.si/search?biw=1262&bih=761&tbm=isch&sa=1&ei=RSSHv28J8-ugAbVm4qoBQ&q=imagine+dragons+whatever+it+takes&oq=imagine+dr&gs_l=psy-ab.1.5.0i6j0i30k1i4.132737.144250.0.146483.46.18.0.0.0.0.413.1908.0j1j3j2j1.8.0....0...1c.1.64.psy-ab..38.7.1908.0...306.f28QneNXsmw#imgsrc=TPt7Vg4v1VDt0M:

Pink s skladbo What about us¹⁰

Zayn ft. Sia s skladbo Dusk till dawn¹¹

Za večino ljudi je spopadanje z vsakodnevnimi težavami (kot so izpiti, ocenjevanja ...) velik stres. Glasba pa je pravo zdravilo proti stresu. Veliko najstnikov rado piše besedila v angleščini, saj noter vložijo veliko čustev in truda. Seveda pa je tudi angleščina pogovorni jezik, kar pomeni, da bo besedilo pesmi razumelo večina.

GLASBA PO ŠPANSKO

avtorica prispevka: Pia Zupančič, 7. b

V Španiji so predvsem zelo znani pevci:

Enrique Iglesias¹², s polnim imenom Enrique Miguel Iglesias Preysler, 8. 5. 1975, ki je znan po pesmih: Bailando, El Pededor, Loco, Súbeme La radio, Duele el Corazön ...

¹⁰https://www.google.si/search?biw=1262&bih=761&tbn=isch&sa=1&ei=2SSHWsiGO5O9gAaSr7yQBw&q=pink+what+about+u&s&oq=pink+what+abou&gs_l=psy-ab.1.0.0i19k110.302883.311835.0.312876.47.18.0.3.3.0.579.2993.4-

¹¹https://www.google.si/search?biw=1262&bih=761&tbn=isch&sa=1&ei=FSaHWonoPJT1gQaQnKHwBg&q=zayn+ft.+sia+dusk+till+dawn+album&oq=zayn+ft.+gs_l=psy-ab.1.0.0i19k113j0i30i19k113j0i8i30i19k114.257149.260865.0.262264.26.12.0.0.0.0.760.1713.2-1j2i6-1.4.0....0...1c.1.64.psy-ab..22.4.1712.0..0i0i67k1.0.SLZqGrTnFPk#imgsrc=xNbv5CDnRThP7M

¹² http://www.timeoutdubai.com/thumb/gallery-article/content/74595/enrique_base.jpg

Álvaro Soler,¹³ rojen, 9. 1. 1991, ki je znan po pesmi z naslovom Sofija, ki je bila izdana leta 2016 in je zvrst pop glasbe.

Luis Fonsi¹⁴, rojen 15. 4. 1978, ki pa je znan po svetovni uspešnici »DESPACITO«, ki je 5. avgusta 2017 postala najbolj predvajana pesem na YouTube vseh časov. Hkrati je pesem podrla več glasbenih rekordov, saj je postala najbolj predvajana in največkrat pretočena skladba v zgodovini. S tem je postala tudi hit poletja. Z njim je repal Daddy Yankee

Camila Cabello¹⁵, rojena 3. 3. 1997. Znana je po pesmi HAVANA. Poje tudi v skupini Fifth harmony s pevkami Ally Brooke, Nomani Kordei, Dinah Jane, Lauren Jauregui. Camila Cabello poje tudi v anglesčini.

¹³ <http://hudbanakazdyden.cz/wp-content/uploads/2016/06/Sn%C3%ADmek-obrazovky-2016-06-08-v-0.21.21-805x452.pn>,
<https://alitude.files.wordpress.com/2017/03/alvaro-soler.jpg>

¹⁴ https://www.google.si/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiswab2tNLYAhWoAcAKHc4iCsMQjRwIBw&url=https%3A%2F%2Fwww.last.fm%2Fmusic%2FLuis%2BFonsi%2F_%2FImaginame%2BSin%2BTi&psig=AOvVaw1201F-RRlplmgN8LijwVK&ust=1515845935097393

¹⁵ https://www.google.si/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiyr6i3s6rZAhXFYIAKHR5xAdUQjRwIBw&url=https%3A%2F%2Fwww.deezer.com%2Fartist%2F9236850&psig=AOvVaw2LaUQqigXm1gRKl0_ZSuzV&ust=1518869314219022, https://www.billboard.com/files/styles/900_wide/public/media/01-fifth-harmony-style-time-line-evolution-billboard-1240.jpg

MLADI USTVARJALCI

LITERATURA

V 9. razredu smo poustvarjali na temo protestantizma in protestantov. To čaka slehernega osnovnošolca, se mi zdi, saj je pomen Primoža Trubarja, Jurija Dalmatina, Adama Bohoriča in Sebastijana Krelja za Slovence neprecenljiv. Postavitev temelja slovenskega knjižnega jezika nam je omogočalo, da smo od takrat naprej zmogli postati tudi mi, Slovenčki, narod neokretnih butic, pismeni in s tem tudi izobraženi. Hkrati so omenjeni avtorji poskrbeli za razvoj slovenske književnost. Izdaja Biblije je takrat pomenila revolucijo, saj je bila zapisana v slovenskem jeziku. Za tiste čase je bil to neverjeten podvig. Pa ne samo to! Biblija je vsebovala ogromno novih, pristnih slovenskih besed. Zato ni čudno, da so tudi pisatelji, pesniki in drugi pisci še desetletja pozneje besedišče črpali ravno iz nje. Vsi so namreč imeli isti cilj: prebuditi narodno zavest v slehernem Kranjcu. V 16. stoletju smo dobili prvo slovensko slovnico. Čeprav je bila napisana v latinskem jeziku, nas to danes nič ne moti. Tako kot pravi Trubar, da je »sleherni začetik težak inu nepopoln.« Začeti je pa nekje treba, mar ne?

Tako se je domače naloge lotila tudi Neli Zajc (9. c). Kako dobro se je postavila v vlogo Dalmatina, lahko ocenite sami. Menim pa, da je naredila zelo dobro delo. Naj tudi vas popelje v dobo reformacije ...

SPREMNA BESEDA

»Samo tej besedi moramo kakor pravilu, meri in navodilu verovati, po njej Bogu služiti in ravnati vse svoje dejanje, da prideta nad nas in nad nami ostaneta Božji mir in mladost.«

(Jurij Dalmatin)

To so besede, s katerimi je Jurij Dalmatin povedal glavni namen Biblije, njeno sporočilo. Dalmatinov prevod Biblije pomeni Slovencem veliko kulturno in jezikovno dejanje ter je edinstveno delo na vsej kulturno-zgodovinski razvojni poti slovenstva.

Če pa skočimo v sedanjost. Vsak se kdaj vpraša: »Kdo stoji za našo preteklostjo, kdo je bil prvi, ki je rekel, da hoče naziv Slovenec, kdo je začel svet obračati na realna tla, ko je bilo potrebno?« ... Ampak pravega odgovora ni in ga ne bo. Resnica ne bo nikoli prišla na dan. Če pa bo, ne bo opazna, ker je pomembnejša izmišljena zgodba, ki stoji pred resnico. To je zgodovina, nekatere ljudi postavi naprej, nekatere pa pozabijo bolj zadaj, na konci izginejo. To vam pišem, ker verjamem v zgodbo, ki je nihče ne pozna, verjamem svoji resnici. Ta, kot sem rekla, je zgodovina. Slovenci se učimo zgodovino, vsi se učimo zgodovino, ampak nihče se ne uči zgodovine. Slovenci pozabljamo na ljudi, ki so pomagali omogočiti, da se lahko danes ponosno kličemo Slovenci.

Zato so besede na naslednjih straneh pomembne. Kot Slovenec si preberi ... ups ... si ponosno preberi življenje človeka, ki je dal 10 let za pravico svojega naroda. Življenje Jurija Dalmatina, najmlajšega člana skupine najpomembnejših predstavnikov protestantizma na Slovenskem, ki je s pomočjo dobrih ljudi in s svojo vztrajnostjo naredil ogromen korak za književnost slovenskega naroda.

Neli Zajc

PODATKI O DNEVNIKU

Dnevnik je sestavljen iz dveh različnih knjig. V krajšem so slike iz spominskega albuma, ki ga je domnevno izpolnjevala Jurijeva mati, druga knjiga pa je izvirni Dalmatinov dnevnik.

Prvotni dnevnik ni ohranjen v celoti. Večino strani je slabo ohranjenih in zato skoraj neberljivih. Ampak čeprav je bil velik izziv, smo se s sodelavci potrudili in vam prevedli Dalmatinov dnevnik v sodobno slovenščino.

Pripoveduje o njegovih vzponih in padcih, izzivih, ki jih je opravil, in o največjih željah, ki jih na prvi pogled ni mogoče uresničiti. Tu pa so tudi občutki, ki jih ne bi pričakovali, občutkih, ki jih je gojil za domači narod in njegovo pravico.

Namen te knjige je, da spoznate več o tem, kaj je pomembno v življenju. Ne zavračaj pomoči, ki je dobronamerna, ne uničuj vesti, ki ti pravi: »Naredi to!« Poslušaj sebe, bodi močan in ne naiven, spoznaj svojo resnico, ki ji verjameš, ne glede na to, čemu verjamejo drugi.

Človek ne sme ostati na mestu, mora naprej, ampak nihče mu ne brani, da v svojem srcu ne ohrani nikogar iz preteklosti. Vem, da vseh teh besed nisi ravno razumel/-a. Ampak kar si, si poskusi razložiti sam, saj veš, odkrij svojo resnico.

Kot sem rekla, srce naj bo polno, ampak naj gre naprej. Tudi Dalmatin ti to pove v Bibliji s stavkom:

»Zakaj človeško srce je kakor ena barka nad enim divjim morjem, katero fortune inu viharji od štirih strani tega sveta gonijo.«

(Jurij Dalmatin, Biblia 1584)

Jurij se je rodil leta 1547, do 18. leta se je šolal pri Bohoriču, torej do leta 1569. Raziskave so pokazale, da se je dnevnik začel pisati leta 1569. Pisal je le pomembne dneve.

SPOMINSKI ALBUM

Spominski album je domnevno izpolnjevala Jurijeva mati, vendar je Jurij dodal nekaj slik še po njeni smrti. Slike v ovojnici so sicer kopije, ampak so narejene s tehnično napravo, ki jih je naredila točno takšne, kot so prvotne. Prvoten album je bil skromen. Glede na skromno življenje njunih staršev je vse raziskovalce presenetila najdba tega albuma. Mama ga je imela očitno zelo rada, saj je želela nekaj spominov iz njegovega otroštva kljub skromnim razmeram. Vendar pa po znanstvenih dokazih mama in oče nista dolgo živela z njim.

Do 18. leta se je šolal doma pri Adamu Bohoriču, tudi enem pomembnih predstavnikov protestantizma na Slovenskem. Očitno je album shranil šele po obisku pri starših leta

1571. Kot vidite, slike niso dobro ohranjene, a vseeno se vidi nekaj obrazov. Na fotografijah večjega števila ljudi, ki stojijo pred cerkvijo, oblečeni v belo in črno, gre za poroko njegovega očeta in mame. Ime je sicer neznano, vsaj podobi sta še nekako vtisnjeni v list.

POZOR: Ob ogledu slik prosimo, pazljivo! Saj je namenjeno pogledu za vse bralce. Hvala!

Izvirna stran: 3

?. ?. 1566

Ma, je to leto hitro minilo. Zdi se, kot da bi srna še ne skočila čez breg, jaz pa že nadaljujem svojo pot brez učitelja. Ali končal sem zadnje leto danes okoli pomladi. Ko mi lastovica pove, da je konec zime, zame je konec tudi tega leta.

Bom nadaljeval pot, samo bližnjic ne bom ubiral. Le tako me je naučil moj dobri učitelj Adam Bohorič. Njegove največje besede je predal meni, da jih predam naprej in se ne oziram nazaj. Beseda za besedo, dan za dnem in leto za letom mi je postajalo bolj jasno, kakšno gorje počnejo domače in tuje cerkve. Ali poprej bil sem slep. Zdaj dovolj imam tega nepravilnega življenja, dovolj imam ljudi, ki pravijo: „Le daj, le daj, samo nič ti ne dam nazaj.“ Je res tak čas, da se ne najde človek, ki bi cerkvi oporekati začel, ki bi ji rekel: „Stop, mi ljudje ne maramo tega videti!“ A danes bom vse to pregledal v svoji glavi in poskusil na novo na Wirtenberskem. Obiskoval bom nižjo latinsko šolo v Babenhausenu, severno od Tübingena.

Dalmatin

Izvirna stran: 6

?. ?. 1569

Znova sem prišel iz šole in ponovno poročam, da je tu na nižji latinski šoli v Babenhausenu težje, kot sem si predstavljal. A vseeno mi vera v moč razuma pomaga v večji čas učenja, včasih celo podaljšam. Ne maram videvati otrok, ki mi pravijo, da so slišali nove dobre novice iz cerkve. Te dobre novice so laži, ki jih vsi ljudje ne opazijo. Vprašanje zame je samo, ali samo jaz tu razmišljam realno. Energija, ki me obdaja, je lažna. Tako lažna, da me v nosu zasrbi, če samo vda h nem nekaj te energije. So ljudje, ki ne verjamejo mojim besedam, pa če bi jim še toliko bolj razlagal, ne bodo razumeli. Vem, da nič ni zamen, nobena beseda, noben pogled in nobena misel na to, da bi svetu pomagal videti, kar vidim jaz. Verjamem, da me je Bog poslal z namenom, da pomagam tem ljudem razumeti njegovo pravo podobo, njegov pravi namen, da naj ga ne prodajajo za denar. Ampak molijo iz srca ter verjamejo v njegove svete besede. Vem, da bom dobil idejo. Nekoč, nekje, da pomagam ...

----- (neznano besedilo, v nadaljevanju n. b.) -----

Vsak je poslan na svet in se odloča sam, živi, kot si sam veli in dela, kar mu je dano, v posteljo položeno. Čas, ki je in bo vložen v delo, bo čas, ko vem, da je pomembno tisto, čemur verjameš sam, in ne tisto, kar verjameš, ker drugi tako reče. Resnica je dana, našel sem jo med vsemi stvarmi, ki sem jih dobil. _____ je čas, da to predam ljudem.

Dalmatin

Izvirna stran: 15

?. ?. 1566

Čas mi je prijatelj, če ne teče prehitro. Ja no, zopet se srečamo s premestitvijo v novo šolo. Bom odšel na vseučilišče v Tübingen. Zdi se mi veliko bolje kot tu, kjer sem bil do zdaj. A vseeno pogrešam tamkajšnje življenje. Občutek mi pravi tudi, da bi lahko obiskoval tudi mamo in očeta. A morda je le malo prepozno. Oče je bil malo mrk, ko sem se šel šolat. Ali mama, ona je bila vesela. Skoraj premila beseda ... navdušena je bila.

Ko sem odhajal, me je poljubila in mi dvakrat dejala isto besedo: „Ne izgubi pameti!“ To si še danes ponavljam. Imam v mislih vse učene besede, a te besede, od matere dane, hraniš v srcu dolgo, a nikoli predolgo. Prijatelji v šoli sicer niso številčni, tudi razumni niso. A nekoga v življenju le potrebuješ, da te spremlja v šolanju. Šola mi je lahka bila, a zdaj nadaljujem s to besedo, ki ji pravimo šola. Ne razumejo vsi, kar je žalostno. Je res tako težko sprejeti človeka, ga nekaj naučiti. Po drugi strani pa še izkoriščati Božjo voljo, Božje stvarstvo v popolnoma nasprotni smeri, kot je bilo po Bogu in Jezusu Kristusu naročeno. _____ (n. b.) _____ To vem in ne bom pozabil, tudi če grem na novo.

Dalmatin

Izvirna stran: 28

19. 8. 1566

Je že avgust. Nova novica, ki mi je pognala večji zagon za nadaljnje delo. Ta novica je dobra, a se sprašujem, od kod? Dobil bom Tiffernovo štipendijo. Sprejem je sicer šele oktobra, ampak zagotovo mi bo uspelo. Saj sem eden boljših učencev. Denar bom sprejel s težavo, saj ne vem, kako je človek, ki daje štipendije, dobil ta denar. Da ga ni vzel iz cerkve, umazano pridobljenega. Čeprav dvomim, da iz tam, saj cerkev ne želi učenih gledati. Ampak samo neumne in jim govoriti: „Le daj, le daj, bomo mi, cerkev ti prenovili. Če ne daš, ne vstopaj in ne moli, ali potem ti grehi ne bodo odpuščeni in te bo nesreča spremila in vest pekla. Zaman boš molil. Daj in boš rešen in odrešen.“ Ampak ne gre to tako. Žalostno mi je, da ogromno ljudi tega ne vidi ali pa noče videti. To se da spremeniti, a bo potrebno veliko dela. -----
----- (n. b.) -----

V serijsko številko vtisnjeno: „Bratje moji, sestre moje!“ Menda je govorilo na stotine ljudi. Pa smo res tako povezani, ne vem še jaz. Ali so te besede sploh vredne pomena, ki je za tem? Nič ne vpraša, kaj mu pomenijo. Po tem smo si ljudje podobni. Samo da eni prestopimo črto umirjenosti in ne razuma!

Prestopimo črto sužnjev cerkve in poskusil bom pomagati narediti več takšnega prestopanja. Ustvaril bom pomoč ljudem, da jim pokažem, kako lahko postanejo prestopniki tudi sami. Samo Bog in razum sta odgovor na nadaljevanje.

Dalmatin

Izvirna stran: 35

?. 10. 1566

Končno mi je življenje namenilo korak naprej. Dobil sem Tiffernovo štipendijo, ki mi bo pomagala, da naredim in izvedem svoj načrt razumske poti. Še vedno se sprašujem, kaj je ljudem pomembno. Njihova resnica ali cerkvene čenče. Ali je ljudem sploh mar za to, kar nepošteno počnejo z Bogom in Jezusom Kristusom, ter ostalimi svetimi v njihovi prisotnosti, pred njihovimi očmi? O, oče, Bog, najdi jim prostor v svojem srcu, danes in vekomaj. Amen. Poleg teh skrbi imam na mislih vedno mamo in očeta, prav rad bi jih kmalu obiskal. Včasih mi spomini pridejo iz oči in mi spolzijo po licu, a vem, da sta z mano. Včasih me sprašujejo, zakaj sem ves čas tiho. In ne odgovarjam na njihova vprašanja, a jaz vem, da ne bi razumeli, če bi jim rekel, da je tišina tudi odgovor. Samo da je odgovor, ki ga ne razumejo vsi. Ne znajo ga razbrati. Jaz vem marsikaj tudi to, kar je očem nevidno, mislim skrito, a srcu skoraj pred nas položeno. _____

(n. b.) _____

Dalmatin

Izvirna stran: 39

30. 3. 1569

Kako si predstavljam biti bakalavrej? Sedaj vem. Nič ni drugače, samo višji naziv. Sedaj sem človek z nazivom. Pomembnejši? Ne, ne počutim se tako. Enakovreden? Da, to je občutek, za katerega veš, da te ne more nihče imeti najraje ali da te sovraži. Morda so mi vsi govorili, da mi gre dobro, ampak jaz jim ne verjamem. Ne da ne sprejemam komplimentov, ampak vem, da mi gre lahko najbolje in šele takrat hočem slišati te besede. _____

(n. b.) _____

Dalmatin

Izvirna stran: 43

25. 9. 1571

Končal sem s šolanjem za zdaj. Sedaj sem na obisku pri svojih starših. Lepo je biti spet doma. Občutek je isti kot prvič, ko sem sedel sam za svoj stol, si sam dajal žlico v usta in ko smo jedli kosilo iz ene skleda in sem jo lahko na koncu polizal. Najlepši spomini so tisti z mamo, ko sva sedela pod lipo pred hišo in si pripovedovala zgodbe. Njene so bile vedno boljše. Takrat sem vedno potožil, ko mi je mati preveč kruha dala in ga sama ni imela dovolj. A me je samo pogledala in rekla: „Sama sedim? Sama jem?“ Odgovoril sem ji: „Ne.“ Takoj po odgovoru sem zaslišal resnico iz maminih ust: „Potem sva oba slišala glas, ki mi je rekel, naj ti dam svojo modrost, sicer modrost ni hrana, je pa sporočilo tebi. Kakšno je, razmisli sam.“ To so bile besede, ki se jih spomnim še danes in mi nikoli ne bodo šle iz glave. Z očetom se nisem nikoli razumel. Tudi pisma mi ni poslal ali vesel sem, da je živ in ima mamo rad, vem, da ima rad tudi mene. Mama mi ga je predala tisti

----- (n. b.) ----- ta album ----- (n. b.) ----- ni
----- izpolnil ga nis ----- ga bom. Samo to mi sicer
ni edini cilj. Za cilj vem jaz in še dolgo bom. Ljubim te mati, oče. Vaju
bom vedno. Amen.

Dalmatin

Izvirna stran: 58

14. 7. 1574

Pa sem postal ljubljanski predikant. Konec koncev je bil že čas. Pa ne samo to. Postal sem tudi nadzornik stanovske šole. Rad imam šolo, še posebej ko vem, da bo to za nekoga dobra, ker bo nekdo širil znanje in morda tudi sam odprl oči, kakor sem jih jaz. -----

----- (n. b.) -----

Težko je, ker vem, kako se počutijo, kakšno domotožje nosijo tisti, ki živijo daleč od Ljubljane. Rad gledam, kako učenci cenijo vhode v šole in kakšne uspehe dosegajo na določenih območjih. Gre jim tako filozofija kot matematika in zemljepis. Potiho sanjam o tem, da bi ljudje začeli brati biblijo v svojem jeziku. Morda bi jo prevedel.

----- n.b. -----

----- vedno.

Dalmatin

Izvirna stran: 60

?. ?. 1574

To je to. Dokončno sem se odločil, da začnem prevajati biblijo oz. iz svetega pisma v Biblijo. Upam, da bo to končno spremenilo pogleda na slovensko slovstvo in bodo Slovenci spoznali pravo cerkev in njene napake. Napake bodo napisane v uvodu, tiste najpomembnejše podrobnosti, ki pokažejo ljudem resnico. Celo majhna, čisto, čisto majhna podrobnost spremeni še tako velike napačne misli in ohranja zdrav razum. Časi, ki so padli, niso več na ----- preživetih, ker je vsak dan tisti, ki preživi, tudi če umremo. Božji svet je neskončen, lep in živ. Posmrtno življenje ne obstaja, obstaja samo življenje po smrti, življenje je večno in da bo še lepo, naj si ljudje ogledajo moje bodoče delo. Ljudje, bodite pametni, odprite oči in živite v resnici!

Dalmatin

Izvirna stran: 96

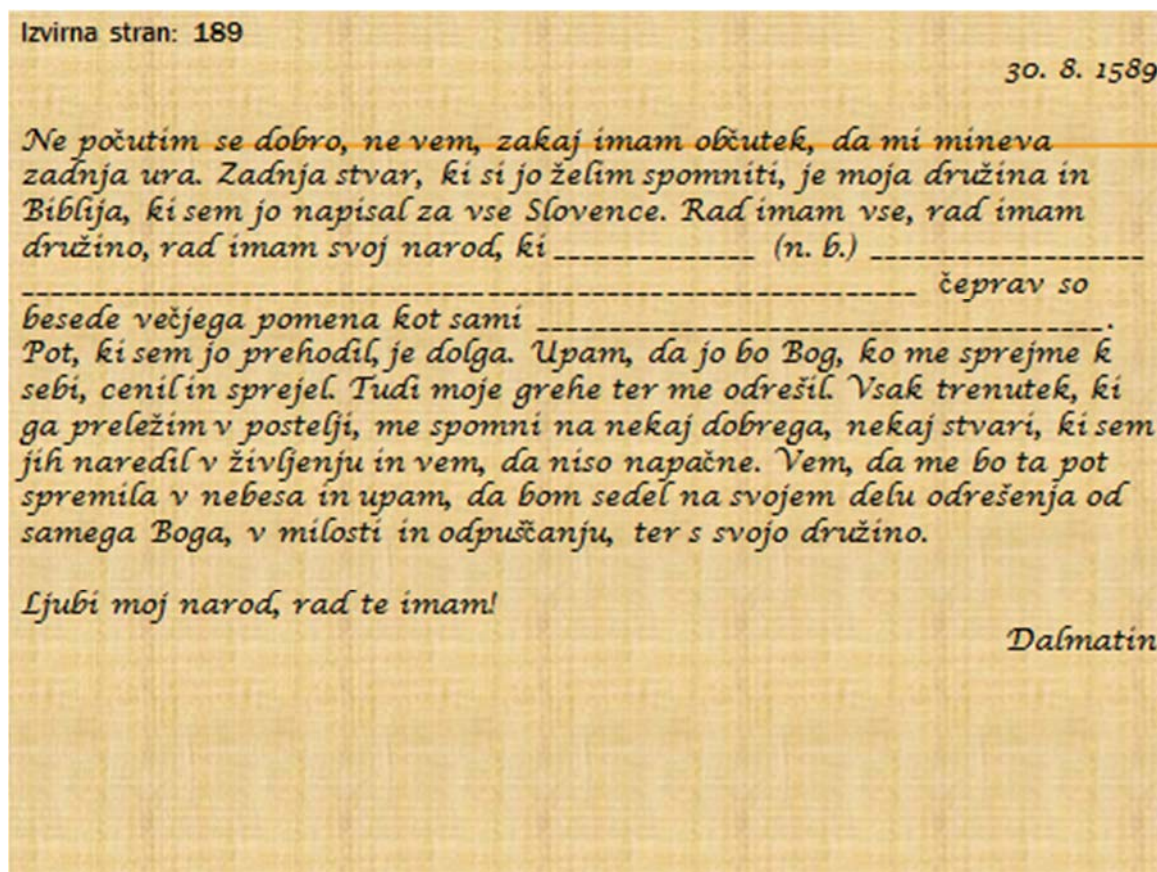
5. 11. 1572

Je to moj dan. Rad ga imam. Ni mi navaden. Moja Barbara je moja za vedno in pove, če kaj ni tako, kot bi morali biti. Rodila mi je najlepše otroke. Mali moj Janez ali Katarina ali Elizabeta ter Marko, seveda. Najraje imam svojo družino, moje življenje me ne ovira pri ničemer do tega. Sem nov in poln energije družine. Energije, ki mi omogoča, da svoje otroke brez skrbi poljubim pred spanjem in nanje ne širim svojih problemov. Rad imam vse. Probleme cerkve pa morajo poznati. Vzgojil jih bom z razumskimi mislimi. Čas je otrok, moja odgovornost. Upam, da me bodo poslušali in me spoštovali še naprej. -----

(n. b.) -----

Besede se zgolj sporazumevanje, zgolj misli, ki ostanejo za vedno zapisane in v misli vtisnjene. Rad imam vse. Rad imam svojo družino.

Dalmatin

Opombe:

1. Zelo nam je čudno, da smo našli ravno njegov zadnji list, kajti naslednjega dne je umrl.
2. Sicer ni vedel, da ga bomo ljudje poznali še danes, ampak vedel je, kaj je pomembno.
3. To nam pove, da tega ni naredil za slavo, temveč za pravico domačemu narodu.

Stvari, ki v dnevniku niso bile zasledene, ali pa so bile uničene po straneh, so:

1. Primož Trubar ga je vzgajal kot oče.
2. Opravljal je tudi razne postranske posle.
3. Hodil je vsakih 5 do 6 tednov v grad Kocenštajn v Begunjah, kjer je krščeval, obhajal in zlasti pridigal.
4. Vsaj 21. 3. 1575 je imel v Ljubljani lastno hišico.

PRILOGA

Čas

Čas, ki ga preživljaš,
čas, ki ga odživljaš,
čas, ki ga imaš, in čas, ki ga daš.

Te spremlja ne vedoč
odteka kot nekoč,
čas je zgodovina,
glas in tišina.

Čas je prihodnost,
vedno nova možnost.
Pot, ki jo izbereš,
roke, ki jih pereš.

Človek, za katerim stojiš,
ga spodbujaš in miriš.
Res, da ti vzame veliko časa,
ampak ta želi biti tam,
s tabo, njim nikoli sam.
Nekoga potrebuje,
z nekom odteka in domuje.

V petem razredu so si učenci in učenke domišljali, da so razna pisala. Hm, ja, res bi bilo zanimivo biti pero predsednika države ali pa kakšnega kriminalca.

SVINČNIK IN RDEČKA

avtorica prispevka: Klara Mejak, 5. b

Jaz sem Svinčnik. Mislim, da sem najbolj nesrečen svinčnik na svetu. Moj lastnik z mano ravna kot s plišasto igračko. Vsak dan mi naredi nekaj groznega. Včeraj me je npr. vrgel v pralni stroj. V pralnem stroju sem se skoraj utopil, toliko vode je bilo v njem. Mislim, da sem pojedel celo nekaj mila. V šoli pa si z mano neprestano vrta po nosu, včasih pa me stlači celo v ušesa. To se mi zdi res neokusno! Zato si moram vedno, ko moj lastnik Tobija spi, umiti zobe z brisalcem za nalivnik. Tega sicer ne maram početi, ker mi potem smrdi iz ust.

Vedno ko Tobija počne kaj za šolo ali pa je v šoli, me grize kot pes svojo kost. Moje radirke tudi že zdavnaj ni več. Žalostna je končala v kaminu.

Tudi kadar je jezen, se znese nad menoj. Meče me ob tla, kot bi bil igrača za stres. Lahko me razumete, da je to početje že pošteno začelo razjedati moje živce.

Nekega dne je v puščico prišla nova barvica. Bila je tako lepa in elegantna, da sem se na prvi pogled zaljubil vanjo. Bila je rdeča kot najčudovitejša vrtnica. Odločil sem se, da jo bom spoznal, nato pa jo zaprosil za njeno špico. Ponoči, ko je Tobija spal, sem prikorakal do nje in se ji predstavil. Nato sva se začela pogovarjati. Povedala mi je, da je bil prvi dan bivanja v puščici grozen in zato načrtuje pobeg. Zraven pa je pripomnila, da bo z veseljem s seboj vzela tudi mene.

Naslednji dan sem se zgodaj zbudil, saj naj bi z Rdečko – tako ji je bilo ime – odšla, še preden bi se zbudil Tobija. Dobila sva se na okenski polici. V načrtu sva imela skok skozi okno. Prijela sva se za roke in skočila v svobodo. Toda smola! Pristala sva v blatni luži. Vendar naju to ni ustavilo. Tekla sva in tekla, kot bi gorelo za nama. Potem sva omagala. Ležala sva sredi ceste in malo je manjkalo, pa bi naju povozil avto. Vsa prestrašena sva potrebovala kar nekaj časa, da sva se umirila. Tedaj je mimo prišel možakar s klobukom na glavi in pipo v ustih. Izgledal je imenitno in njegov korak je bil pomirjujoč. Zagledal naju je, se nasmehnil in pobral. Še dobro, ker se je bližal naslednji avto. Mirno naju je spravil v žep svojega suknjiča in odnesel k sebi domov. Tam sva izvedela, da je pisatelj. Kakšen srečen konec za naju z Rdečko. Lepo in srečno sva živela do konca šiljenja.

SVINČNIK

avtor prispevka: Jan Koren, 5. b

Živijo, jaz sem Kemični svinčnik, po domače Kemik. Nekega prelepega dne sem se zbudil. Moj lastnik Miha me je pospravil v puščico in jo dal v torbo. V puščici je bilo prijetno toplo, a me je premetavalo po celi puščici. V puščici sem spoznal prelepo dekle Nalivnik.

Ko smo prispeli v šolo, je Miha odprl puščico in iz nje vzel Nalivnik, ker so začeli pisati test. Med testom se je Nalivnik razpočila in Miha jo je vrgel skozi okno. Nato me je vzel in mojo glavo vtaknil v usta, kjer je bila sluz, v kateri bi se skoraj utopil. Nato je mojo nogo pritisnil na list in začel pisati. Ko je končal, me je vrgel v predal. Tam sem čakal 7 dni. Po sedmih dneh me je vzel s predala in pritiskal na gumb za mojo minco. Kaj kmalu me je začela boleti glava. Ko je dobil test, je videl, da je dobil oceno 1, zato ker se mu upiram pri pisavi. Ker je bil tako jezen, me je razlomil in vrgel v koš. Tako me je čistilka Mici vrgla v smetnjak.

Na koncu sem pristal na smetišču, kjer sem srečno živel z ostalimi Kemiki.

V 6. razredu so bili zelo poustvarjalni. Poustvarjali so razne fantastične, realistične zgodbe. Spoznali so, da je trivialno literaturo zabavno brati, vi pa presodite, ali bi bil med njimi kakšen kandidat, ki ima potencial za pisatelja.

Slavko Pregl: GENIJI V DOLGIH HLAČAH (nadaljevanje zgodbe)

avtor prispevka: Sara Lampret, 6. b

... Naslednji dan je v učilnico stopil nov učenec. Ime mu je bilo Emil. Učiteljica ga je predstavila učencem in ga posedla v klop. Cel pouk so se pogovarjali o Emilu. In ko je končno zazvonil zvonec, je Slovenščina učencem dala nalogo, da napišejo prosti spis o svoji družini, saj ga bodo naslednji dan prebrali pred celim razredom, da bo Emil bolje spoznal svoje sošolce. Naslednji dan je Slovenščina hodila naokoli in brala spise in ko je prišla do Emila, je čisto osupla. Tako dobrega spisa ni videla še nikoli v svojem življenju. Emil je v svojem spisu res podrobno opisal družino, učiteljica tega ni videla še nikoli. Še nobenemu se ni dalo napisati tako, kot je prav, vsi so pisali le 3 povedi o očetu, 3 o mamici in 1 o sestrici. Emil je postal zelo priljubljen na šoli. Edni je uspel očarati Slovenščino. Bob mu je kar malo zavidal. Hotel je pisati take spise kot on. Naslednji dan so spet pregledovali prosti spis o odnosih s knjigo. Emil je imel še vedno najboljši spis. Bob se je tako razjezil. Sklenil je, da bo Emila premagal v pisanju prostih spisov. Bob je šel v knjižnico, da bi prebral nekaj knjig in s tem okrepil svoj besedni zaklad. Naslednji dan so oddali še en prosti spis. Ko je Slovenščina pregledala spise, je videla, da je poleg Emila še Bobov spis. Imela sta najboljši spis. Emil in Bob sta postala dobra prijatelja.

Mate Dolenc: STRUPENA BRIGITA (nadaljevanje zgodbe)

avtorica prispevka: Sara Lampret, 6. b

... Po ribolovu sta oče in sin odšla domov. Očetu še ves dan ni šel iz glave glas govoreče ribe. Zato je šel k vedru z ribo in jo gledal. Ob vedru je sedel več kot eno uro. In tedaj je spet zaslišal ribji glas. Hitro je skočil na noge in pogledal ribo. Riba se je začela bleščati. Bleščala se je kot najbolj čist dragulj. Tedaj je riba spet spregovorila. Rekla je, da če jo spusti, mu bo to povrnila. Ribič ni bil prepričan, kaj naj stori, saj mu vendar ni povedala, kaj mu bo dala. Kaj če mu bo prinesla le lepo školjko. Čez nekaj dni je k ribiču prišel nek gospod. Rekel je, da je nek trgovec ali nekaj. Zagledal je vedro z veliko, bleščečo ribo. Takoj se je zaljubil vanjo. Ribiča je vprašal, če jo proda. Zanj mu je ponudil celo goro zlata. Ribič je bil v zmoti. Ni vedel, kaj naj naredi, ali proda ribo in zasluži denar ali pa spusti ribo in dobi nekaj v zameno. Druga možnost se mu je

zdela zelo tvegana. Spet je sedel k ribi in se ji zazrl v oči. Videl je, kako iz njenih bleščečih oči tečejo solze. Res se mu je zasmilila. Ribič je skoraj zajokal. Vane je pritekel k očetu in videl ribo. Videl je žalost v njenih očeh. Vprašal je očeta, zakaj sta žalostna. Oče mu je povedal vso zgodbo. Tudi Vane ni vedel, kaj storiti. Nista bila ravno premožna in potrebovala sta denar za hrano, obleke in druge stvari. Vendar le kaj bo trgovec naredil z ribo. Zgrabila sta vedro z ribo, da bi odšla iz hiše in ravno v tistem trenutku je v hišo stopil trgovec. Vprašal ga je, kaj namerava storiti z njo. Ribič je rekel, da jo bo spustil. Trgovec se je razjezil. Vpil je na ribiča, da mora ribo prodati njemu. Ribiču je bilo tedaj dovolj. Trgovca je porinil iz hiše in zaklenil vrata. Naslednji dan je prijel vedro in spet videl žalostno ribo. Ni se več bleščala kot dragulj. Ni imela več lepega sijaja. Vendar ribič je prijel vedro in odšel na pomol. Usedel se je in spustil ribo. Riba je vesela zaplavala. Ribič se je poslovil in odšel. Naslednji dan je pred njegovimi vrati stala skrinja z dragulji vrednimi več od ponudbe trgovca.

Mate Dolenc: STRUPENA BRIGITA (nadaljevanje zgodbe)

avtorica prispevka: Ema Žnidaršič, 6. b

Nato sta zaslišala zelo tih glas. Rekel jima je, da naj na sredini morja vržeta kamen in poslušata, kaj se bo zgodilo. In res sta na dno morja vrgla kamen in v sekundi zaslišala zvok. V vodo se ni videlo, zato je oče sinu rekel, naj skoči v vodo in pogleda, ali je voda plitka ali ne. In res. Skočil je v vodo, si nadel masko in se potopil. Na enkrat ga ni bilo več. In minila je ena ura in še vedno ga ni bilo. Očeta je pričelo skrbeti. Nadel si je masko in se še sam potopil. Na začetku je bila tema in na koncu zlata luč. Oče je zagledal tisto ribo, ki sta jo ujela. In zatem še svojega sina. Deček je bil presrečen, saj je vedel, da je ta luč zaklad. Skupaj sta plavala in plavala do zlate luči. A naenkrat sta zagledala veliko pošast. Prestrašena sta gledala in poizkušala zbežati. Riba je trikrat pomigala s plavutjo in že sta v rokah držala super močne meče. S skupnimi močmi so premagali pošast. Bili so zelo veseli. Oče in sin sta tako naposled le odplavala do zaklada. Močno sta vlekla, vendar zaklada nista premaknila. Ponovno jima je na pomoč priskočila ribica. Trikrat je pomignila s plavutjo, vendar zaklad je ostal na mestu. Deček je našel rešitev. Videl je ključ v ključavnici. Mislil je, da skrinjo lahko odklene z njim. Res je zavrtel ključ, vendar glej ga zlomka. Skrinja je bila prazna. Na dnu skrinje pa so zagledali zlata vrata. Odprla so se in deček je skupaj z ribo in očetom odplaval skozi nje. Zaplavali so v ogromno podzemno jamo, ki je skrivala presenečenje. V njej je bilo vse polno zlata, draguljev in srebrnikov. Deček in oče sta nabrala veliko vreč dragocenosti in tako odplavala do čolna. Oče in sin sta se zahvalila ribi za njeno pomoč in jo izpustila v morje. In tako morda še dandanes uživata v bogastvu in sreči.

Bogdan Novak: ZELENA POŠAST (nadaljevanje zgodbe)

avtor prispevka: Lenart Kek, 6. b

Ja nič, treba bo raziskati tole reč, si je mislil Nace. Čez nekaj časa se je vrnil s klobaso in trnkom. Na trnek je namestil klobaso in jo vrgel na eno izmed solatnih glav. A se ni odprla, temveč je izginila in se čez nekaj minut spet prikazala. Sprememba je bila le ta, da je postala večja, se odprla in zgrabila klobaso. Nace je bil prešibek, da bi zadržal trnek in ta je klavrno izginil. Nace se je spomnil zaloge dinamita, vrvi in kamna, vžigalnik pa je imel vedno pri roki. Zato je prižgal dinamično palico in jo vrgel pred solato. A ta ni hotela ugrizniti, zato je hitro stekel po grah in se vrgel na solatno glavo. Kot je pričakoval, ga je glava potegnila vase. Ko je bil v glavi, je tam pustil eno zrno graha. Čez pet korakov še enega in tako naprej. Kar naenkrat pa se je znašel na pečini nad breznom. Takoj se je spomnil na kamen, nanj privezal vrv in ga zalučal na drugo stran pečine. A ko je plezal, se je zataknilo, saj je padel v prepad. Tam je zagledal nekakšno ročico. Ko jo je potegnil, se je znašel v prepadu še tunel. V tunelu je bila naraščajoča voda. Voda je naplavila zaboj, v katerem je bil rdeč gumb, ki je sprožil plezalne oprimke. Nace ni imel časa za razmišljanje ali tunel ali stena? Stekel je proti tunelu, ki se je prav kmalu spremenil v jarek. Nad jarkom pa je nečesa kar mrgolelo. Zdelo se je, kot da so to nekakšni rakci, ki izdelujejo vojne potrebščine. Sledil jim je do prvih skupin, ki so se oblačile v obleke, proizvedene s pomočjo rakcev. Tam je videl, zakaj so se ljudje oblačili v oklepe. Nace se je tudi sam oblekel in odšel dalje. Na tleh v kletki je ležal lev! Nace je hotel kar takoj pobegniti čez izhod, a ta je bil za levom. Gledal je za palico in vrvjo. Skupaj je zvezal palico in meč ter prebodel leva. Kmalu mu je uspelo odpreti kletko in šel je proti izhodu. Tam pa se je presenečen znašel pri luknji, za katero je že dolgo mislil, da je jazbina. Takoj je stekel po dinamično palico. Ljudem je naročil, naj rešijo rakce in še eno stvar, ki jo želijo. Ko so bili vsi skupaj zunaj, je Nace prižgal vrvico, stekel v kletko in palico vrgel na drugo stran hodnika. Hitro je stekel ven. Sila eksplozije ga je dvignila in zavrtela. Prebudil se je na vrtu, ob njem sta ležala tudi glava in trnek.

Bogdan Novak: ZELENA POŠAST (nadaljevanje zgodbe)

avtorici prispevka: Lia Hana Porenta in Ana Posavec, 5. b

... Nace je brž stekel k staršema, da bi jima povedal, kaj se je zgodilo. Starša mu seveda nista verjela. Glava solate vendar ne more kar oživeti.

Nace je ves razžalosten hodil proti vrtu. Usedel se je na stol in se zazrl v solato. Zazdelo se mu je, da se spet premika. Šel je pogledat, če je v bližini še kakšen polž. Ampak ne, nikjer okoli solate ni bilo videti nobenega polža! Nace je bil še bolj prestrašen kot prej. Ni vedel, kaj storiti. In ravno v tistem hipu je iz hiše stopila mama. Hitro je priskakljala do vrta in Naceta vprašala, zakaj je tako prestrašen. Nace ni odgovoril. Mama se je že pripravila, da bo izpulila eno solato, ko je zagledala še večjo. Danes ji je prav zadišala solata. Nace je videl, da je to tista solata, ki se premika. Brž

jo je ustavil. Izpulil je dve manjši glavi solate in ji ju je dal. Mama je bila zelo začudena, vendar pa se ni jezila, ampak le odšla v hišo. Nace je razmišljal, kaj naj naredi s solato. Take solate pa že ne bo jedel. Tedaj pa je glava solate spregovorila. Rekla je, da če se jo dotakne z enim samim prstkom, ga bo pojedla. Nace se je kar zatresel. Potem pa premislil. Ena glava solate ne more pojesti celega človeka. Približal se ji je in ji korenine izruval z lopato. Prijel jo je in nesel na kompost. Ko se je vrnil na vrt domače hiše, je bilo že temno. Bil je čas, da zalije svoje solate. Zalil jih je in odšel v svojo sobo. Zjutraj je spet napočil čas za zalivanje. Poskočno je stekel na vrt in ko je pogledal na kompost, solate ni bilo več.

Verjetno jo je odnesel veter. Možno je, da še danes je polže na kakšnem vrtu.

Na Radiu 1 sem v času pusta poslušala, da res ne obstaja nobena pesem v povezavi s pustom in maškarami. Svojo informacijo sem delila s 6. c. Skupaj smo si dali za izziv ter skušali narediti

pesem o pustu. Ker je bila ideja zanimiva, so se nam pri ustvarjanju pesmi pridružili še drugi šestarji. Mogoče pa celo kakšna preide v javnost in stalno rabe, kdo bi vedel.

KAJ BOŠ PA TI ?

avtor prispevka: Lana Prijatelj Boršnar, 6. c

Kaj boš pa ti,
kaj boš pa ti?
V krzno odeta
in k mami prižeta.

Kaj boš pa ti,
kaj boš pa ti?
Z repkom malim okoli skakljala,
se z medom sladkala.

Kaj boš pa ti,
kaj boš pa ti?
Si že uganil, kaj bom pa jaz?
Ja medo,
ki si zakriva obraz.

PUST

avtorica prispevka: Zoja Klemen, 6. b

Sladkarije letijo, otroci žarijo, ker
pust je prišel, travniki bledijo,
maske hitijo, da pust ulovijo
in hkrati zardijo.

MAŠKARE

avtor prispevka: Miklavž Bitenc, 6. b

Maškare po cesti korakajo strumno,
in to ni prav nič neumno.
Pri hiši pozvonijo,
da se ljudje lahko poveselijo.

Zimo naj nam bi odgnali
in zvončki naj nam bi pricingljali.
To se letos zgodilo ni,
saj zima se jih ne boji.
PUSTNA POVORKA

PUST

avtorica prispevka: Ana Oblak 6. c

Pust je hrust
velikih ust.
Rad ima bonbone vse
pa tudi čokolada gre.

Maškare različne vse
po cesti zdaj hite.
Zimo nam odženejo,
pomlad priženejo.

Krofi, bonboni, čokolada
za maškare prava so naslada.
Ljudje so radodarni,
a s krofi preudarni.

Kurent po cesti gre,
zame prava redkost je.
Res je imeniten,
zelo je stanoviten.

Maškare vse nasmejane
imajo še veliko hrane.
Rade bi še več,
preden bodo sladkarije preč.

Tudi jaz oblečem se,
pomešam se med maškare.
Res zelo zabavno je,
tudi meni dobro gre.

Če so pri hiši maškare,
res zelo zabavno je.
Vsakdo naj nasmeje se,
saj končno pust pred vrati je.

JON BALON

avtorica prispevka: Larisa Kutnar, 6. c

Pust prihaja in usta polna krofov so!
Male miške iz bele hiške na povorko k
nam gredo.
Na povorki vidim slona in nato še dva
balona.
Maske se že povsod veselijo, sladkarij
pa poln koš dobijo.

PUST VESELIH UST

avtor prispevka: Miha Emeršič, 6. c

Vesela usta rada jejo in se smeji.
Pust je pesem, ki se nikoli ne konča
veselo, saj
zažgan je s čarovnico Leno.

PUSTA ZA PO HRUSTA

avtorica prispevka: Pia Kutnar, 6. c

Za pusta dobimo veliko hrusta.
Hodimo od hiške do hiške in dobimo
miške.
Maškare se razveselijo, ko sladkarije
dobijo.
Klovn zabava ljudi in krofe jim deli.

PUSTA HRUSTA

avtorica prispevka: Zala Hrovat
Miklavčič, 6. c

Ko napoči pusta hrusta, vsi na karneval
hitimo, ko za pusta sladkarije dobimo,
pojemo in norimo.
Ko pa čakamo pred vrati in zvonimo na
vso moč,
pride mati in prinese kot nekoč.

avtor prispevka: Miha Kastelic, 6. c

Jon Balon imel je bon. 3 evre je zapravil,
da si sladkarije je nabavil,
potem to vse sam poje.
Trebuh začne ga boleti še,
v bolnišnici 3 miške poje
in začne vpiti še,
ali imate kaj za pusta hrusta.
Zdravniki so ga ven poslali in dejali:
»Ti si mulc tapravi,
tebi ne bomo sladkarij dali.«
Jon je objokan odšel
in takoj po tistem trenutku pojedel še en
krof
in pade je kot grof.

PUST

avtor prispevka: David Mavec, 6. a

Krava reče mu,
torek je že tu.
Na pustni torek vse se veseli
in nihče že pred deseto ne zaspi.

Maškarada zdaj po mestu gre
in vsem veselo je.
Krofi zdaj na mizi so,
joj, kako lepo je to.

Zdaj za konec pa še to,
da veselje je zato,
da se skupaj vse pozabi
in se grehe vse odpravi.

PUST ŠIROKIH UST

avtor prispevka: Tim Zupančič, 6. b

Slišal sem pusta,
ki krofe hrusta,
ker ima velika usta.

Delal sem krofe
in zaslišal grofe,
ki so zaslišali zvonec,
ampak bil je lonec.

Videl sem kravo,
ki je zelenjavo
in ne mara sira
ter tudi ne mira.

Rabim uro,
ampak imam kuro,
ki leže jajca,
ampak hočem zajca.

NA PUSTA

avtor prispevka: Žiga Mestnik, 6. a

Pust je vesel in hrusta.
Na ta dan se da veliko v usta.
Veliko se jih zamaskira
in po hišah protestira.

Kavboji, Indijanci,
betmeni in črnogorjanci.
Še kaj se jih najde,
gremo zdaj, ajde.

Prosijo čokolado,
bonbone in marmelado.
Če kaj takega ne dobijo,
se veselo smejiijo,
ker jim zamerijo
in se bodo razživali v hudobijo.

PUST

avtor prispevka: Alex Kos, 6. a

Pustni torek se že bliža,
nam pa zmanjkalo je drobiža.
Zato v maskare gremo,
zraven pesem pojemo.

V vasi obudimo srečo,
sladkarije damo v vrečo.
Zraven malo cvenka še dobimo,
k naslednjim hišam odhitimo.

Zdaj vsi se veselimo,
poljub od matere dobimo.
Zdaj je čas za spanje,
lahko noč pa lepe sanje.

ZABAVNI PUST

avtor prispevka: Jon Rijavec, 6. a

Na pusta je močno snežilo,
potem pa se je zelo ulilo.
Za maskare sem bil grof,
za večerjo sem pojedel krof.

V Ivančni Gorici je veliko pusta,
kar pomeni veliko hrusta,
moj bratec je bil ninja.

PUST

PUST

avtor prispevka: Dženan Kedić, 6. a

Za pusta nekoga loviš,
potem pa zaspiš.

Nekomu daš za pusta
in on to pohrusta.

Všeč mi je pusta,
ker kradeš hrusta.

PESEM O PUSTU

avtorica prispevka: Tonja Smole, 6. a

Za pusta si lahko, kar koli si želiš,
lahko s čarovnicami skozi temo na metli
letiš,
veliko napojev narediš
in se zlobno smejiš.

Ali pa kot policaj roparje loviš,
ljudi na cesti ustavljaš ter jih jeziš
in krofe v ustih topiš.

Lahko se oblečeš kot čebela
in ljudem vsa navihana in vesela
okoli glave brenčiš.

avtor prispevka: Teo Plevnik, 6. a

Za ta dan se hrusta,
to se dogaja na pusta.
V maskare se oblečemo
in se po koncu hitro slečemo.

Ta dan gremo po sladkarije,
da si napolnimo baterije.
Po ulicah kričimo,
a se ne bojimo.

Sladkarij ne damo v lonca,
ampak jih pojemo do konca.
Nato zaspimo
in se naslednji dan zbudimo.

PUST

avtorica prispevka: Katarina Rogelj, 6. a

Letos bom za pusta
klovn, ki da krof v usta.
Točno vem zakaj,
saj danes grem v raj.

Barvne bom lase imela,
saj bom drugače čisto bela,
ker po snegu bom hodila,
saj skupino bom vodila.

Ko ura bo odbila deset,
gremo pa še na polpet,
saj to restavracija je prava,
da se bo pod našimi nogami sežgala
krava.

Hja, spomladi ne cveti le narava ... Spletajo se prve ljubezni, starejši pa nove ljubezni. Vsi komaj čakamo poletje, saj je pomlad zelo naporna. Fantje morajo ubogati dekleta, dekleta pa imajo veliko dela z lišpanjem. A do poroke je še daleč, vmes pa lahko sanjarimo ...

TA DEKLICA PRVA

avtor prispevka: Tim Zupančič, 6. b

Ta deklica prva,
majhna, vesela,
gradek jo čaka,
neskončno vesela!

Ta deklica prva,
zabavna, poskočna,
išče svoj'ga junaka!

Ta deklica prva,
zabavna, poskočna,
stika okoli,
princa zagleda.

Zaspanka, ta deklica prva
zaspanka velika,
kot zvezdica neba.

Jutro, zvezdica prva.
Bela nevesta,
princa že čaka.

Skupaj lepa,
golobčka bela,
riž, rože že v zraku vihre!

Devetarke letos prvič občutijo, kako je, ko se moraš posloviti od prijateljev. Devet let so skupaj gulili šolske klopi! To ni kar tako. Zato ni čudno, da je Alja Štaudohar (9. c) razmišljala o prijateljih.

POLETI POLÉTI

Sapica vetra,
tako tiha, tako mila,
skozi okno stopila
je do mojega lica.

Vozili sva se čez
tujo pokrajino.
Italijansko mogoče,
mogoče špansko.

Nihče ne ve točno,
spustila se je ročno
in šli sva hitreje
čez klanec, ovinek,
kaj kmalu bo konec.

»Postoj trenutek!« se
naenkrat obrnem
in skozi okno zagledam
to, kar sem iskala.

Tam je bil klif
in kamena skala,
na koncu prepada
pa skoraj neopazna
je modrina sijala.

Oči so odtavale
v te modre valove,
ko žarki sonca se
lesketali so nanje.

Tri ptice zletele so
mi preko rame,
v poletne vetrove

so zamahovale.

S kamero v roki
sem stekla v travo,
omahnila sem
in se vrgla vznak vanjo.

Nad mano so beli oblaki
spreminjali barvo.
»Večer že prihaja,«
zaslišim za sabo.

Nad mano se pisani
cvetovi so majali,
ob meni se moja
svoboda nasloni
in svoj čas mi znova
in znova nakloni.

Ona vse moje skrivnosti ve
in nič ne pove, še sleherni
duši ničesar ne izpove.

Ko majhni sva bili
sva metulje lovili,
a zdaj, ko sem zrasla,
še vedno družba
je krasna.

Bojim se, bojim,
da če jo izpustim,
bo izginila stran,
kamor tudi sama vihram.

A te misli izpuhtijo,
ko veter je mimo,
oblaki upočasnijo

in oči se stalijo.

Z njih kaplja
zdrsi, ko nad
mano poleti
majhen metulj
in me umiri.

To moj je pobeg
v širni tuji svet,
v poletni vročini,
v tihi milini kot
majhne polet.
Sanjam ga spet.

LJUDSKO SLOVSTVO

Učenci in učenke izbirnega predmeta šolsko novinarstvo so za nalogo dobili, da poiščejo zgodbe dedkov, babic, tet, stricev, sosed ali sosedov. Njihovo delo je bilo prijetno, a ne tako lahko. Morate pa se strinjati, da so prispevali delček k ljudskemu slovstvu, ki še danes nastaja. Hkrati moramo omeniti, da nekatere pesmi, ki jih objavljamo, niso ljudske. Mnoge pesmi so ponarodele, to pomeni, da so tako prešle v ljudsko rabo, da ne vemo več, kdo je to napisal, a če malo pobrs-kamo po knjigah, najdemo original in šele takrat nam postane jasno, kako hitro lahko pozabimo svoj izvor, korenine. Mogoče boste kakšno zgodbo celo prepoznali.

V naši sredi pa smo imeli tudi otroke, katerih sorodniki izvirajo ali živijo v drugih državah. Poprosili smo jih, naj nam slovensko zgodbo prevedejo v svoj jezik. Preizkusite se v branju bolj ali manj znanih jezikov. Tuje zgodbe boste našli v rubriki Jezik, ki ni moj je ... tuj jezik (str. 187).

ZAKAJ DRUGAM?

avtorica prispevka: Ines Glavan, 7. c

Babica mi je pripovedovala o moji pra pra babici, po očetovi strani, ki je pred vojno šla v Argentino. Govorila je nekako tako:

Ko je bla mlada se je odločila, da bo šla pot pod noge v Argentino. V teh časih je bla vojna. Ke je šla, je neki časa bla tm, pol pa se je hotla vrnt nazaj domu. A ke je potekala vojna, ji niso pustili nazaj čez mejo, saj bi se lahko kej zgodil. Ker je svoje domače pogrešala, je šla pisat pisma, ki so bla zelo nerazločno napisana, saj je slovenski jezik že mal pozabila. Sorodniki so prejel pisma in jih razberal, notr pa je pisal o tem koljk, ji je žal da je zapustila svoje domače in šla v tujino. Ko so jih prebral so bli zelo razočarani. Le kaj je mogla hodt v tujino, ko pa ima tu svoj domač kraj.

NENAVADNA PRIKAZEN

avtorica prispevka: Ines Glavan 7.c

Babica mi je povedala zgodbo o tem, kako je v svojem otroštvu imela čudne prigode, razložila mi jih je nekako tako:

Ke smo jaz in moji bratje in sestre hodil spat, smo sred noči zaslišal, kako je nekdo hodu po sobi gor pa dol in ni in ni nehu hodt do jutra. Vsi so to razlagal očetu pa materi, pa jih nista poslušala. Otroc so se vsako noč skril pod odeje in molil, da bi blo vse v redu z njimi. K očetu pa materi so lahk šli sam zjutrej, ke je sonce že blo na nebu pa je blo takt strahu že konc. Čudnu je blo sam to, da so vsi govoril, da so slišal nekoga hodt po sobi in tega ni reku sm en od njih. Pol bi si lhk vse izmišljevou, pa so ga vsi slišal in bi bilo čudno, če pol to nebi blo res,

Otroc niso nikol izvedli, kaj je bilo to oglašanje v njihovi sobi. Starša pa sta o tem menila, da ni res.

Oton Župančič: LENKA

avtorica prispevka: Pia Zupančič, 7. b

Lenka se šeta –
metla pometa;
Lenka počiva –
igla ji šiva;
Lenka pred duri –
peč se zakuri,
a kokotiček
skoči v lončiček,
leže v ponvico,
dvigne glavico;
»Lenčica, Lenka,
kikeriki!
Sem že pečenka,
jest se mudi!«

SINIČJA TOŽBA

avtorica prispevka: Pia Zupančič, 7. b

Stoji učilna zidana,
pred njo je stara jablana,
ta jablana je votel panj,
sinica nosi gnezdo vanj.
Sinica zjutraj prileti,
na šolskem oknu obsedi,
na oknu kljunček svoj odpre,
tako prepevati začne:
»Poslušajte, učitelj vi,
kako se men pri vas godi,
vsi vaši dečki me črte,
povsod love, povsod pode.
Zalezli so moj ptičji rod,
iz gnezda vrgli ga čez plot,
mladiči tam pomrli so,
oči svetle zaprli so.«
Grdobe grde paglave,
masti se vredne leskove,
kdor v gnezdu ptičice mori,
ta v svojem srcu prida ni.

O KORAJŽNI PUNCI

avtorica prispevka: Sandra Stevanovič, 7. a

V vasi so se shajali, ondej so se pa stavili. Možakari so bili, fanti so bli, pa so se stavili pa so rekli: »Katera je tulko korajžna, da bi htela it na britof, da bi tam kolc zapikala, da bom vidil, da da je res bla tam.« Ena pa pravi: »Ja ču pa jet, mene ni pa nč strah.« Pa je ta ženska šla, na britof je pršla, pa je pokleknila, da bo ta kolec zapikala pa ga je zapikala v zemljo in s tem svojo kiklo preplela. Ona se je pa ustrašila i je mislna, da jo un iz groba vleče i se je tk ustrašila, da je na grobu umrla.

MOJA BABICA IZ ITALIJE IN NJEN MUC

avtorica prispevka: Aisha Lulu Paolini, 7. a¹⁶

Moja babica, ki živi v Italiji, je že precej stara. Veliko tudi pozablja, zato stvari, ki jih pripoveduje, včasih napihne, še kaj doda in tako nastane prava kriminalna zgodba. Ta bo drama.

Včasih je živela v hiši, danes pri moji drugi babici. Tam v hiši, ki je nenavadno stala na majhnem poraščenem hribčku in sredi ogromnega Rima. Kot pozabljena. Ko si stopil na pot do hišice, ker z avtomobilom do nje ni bilo mogoče, se je odprl nov svet. Hišico, ki je bila preprosta, je obdajal vrt, nekaj drevja, mala terasa in dvorišče, polno muc. Ljudje so zelo radi spuščali mlade nezaželjene mucе ravno pod njeno hišo. Kaj hitro se je namreč razvedelo, da bodo tu varne in preskrbljene. Spominja se, da je tisto poletje prišlo k njej več kot dvajset muc. Vsaka drugačna. Kot ljudje. Vendar so se bale, bile plašne in preplašene. Nekaterе so želele človeško roko na sebi, druge so se umikale. Babičino srce je osvojil najbolj preplašeni muc. Vsak dan, počasi in znova se mu je približala s koščki sveže kuhanega piščančka. Včasih tudi kakšno ribo, vsekakor nanj je vedno čakal najboljši kos. Več kot leto se mu je približevala pa nič. Ta lepi muc se še ni pustil prijati. Neke mrzle zimske noči pa glej, no, glej. Prestrašeni muc se je zbudil v njeni postelji, komaj čakal, da ga poboža in od takrat naprej sta neločljiva.

MOJ DEDEK IZ ITALIJE IN NJEGOVI PSI

avtorica prispevka: Aisha Lulu Paolini, 7. a

¹⁶ Zgodbe Aishe Lulu Paolini lahko berete v italijanščini. Nahajajo se v rubriki Jezik, ki ni moj, je ... tuj jezik.

Moj dedek je lovec. Pa to ne navaden lovec. Njegov lov so tartufi in dresura psov za to delo. Največkrat se na pot poda s svojim bratom, ki je prav tako lovec na tartufe. Tartuf je posebna goba, ki raste pod zemljo. Tako kot je posebna, je tudi draga. Psi, ki jih iščejo, so tudi posebni. Terierji z ostrim in občutljivim smrčkom. Njihov nosek vse zazna. Že od rojstva jih urijo in učijo vonjati tartufe. Ko jih zaznajo, se zapodijo v iskanje, vendar kakor so hitri, so tudi previdni. Res je, da je teh gob zelo malo in takšen lov je zamuden, včasih pa tudi brez uspeha. Tako da nikoli ne veš, ali se boš vrnil s polno košaro ali pa tudi ne. Ta dan, ko sta odšla na lov, je bilo že v zraku nekaj čudnega. Trmasta kot sta, sta vztrajala. Prispela sta že v zgodnjem jutru pred gozd, o katerem so krožile govorice, da še nihče ni odšel praznih rok. Psi so nervozno lajali, ko pa sta odprla njihovo kletko, so zdirjali v neznano. Zaman sta jih klicala in čakala. Jutro se je povesilo v pozno popoldne. Postavila sta šotor. Ognja nista prižigala, sta pa zato imela dve svetilki, s katerima sta rezala temo. Nedaleč od njunega šotora se je zaslišalo nekaj. Kmalu vedno bolj glasno. Kot bi nekdo hodil in jedel in skakal, tako da sta se oba prestrašila. Medved ni, sta se tolažila. Kar naenkrat pa pridirja iz gozda njuna skupinica izurjenih psov. Vsi srečni, da so našli gospodarja. Srečna sta bila moj dedek in brat, ker sta našla svoje divje pse, naslednji dan pa polno košaro tartufov.

RDEČA KAPICA

avtorica prispevka: Aisha Lulu Paolini, 7. a

Živela je deklica z imenom Rdeča kapica. Nekega dne ji je mama pripravila košaro, da jo nese k babici, ki je živela v gozdu. Med potjo si je prepevala in nabirala jagode, ko je srečala volka. Ta jo prijazno vpraša: »Kam pa kam, Rdeča kapica?« Ona odgovori: »K babici nesem vse te dobrote.« In volk je izginil. Tekel je hitro, kot je mogel, da bi pred njo prišel do hiše babice. Potrkal je trikrat in vstopil. Odprl je svoja velika usta in babico pojedel. Ko je prišla Rdeča kapica do babice, je bila vsa začudena. Spraševala jo je: »Babica, zakaj imaš tako velike oči ... in babica, zakaj imaš tako velik nos in babica, zakaj imaš tako velika usta ...« Tu volk odgovori: »Da te lažje pojem.« Odpre svoja velika usta in jo poje. Volk potem trdno zaspi. In pride lovec, ki mu v spanju prereže trebuh in reši babico in Rdečo kapico. Volk pa se lačen in prestrašen zbudi in hitro zbeži. Nikoli več se ne vrne.

KO SO K NAM PRIŠLI ITALIJANI

avtorica prispevka: Tina Omahen, 7. c

Leta 1942 so v vas prišli Italijani, takrat sem imel 12 let. Ropali so po hišah in vzemali kure. Vzeli so tudi očetovo staro uro. Ko sem naslednji dan šel v Stično v šolo, je vse gorelo. Pobegnil sem domov.

UGRABITEV

avtorica prispevka: Tina Omahen, 7. c

V vas leta 1944, 22. 5., so prišli Nemci. Vzeli so fante po vasi in jih peljali proti Višnji Gori. Od mene so zahtevali oves za konje. Nato so šli ven iz vasi. Pobrli so nam ves živež. Ne vem točno, kaj se je zgodilo s tistimi fanti, ampak mislim, da so jih pobili ali pa jih vzeli za vojake.

PESMI, KI SO JIH PREPEVALI VČASIH (po pripovedi babice)

avtor prispevka: Tomaž Tekavec, 7. c

KDOR VESELE PESMI POJE

tega širnega sveta.

Kdor vesele pesmi poje,
gre po svetu lahkih nog,
če mu kdo nastavi zanko,
ga uženem v kozji rog.

BOD MOJA, BOD MOJA

Bod moja, bod moja
t bom lešnikov dal,
boš tiste potolkla
bom drugih nabral.

Jaz pa pojdem in zasejem
dobro voljo pri vseh ljudeh,
v eni roki nosim sonce,
v drugi roki zlati meh.

»Pa nisem jaz stara že petdeset let,
da b tebe mela za lešnike tret.«

Bistri potok, hitri veter,
bele zvezde vrh gora,
grejo z mano tja do konca

Ne hodi za mano,
ne boš me dobil,
sem tist ga župana, k je ribce lovil.

OBISKOVANJE ŠOLE

avtorica prispevka: Tinkara Zajec, 7. c

Ko sem bila otrok, sem živela ob vodi. V šolo smo hodili peš, saj doma nismo imeli drugega kot konja in voz, pa tudi organiziranega prevoza ne. Za zajtrk smo običajno imeli zelje in žgance. V šolo smo hodili ne glede na vreme. Če je bil visok sneg, nam starši nikoli niso rekli, naj ostanemo doma. Ker smo imeli mokre nogavice in jopice, nam jih je učiteljica dala greti okoli peči. Na poti sem si vedno želela, da bi bilo doma za kosilo zelje s fižolom ter zajeten oz. debel kos kruha, saj bi se le s tem najedla do sitega. Ko so bili muljavski travniki poplavljeni, se ni nihče vprašal, ali bomo domov

prišli brez poškodb. Res pa je, da so čez vodo zgradili leseno brv, ki pa vseeno ni bila tako dobro zgrajena. Tako se moja mama Milka spominja šolskih dni.

NESREČNI ROJSTNI DAN

avtorica prispevka: Tinkara Zajc, 7. c

Dobro se spomnim avgustovskega dne, ko sem dopolnila svoj 3. rojstni dan. Odšla sem k vodi, da bi gledala račke, kako so plavale. Spodrsnilo mi je in padla sem v vodo. Tok me je odnesel naravnost pod vodno kolo. Moja velika sreča je bila, da je bilo med kolesom in dnem vendarle nekoliko prostora. Jaz pa sem bila takrat drobno dekletce. Še danes imam brazgotine na hrbtu.

PESEM

avtorica prispevka: Saša Bašnec, 7. a

Majhna sem bila, piške sem pasla,
piške so čivkale, jaz pa sem rastla.

Mamica moja piške prodala,
piške so čivkale, jaz pa jokala.

ZGODBA

avtorica prispevka: Saša Bašnec, 7. a

Ko je bila moja babi v šoli, so, ko je učiteljica prišla v razred, morali vstati in reči: »Za domovino s Titom naprej!«

Ker se je njen oče doma zafrkaval in rekel: »Za domovino s Titom nazaj!« je babi, ko so imeli v šoli proslavo, morala zapeti neko pesem ter na koncu morala reči: »Za domovino s Titom naprej!« je namesto tega rekla tako, kot je govoril njen oče.

LJUDSKA PRIPOVEDKA

avtorica prispevka: Sara Jontes, 7. a

Moja babica je živela zelo težko življenje. Oče je popival in sta se z mamo konstantno kregala. Seveda pa je bila tudi sama nagajiva deklica. Nekega dne se je odločila, da bo pobegnila od doma. Zvečer si je pripravila svoj nahrbtnik. V njem je bila ena deka, blazina, oblačila in ena banana. Zjutraj je pred zoro odšla. Mame in očeta ni zbujala. Ko je prišla do sosednjega bloka, so jo sosedi opazili in jo začeli loviti. Tekla je tako dolgo, dokler se ni premislila in odšla nazaj v blok. Imela je tudi domotožje, zato je

čakala na stopnišču, dokler je ni mama začela iskati. Po dveh urah je postala lačna in odšla nazaj v stanovanje.

LJUDSKA PRIPOVEDKA

avtorica prispevka: Sara Jontes, 7. a

Moja babica je bila za prvošolskega otroka zelo živahna. Njihova šola je bila že zelo stara, zato so jo morali zapreti. Prišli so v novo šolo. Vse stvari (mize, stoli, table, stene) so bile nove. Seveda so učenci morali paziti. Moja babi pa se je rada družila s fanti. Nekega dne so se hecali med odmorom. Nek fant jo je začel izzivati. Vzela je mokro gobo, polno krede. Ko je gobo zalučala proti fantu, se je on odmaknil in goba je zadela belo steno. Ko je učiteljica videla umetnino na steni, je bila zelo jezna. Poklicala je starše. Imela je kazen, da to prepleska. Imela pa je srečo, da je bil njen oče direktor gradbeništva in njegova ekipa je ravnokar dokončevala delo na njihovi šoli, zato so prepleskali tudi packo na steni.

MLADO KLASJE

Tudi letošnje leto so se mlade novinarke udeležile območnega srečanja mladih novinarjev in literatov, katerega namen je, da se srečajo z izkušenim novinarjem. Tokrat jih je v svet novinarjev popeljala **Saša Senica**, ki v medijih deluje že več kot 10 let. Svojo novinarsko pot je začela z ustvarjanjem vsebin v občinskem glasilu Klasje, nato jo je pot odpeljala na Radio Zeleni val, Radio Hit in Radio Krka. Zadnjih šest let je sodelavka na POP TV, kjer pripravlja vsebino za spletni portal 24ur.com. Pri svojem delu je osredotočena predvsem na področja znanosti, okolja in tehnologije, vendar ji niso tuje niti vsakodnevne teme, kot so črna kronika ali pa težave v prometu. Splet, poleg radia, velja za najhitrejši medij in tako sodeluje pri pripravi tako imenovanih breaking news novic, ko se doma ali v svetu dogajajo ključni trenutki, vsebina takih novic pa je podkrepljena (poleg pisane besede) tudi s fotografijo in videom.

Saša Senica jim je predstavila temelje novinarskega dela, pisanja in etike poročanja. Letošnja delavnica je bila namenjena predvsem vsakodnevnim vsebinam, temam, interesom, krožkom in prostočasnim aktivnostim, vašim zagatam v šoli in željam v življenju.

Udeležile so se ga Mia Zajec, Tinkara Zajc, Natalija Škrbe, Ines Glavan, Tina Omahen in Milica Sekulić.

JOSIP JURČIČ – 25. JURČIČEV POHOD

avtorici prispevka: Mia Zajec in Tinkara Zajc, 7. c

Josip Jurčič

Josip Jurčič se je rodil 4. marca 1844 na Muljavi kot sin revnih kmečkih staršev. V otroštvu je poslušal zgodbe svojega deda, ki ga je navdušil za literaturo.

Po končani osnovni šoli v Višnji Gori je obiskoval gimnazijo v Ljubljani, kjer se je seznanjal z domačo in tujo literaturo. Pri sedemnajstih letih je objavil svojo prvo pripovedko (Pripovedka o beli kači, 1861). Po končani gimnaziji je odšel na Dunaj, kjer je študiral slavistiko in klasično filologijo. Študija zaradi pomanjkanja denarja ni dokončal.

Leta 1868 je z Josipom Stritarjem in Franom Levstikom izdal zbornik Mladika ter v njem objavil povest Sosedov sin. 9. avgusta 1868 je sodeloval na prvem taboru v Ljutomeru. Istega leta je dobil službo pomočnika glavnega urednika pri časniku Slovenski narod v Mariboru, štiri leta kasneje pa je postal njegov glavni urednik in se preselil v Ljubljano. Tu je postal ob Franu Levstiku osrednja oseba v slovenskem političnem in kulturnem življenju. Po dveh letih zdravljenja jetike je umrl v Ljubljani.

DELO:

Josip Jurčič je pričel ustvarjati v dijaških letih, ko si je zapisoval slišane zgodbe in drugo ljudsko gradivo. Njegova dela so razdeljena takole:

ČRTICA – Jesenska noč med slovenskimi polharji (1864)

NOVELE – Lipe (1870), Telečja pečenka (1872)

POVESTI – Domen (1864), Sosedov sin (1868), ki bo letos uprizorjen na Jurčičevi domačiji v gledališču na prostem ...

PRIPOVEDKE – Pripovedka o beli kači (1861), Spomini na deda (1863)

ROMANI – Deseti brat (1866), Doktor Zober (1876)

HUMORESKE – Kozlovska sodba v Višnji Gori (1867)

DRAMSKA DELA – Tugomer (1876), Veronika Deseniška (1886)

25. Jurčičev pohod

Kot vsako leto je tudi letos, pa čeprav v slabem vremenu in snegu, potekal pohod po Jurčičevi poti, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo okoli 3000 pohodnikov.

Pot se začne v Višnji Gori, kjer sta pohodnike pričakala Lovre Kvas in Manica iz romana Deseti brat. Nato so se pohodniki podali na pot. Pot vodi po Višnjegorskem

klancu mimo starega gradu grofov Višnjanskih in vse do Polževega (vrh Polževega, 630 m). Hkrati hodite tudi po Gozdni učni poti. Pri Hotelu Polževo je možnost postanka za počitek in okrepčilo. Na voljo je tudi zadostno število WC-jev. Že pred prihodom na Polževo pohodnike v Zavrtakah čaka drugo žigosanje, lahko pa se ustavijo tudi pri stojnicah domačih društev in turističnih ponudnikov. Po ogledu cerkvice sv. Duha na vrhu Polževega se pot samo še spušča proti Muljavi. Malo pred Muljavo je čas za ogled še ene cerkvice sv. Janez Krstnika. Pohodniki vabljeni na Muljavi tudi v cerkev Marijinega Vnebovzetja, ki se ponaša z obnovljenim baročnim oltarjem, tisti najzgodnejši oz. najvztrajnejši pa se lahko odpravijo še do Krke, kjer bo Krška jama ta dan za vse pohodnike odprla svoja vrata. Pohodnikom je Jamarski klub Krka pripravil prikaz vrvne tehnike in raziskovanja podzemlja, Turistično društvo Krka pa bo poskrbelo za okrepčilo. Na cilju pri Jurčičevi rojstni hiši pohodniki opravijo še zadnje, tretje žigosanje. Na Muljavi svoja vrata pohodnikom odpre Jurčičeva domačija. Poskrbljeno bo tudi za dobro okrepčilo, lokalni ponudniki pa se bodo predstavili na stojnicah.

Za povratek iz Muljave proti Ivančni Gorici in Višnji Gori je organiziran avtobusni prevoz, ki vozi od 11. do 16. ure. Prevoz je všteti v plačilo startnine na začetku poti v Višnji Gori. Možno je tudi plačilo avtobusne vozovnice na Muljavi ali na Krki, vendar je tam cena nekoliko višja.

DEJAVNOSTI NA JURČIČEVI DOMAČIJI

KRJAVLJEVA KOČA IN PRAVLJICE: v Krjavljevi koči je ob 11. uri potekalo pripovedovanje pravljič, ki jih je pripovedovala Maruša.

ESCAPE ROOM: v KD Kresnička (zgornji prostori) nas je animatorka Nives Medved zaklenila v sobo in mi smo z njenimi namigi reševali uganke, da smo dobili gesla za odklepanje ključavnic. Bili smo uspešni, saj smo končali 3 minute pred koncem z nekaj nevšečnostmi, saj smo zablokirali sef☺.

Zamisli o Jurčičevi poti, ki pohodnike popelje od Višnje Gore do Muljave, se je prvič porodila ob 150. obletnici rojstva prvega slovenskega romanopisca, Josipa Jurčiča. Dežela, po kateri je vandra Jurčičev literarni junak Deseti brat, vsako leto na prvo soboto v marcu povabi pohodnike na 15 kilometrov dolgo pot, na kateri se udeležencem predstavita čudovita naravna in bogata kulturna dediščina. Ob poti nas vseskozi spremljajo Jurčičeva prizorišča njegovih literarnih stvaritev. Ob 5. obletnici je bila pot podaljšana še s šolsko potjo do Krke, danes pa je pohodnikom Jurčičeva pot na voljo v krajši in daljši izvedenki. Krajša pohodnike pripelje od Višnje Gore neposredno na Muljavo, daljša pa iz vasi Oslica do Znojil in nato do Krke ter nazaj na cilj na Muljavi. Dolžina daljše trase Jurčičevega pohoda je skupno 23 kilometrov.

Srednjeveško mestno jedro Višnje Gore je izhodiščna točka pohoda. Mimo cerkve sv. Ane s cehovskimi oltarji in mestnega trga z Valvasorjevim vodnjakom (1872) se pot vzpne do razvalin Starega gradu, nekdanj imenovanega Turn (508 m). Ta je bil v 11. stol. prebivališče grofov Višnjegorskih. Od gradu pot zavije k vasi Pristava (550 m) in nato naprej v Zavrtače. Kmalu pohodnike pripelje na Polževo in nato na vrh Kriško-Polževske planote k cerkvi sv. Duha (630 m) z zanimivim gotskim portalom. Na poti do vasi Male Vrhe (517 m) se očem razkriva čudovit razgled na dolenske griče, v lepem vremenu pa pogled seže tudi do Julijcev, Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp ter Krima, Snežnika, Kuma in Trdinovega vrha. Iz vasi Male Vrhe pot zavije proti vzhodu navzdol do razvalin gradu Roje. Tu se je odvijala Jurčičeva povest Grad Rojinje. Od gradu Roje se pot spusti do kmetije Kaščarjevih, ki stoji nedaleč stran od gradu Kravjek, nekoč imenovanem Weineck, Josip Jurčič pa mu je v romanu Deseti brat nadel ime Slemenice. Grad je v listinah prvič omenjen leta 1243. Pot se nadaljuje mimo cerkve sv. Janeza Krstnika, kjer si je vredno ogledati nagrobnik viteza Foedransberga, ki naj bi bil eden zadnjih lastnikov gradu Kravjek. Od tod skozi vas Oslica pot pripelje do razpotja, kjer se pohodnik lahko poda na krajšo pot do Muljave ali pa daljšo traso Jurčičevega pohoda, ki pelje do vasi Znojile ter nato do izvira reke Krke in Krške jame. Skozi Krko in nazaj preko Znojil in vasi Potok pohodnik po 9 kilometrih hoje že prispe na cilj na Jurčičevi domačiji na Muljavi.

FOLKLORA OSNOVNE ŠOLE STIČNA

avtorica prispevka: Natalija Škrbe, 7. c

Na Osnovni šoli Stična se je veliko otrok prijavilo k interesni dejavnosti folklor. Učiteljica Helena Kastelic nam je odgovorila na par vprašanj, ki smo jih zastavili o folklori. Najprej pa naj vam predstavim, kako otroci uživajo pri plesanju. Otroci, ki so prijavljeni na folkloro, so v drugem razredu, najstarejši pa so v petem razredu. Med njih pa spada harmonikašica, ki je v sedmem razredu. Učiteljica nam tudi odgovori, kaj si misli, zakaj je otrokom tako všeč folklorno nastopanje. Odgovorila nam je, da se ji zdi, ker so deklice rade v starinskih, dolgih oblekah. Za na konec pa nam je povedala, kje bodo še nastopali v prihodnje in tudi z drugimi skupinami. Stalnica je ostala, da bodo nastopali na šolskih prireditvah in na Reviji. Revija pa je, da nekakšna režija oceni nastop prijavljenih in da je velika čast, da lahko nastopajo na tako imenovanem »tekmovanju«.

IGRALEC ŠT. 1 (READY PLAYER ONE)

avtorica prispevka: Ines Glavan, 7. c

Je znanstveno fantastični roman, ki ga je leta 2011 napisal Ernest Cline. Po knjigi je posnet tudi 140-minutni film z enakim naslovom, ki bo mogoč na ogled v Koloseju od 28. 3. 2018.

Zgodba se dogaja v letu 2044, ko je svet, ki ga poznamo danes, bolj ali manj uničen ter poln kaosa, lakote in revščine. Zaradi tega se večina ljudi zateka v »boljši svet« – OASIS – virtualno resničnost, kjer si lahko kdorkoli in lahko počneš karkoli želiš. Ustanovitelj OASIS-a je tik pred smrtjo vsem uporabnikom igre postavil nemogoče tekmovanje, ki bi lahko nekomu popolnoma spremenilo življenje ...

Glavni lik je Wade Watts (Tye Sheridan), ki je prvi, ki pri tekmovanju napreduje in doseže prve točke, ampak s tem se njegovo potovanje po virtualnem svetu šele začne.

VIR SLIKE¹⁷

SLIKARSKA UMETNOST

Učenci devetih razredov so slikali motiv »plesalec in plesalka«. Z mislimi smo že bili na plesnih vajah, ki so namenjene plesu na valeti. Izbrali smo koloristični način slikanja, kjer slikamo z močnimi kontrasti toplih in hladnih barv brez uporabe črne in bele.

¹⁷ <http://www.imdb.com/title/tt1677720/mediaviewe>

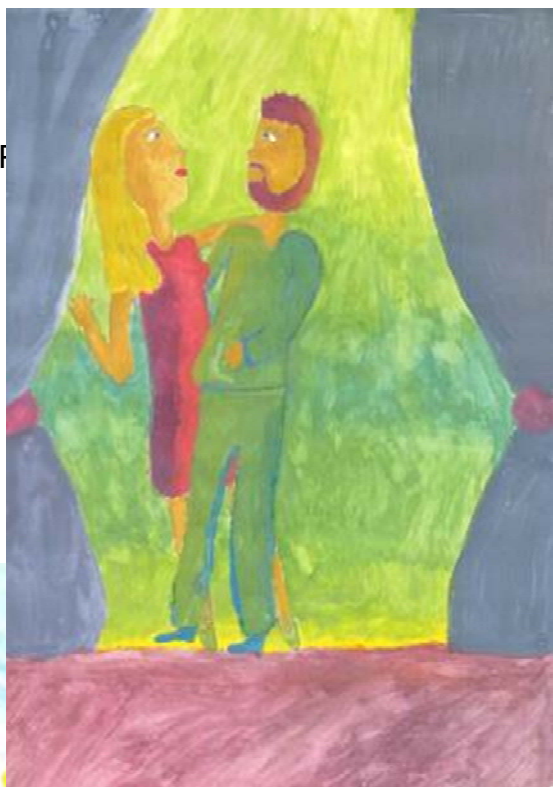
Damjana Omejec, 9. c

Tajda Ilar, 9. c

Ana Valič, 9. c

Daša Rogelj, 9. b

Učenci 9. c razreda so izdelovali grafiko v tehniki linoreza (visoki tisk). Ker so dela nastajala v časovni bližini praznika dneva reformacije, smo za motiv izbrali Primoža Trubarja. Prav je, da se učenci zavedajo in ponotranjajo njegov pomen za razvoj slovenskega jezika in prve slovenske knjige.

Alja Štaudohar, 9. c

Živa Vrabac, 9. c

Tinkara Fortuna, 9. c

Tajda Ilar, 9. c

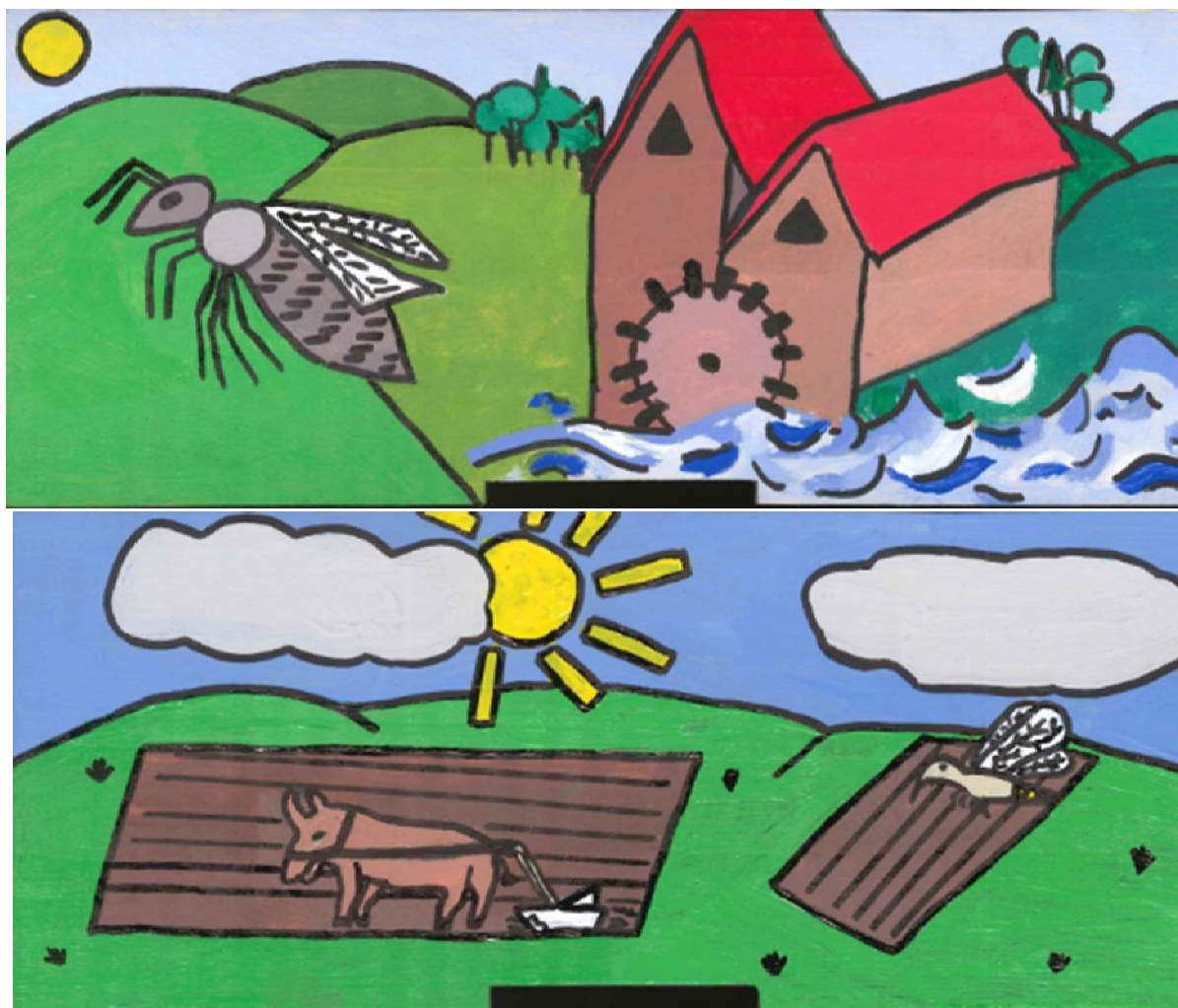
Ker se v letu 2018 prvič praznuje mednarodni dan čebel (20. maj), ki je hkrati tudi rojstni dan slovenskega čebelarja Antona Janše ter se ob tej priložnosti odvijajo tudi pomembni dogodki v Višnji Gori, smo z učenci izdelovali panjske končnice. 20 panjskih končnic z motivom »Kozlovska sodba v Višnji Gori« je bilo izbranih za učni čebeljak v Višnji Gori, kjer so sodelovali učenci PŠ Zagradec. Še veliko drugih panjskih končnic, ki predstavljajo različne ljudske motive in naše podružnice, pa smo razstavili na vseh treh šolah, matični, Zagradcu in Višnji Gori. Sodelovalo je več učencev sedmih, osmih in devetih razredov.

Avtorji panjskih končnic so (navedeni po vrstnem redu končnic):

1. Nina Bregar, 8. b	5. Neža Marinčič, 7. c
2. Mia Zajec, 7. c	6. Ines Glavan, 7. c
3. Jerneja Nograšek, 7. c	7. Klavdija Dremelj, 7. c
4. Tinkara Zajc, 7. c	

MODNE STRANI

JESENSKI MODNI NASVETI ZA PUNCE

avtorica prispevka: Saša Bašnec, 7. a

<http://www.utrendu.rs/sombre-novi-trend>

Jeseni boš zažigala v kostanjevi rjavi, sončni rumeni, ostro beli ali jesenski rdeči. Svoje lase lahko popestriš še s prameni iste barve, le da so odtenki svetlejši ali temnejši. Rdečelaske pa si ne delajte pramen, saj je nežna rdeča barva sama po sebi pestra.

<http://sl.moda-l.info/zenska-odbitki-in-barv-za-lase-modni-trendi-2018/>

Jeseni bo najlepši modni trend plašč v svetli barvi, zraven pa oprijete hlače (pajkice, kavbojke). Za majico uporabi navadno belo ali srajčko nežne barve.

<http://sl.govoril.info/modni-trendi-jesen-zima-2017-2018-kaj-bo-v-modi-v-novo-sezono/>

<http://sl.govoril.info/modni-trendi-jesen-zima-2017-2018-kaj-bo-v-modi-v-novo-sezono/>

<http://sl.govoril.info/modni-trendi-jesen-zima-2017-2018-kaj-bo-v-modi-v-novo-sezono/>

Za odrasle ženske bodo v modi črne, srednje visoke, špičaste petke. Če vam petke niso všeč, lahko obujete črne gležnjarje z biserčki.

Če ste bolj za superge, bodo prav za vas:

bleščeče-zlate superge do gležnjev s puhom ob robu,

črne Adidas superge ali

črne balerinke z belimi in zlatimi biserčki.

<https://www.cosmopolitan.si/moda/to-so-najbolj-trendi-cevlji-za-sezono-jesenzima-2017/>

Makeup ali ličila so poleg oblek najpomembnejši del urejanja. V jeseni si lahko divja, lahko zbiraš med odtenki in drznostjo. Jesenski makeup je lahko nežen ali pa drzen, zato lahko izbiraš med tem, kar imaš rada. Za drzen makeup lahko pride šminka bolj do izraza, naprimer temno modra. Za senčke uporabi svetle barve, da se poigraš z drznostjo. Rdečilo pa naj bo svetle marelične barve. Za punce, ki imajo rade bolj nežen videz, pa je jesenska rožnata barva pravšnja za usta, senčke pa uporabi podobne barve. Za rdečilo uporabi drzno, svetlo-roza barvo.

<http://citymagazine.si/clanek/pomladni-lepotni-trendi-2017-6-trendov-ki-bodo-glede-na-pinterest-pravi-bum/>

JESENSKI MODNI NASVETI ZA FANTE

<http://www.chronicleblog.net/en/fashion/paris-mens-louis-vuitton/>

Za jesen bodo ohlapne srajčke ali pulover ter za zraven ohlapne hlačke.

<https://med.over.net/forum5/viewtopic.php?t=8791754>

Nizki rjavi ali črni čevlji z vzorci na vezalke bodo v jeseni zelo pristajale moškim. Imajo malo pete.

POMLADANSKA MODA

avtorica prispevka: Sandra Stevanović

Kar se tiče torbic, bodo eden največjih trendov prihajajočega leta vsekakor torbice, ki se jih nosi okoli pasu. Pri tem nimamo v mislih le športnih torbic, kamor damo mobilca, pijačko in ključke, ko se povzpnejo na bližnji hrib, temveč tiste prave, večerne in celo dizajnerske. Seveda je ponovno zmagala Gucci torbica, ki jo lahko vidimo na vsaki tudi modni blogerki.

LOGOTIPI

Najsi gre za Lanvin, Gucci ali Louis Vuitton, trenutna obsesija z logotipi je neverjetna, tako v velikih in opaznih oblikah kot tudi bolj subtilnih – v vsakem primeru pa jih bomo v letu 2018 veliko videvali.

PROSOJNE TKANINE

Prosojne tkanine so pravzaprav trend, ki ostaja, saj so postale modne že približno 3 leta nazaj. Za zimo seveda zaradi mraza ne pridejo v poštev, jih bomo pa lahko dodobra izkoristile spomladi in poleti. Pazite le, da imate spodaj ustrezen kos, da ne boste nehote razkrile več, kot bi želele.

OD GLAVE DO PET V (TEMNEM) DŽINSU

Ah, ta džins. Pravzaprav nikoli ne odide, le spreminja svoj videz. Enkrat temen in klasičen, primeren za v službo; drugič svetel, spran in natrgan v obliki skinny kavbojk, kakršne lahko oblečemo le za prosti čas. Tokrat prihaja v prvi verziji, torej klasičen in temen, kot se le da; hkrati pa ostajajo modne sprane in natrgane skinny kavbojke in mamast džins v videzu osemdesetih. V nobenem primeru z džinsom ne boste zgrešile, pa tudi izbire je na voljo neomejeno.

NEŽNI PASTELI

Vsekakor eden največjih trendov prihajajočega leta. Pasteli nas sicer spremljajo že nekaj let, razlika je le v tem, da so

letošnji še nežnejši in svetlejši. Torej če so vaši najljubši pastelni kosi preteklih let že malce sprani, boste letos še posebej »in«. Nežna in umazano roza, ki kar ne odide že od leta 2015, ko so jo pri Pantone razglasili za barvo leta; svetlo lila in vijolična z le pridihom viola barve; nežna rumena in mint – vse so bile videne na modnih pistah za pomlad in poletje 2018.

RESE IN RESICE

Na oblekah, bluzah, torbicah, čevljih in celo suknjičih – v prihodnjem letu bodo resice povsod, zato, če so vam všeč, si le omislite kak kos.

NAVPIČNE

Navpične nosile suknjiči in najbolj roza, črt na

ČRTE

črte bomo spomladi in poleti 2018 povsod: bluže, obleke, kostimi, pajaci. Nezgredljiv trend, ki bo še opazen v kombinaciji pastelnih, sploh bluzah in oblekah.

KRATKE KOMBINACIJI S SUKNJIČEM)

HLAČE (SPLOH V

Kombinacijo suknjiča in kratkih hlač lahko vidujemo čedalje pogosteje in vse kaže, da bo to eden opaznejših modnih trendov prihodnje sezone. Zelo simpatičen trend, ki pa seveda pride v poštev le ob lepih, dolgih in fit nogah – ostale bomo pač ostale pri hlačah in krilih do kolen.

TRENČKOT

Klasičen kos, ki bi moral biti v garderobi vsake ženske, je vsekakor trenčkot. A da ne bomo preveč dolgočasne in vsakdanje, ga nadgradimo, kot so to naredili kreatorji in nam podali kar nekaj nadvse izvirnih idej za pomlad in poletje 2018. Klasični trenčkot je tako zvezda prihajajoče sezone, a precej neklasičen: pri Alexander McQueen so ga nadgradili s kovinsko-rožnatimi potiski in grobimi zaključki robov; povsem dekonstruiran kos je predstavil Margiela; Céline pa je predstavila dvojni model, kjer je spodnji plašč pritrjen na zgornjega in je pravzaprav dvoplastni.

ŽIVAHNE BARVE

V protiutež pastelom pa nas bodo spremljale tudi živahne barve, tako da bodo tudi ljubiteljice pisanega in živahnega prišle na svoj račun. Prevladovala bodo rdeča (tudi od glave do pete), živo roza, rumena in pariško modra.

PLASTIČNO

Trend, za katerega napovedujemo, da bo tako hitro, kot je prišel, tudi odšel, pa je plastika. Plastični plašči, trenčkoti, celo hlače in obleke in ... pelerine. No, vsaj ena prednost – končno v deževnem aprilu ne bomo vse premočene ali pa videti trapasto v pelerini. Trend, ki je bil verjetno bolj prisoten na modnih pistah kot bo v resničnem življenju.

OZKA OPRIJETA KRILA

Klasični kos, ki se je ohranil iz petdesetih in ki bi moral kraljevati v osnovni garderobi vsake ženske, je letos tudi modni trend – a v malce spremenjeni obliki. Popolnoma klasično »pencil« krilo sega do pod kolen, tokratne verzije pa so tudi daljše, do sredine meč; nekatere z več razporki, ne le zadaj ali z razporki ob strani ali spredaj; z dodanim peplumom okoli pasu ali na spodnjem robu; z našitki, bleščicami, v najrazličnejših barvnih odtenkih in vzorcih.

OBLEKE – KOMBINEŽE

Obleke, ki spominjajo na kombineže ali zapeljive spalne srajce, še kar ostajajo, sodeč po modnih pistah za prihajajočo pomlad in poletje. So pa tokrat

precej manj »spalne«, saj imajo dodane detajle, ki jasno kažejo, da jih ne moremo zamenjati s sparno kombinežo. Christopher Kane jih je okrasil s kristali, Pri Preen so si omislili našite bleščice, Tory Burch je dodala našitke, nekateri so jih v celoti odeli v bleščice, da spominjajo na oprave za v disco klube iz osemdesetih.

NARAVA – NEIZČRPNA ZAKLADNICA OBILJA

NARAVA (NATURA)

avtorica prispevka: Tina Omahen, 7. c

Narava je vsa snov in energija, še posebej v svoji osnovni obliki in je neodvisna od človeškega vpliva. Deli se na živo in neživo naravo.

ŽIVA NARAVA

Pod živo naravo uvrščamo: rastline, živali, glive, protisti, arheje in bakterije, ki so sestavljene iz celic. Skupne lastnosti živih organizmov so presnova, rast, odzivanje na dražljaje iz okolja, prilagajanje na okolje in sposobnost razmnoževanja. Vendar nekatere definicije življenja vključujejo tudi viruse, ki niso celični organizmi in niso

sposobni neodvisnega razmnoževanja, ter nekatere obstoječe in prihajajoče oblike umetnega življenja.

VIR SLIK¹⁸

NEŽIVA NARAVA

Pod neživo naravo uvrščamo ogenj, kamnine, vodo...

VIR SLIK¹⁹

PANGEA

Pangea (grško – vse zemlje) je ime, ki se nanaša na supercelino oziroma na praelino v času mezozoika, preden je proces tektonike plošč razdvojil njene celine. Imena se je domislil nemški geolog, astronom, meteorolog, klimatolog in raziskovalec Alfred Lothar

¹⁸http://croatia.panda.org/sl/kampanje/naj_narava_zivi/; <https://eucbeniki.sio.si/nit4/1370/index.html>

¹⁹ <http://www.facka.si/gradiva/geo/kamnine/index>; <https://sl.wikipedia.org/wiki/Pangea>

Wegener. Njegovo zamisel o praelini in premikanju celin so sprva ostro zavračali. Pangea je razpadla pred približno 200 milijoni leti. Ko so celine tvorile Pangeo, so se oblikovale gore, od katerih jih veliko obstaja še danes (npr. Apalači in Ural). Ogromen ocean, ki je obdajal Pangeo se imenuje Pantalasa.

Zemeljski plašč pod svojim nekdanjim položajem je še vedno vroč in se skuša dvigniti. Zaradi tega leži Afrika nekaj deset metrov višje od ostalih celin.

Afrika

Antarktika

Azija

Avstralija

VIR SLIK ²⁰

Evropa Severna Amerika Južna Amerika

NATURA 2000

avtorica prispevka: Ines Glavan, 7. c

Ohranjena narava Slovenije predstavlja biser, ki je naša dediščina vnukom. V mnogih državah je narava izrazito manj pestra, pogosto pa tudi precej uničena.

Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij s ciljem ohraniti biotsko pestrost za prihodnje rodove.

²⁰ <https://sl.wikipedia.org/wiki/Pangea>

Določenih je 355 območij, od tega jih je 324 določenih na podlagi Direktive o habitatih in 31 na podlagi Direktive o pticah. Skupna površina v območjih Nature 2000 je 7684 km², od tega je 7678 km² na kopnem in 6 km² v vodi. Direktivi podpirata trajnostni razvoj, ki lahko zadovoljuje potrebe

sedanjih rodov, hkrati pa ne škoduje potrebam prihodnjih. Gozdovi pokrivajo 71 odstotkov površine območij Natura 2000, nad gozdno mejo je 5 odstotkov kmetijskih zemljišč.

V zadnjih 200 letih se je narava močno spremenila, saj je človek posegal vanjo in ni pomislil, kaj bo, če preveč spremeni prvotno okolje.

Mokrišča v Severni in Zahodni Evropi so se npr. v zadnjih desetletjih skrčila za okoli 60 %. Evropska agencija za okolje potrjuje, da upadajo številne evropske vrste: 64 endemičnih rastlin v Evropi je v naravi že izumrlo, 45 % vrst metuljev in 38 % vrst ptic pa je ogroženih. Evropa je že priča izumiranju prvih vrst, za katere se je v Direktivi o habitatih zavezala, da jih bo varovala, npr. pirenejskega kozoroga (*Capra pyrenaica*). Pritiski, ki so povzročili to upadanje, namreč urbani, infrastrukturni in turistični razvoj, intenziviranje kmetijstva in gozdarstva itd., v zadnjem desetletju niso prenehali. Da bi zaustavili upadanje biotske raznovrstnosti v Uniji, je bilo treba ukrepati in tudi Natura 2000 je del odziva EU na to.

Na območjih Nature 2000 je za gradnjo objektov potrebno dovoljenje. Območje mora biti čim bolj ohranjeno za prihodnje rodove, saj se lahko narava preveč uniči, da bi bilo življenje še mogoče.

ONESNAŽEVANJE ZEMLJE

Plastika, dušik, kopno in morja

Skoraj vsak košček, ki je bil izdelan, še zmeraj vztraja na našem planetu.

Samo lani so po tovarnah po svetu izdelali več kot 300 milijard ton plastike in več kot polovica je je končala v izdelkih, ki so jih enkrat uporabili in nato zavrgli. Zgolj delček teh odpadkov je recikliranih, večina pa jih konča v okolju, ugotavljajo v Organizaciji združenih narodov (OZN).

[HTTPS://FINANCE.YAHOO.COM/NEWS/AMOUNT-SPACE-JUNK-AROUND-EARTH-174208873.HTML](https://finance.yahoo.com/news/amount-space-junk-around-earth-174208873.html)

Plastika je koristna, vendar hkrati predstavlja problem globalnih razsežnosti. Morske živali umirajo polnih želodcev, ker hrano v morju zamenjajo za neprebavljive plastične materiale. Takšno počasno stradanje ugonablja koralne grebene in druge ranljive predele oceana.

Zaradi svetlobnega onesnaževanja v nekaterih državah ni več prave noči²¹

Besedna zveza svetlobno onesnaževanje pomeni vsak neposreden vnos umetne svetlobe v okolje, kar povzroči povečanje naravne osvetljenosti okolja.

Svetlobno onesnaževanje povzroča:

- zdravstvene težave,
- onemogoča vidnost zvezd v mestih,
- moti astronomska opazovanja,
- trati energijo,
- moti ekološke sisteme.

Zrak

Največja onesnaženost zraka je v kotlinah in dolinah zaradi vetrovne zatišnosti, ki preprečuje da bi vetrovi onesnažen zrak raznesli na večje razdalje.

Glavni viri onesnaženja:

- termoelektrarne, ki oddajajo žveplov dioksid in je zdravju najbolj škodljiv plin,
- industrijske odplake in ogrevanje stavb,
- emisije dima,

²¹ [Vhttps://www.bodiekoo.si/globalno-segrevanje](https://www.bodiekoo.si/globalno-segrevanje)

- izpušni plini prometa, ki še vedno naraščajo.

GLOBALNO SEGREVANJE²²

avtorica prispevka: Mia Zajec, 7. c

Zemlja se je in se bo spreminjala, spreminjalo se je tudi njeno podnebje. Bile so ledene dobe, bila so toplejša obdobja. Nato se je pojavil človek. Globalno segrevanje, o katerem govorimo zadnjih nekaj let, ni le izmišljotina. Je še kako resnično dejstvo. Žal s prstom ne moremo pokazati na naravne pojave, ampak moramo pokazati na nas in naša dejanja. Zagotovo se bo planet prilagodil, bomo to zmogli tudi mi?

(Foto: Thinkstock)

VZROKI

Trenutno globalno segrevanje je posledica učinka tople grede, ki nastaja zaradi povečanja količine toplogrednih plinov v ozračju. Le-to je večinoma posledica človeških aktivnosti, čeprav se je v preteklosti Zemlja segrevala zaradi naravnih pojavov – sprememb v orbiti in vulkanskih izbruhov. Človeške dejavnosti, ki so vodile do globalnega segrevanja, so se začele z industrializacijo in se kljub višji ozaveščenosti prebivalstva nadaljujejo. K njim spadajo predvsem uporaba fosilnih goriv (nafta, bencin, zemeljski plin, premog) in krčenje gozdnih površin, ki porabljajo odvečen ogljikov dioksid.

GLOBALNA DEPRESIJA

²² <http://www.24ur.com/globalno-segrevanje-in-podnebne-spremembe-ki-so-posledica-cloveka.html?focus=1>

Spremembe, ki bodo potrebne zaradi globalnega segrevanja, bodo po približnih ocenah stale 20 % svetovnega bruto proizvoda. Zato si lahko predstavljate depresijo, skozi katero bodo šli nekateri ljudje zaradi dodatnega znižanja plač ter zvišanja stroškov.

IZUMIRANJE RIB

Ena izmed navadno podcenjenih posledic globalnega segrevanja je tudi »zakisanje« morja. Morje vsak dan vsrkava ogljikov dioksid iz ozračja in glede na to, da je tega plina vedno več, je posledica tega večja kislost morja (reakcija, ki se odvija v morju zaradi ogljikovega dioksida povzroča večje količine karbonske kisline).

GLOBALNA LAKOTA

Da bi lahko nahranili ves svet, je potrebno spremeniti ter preurediti ogromne površine, ki bi bile potrebne za pridelovanje hrane. Takšna infrastruktura pa je tudi odvisna od stabilnega vremena, vendar pa je to nemogoče zaradi spremembe temperatur ter vremena, na kar vpliva globalno segrevanje. Raziskave kažejo, da je vse več dežja v suhih področjih ter vse manj dežja v nekoč vlažnih področjih, kar lahko privede do popolnega preobrata, nič pa se ne da spremeniti čez noč, za vzpostavitev in prilagajanje novim razmeram bodo potrebna leta dela.

ŠE EN DOKAZ O GLOBALNEM SEGREVANJU: ZADNJA TRI LETA SO BILA REKORDNO VROČA

Leto 2017 je bilo po ugotovitvah Svetovne meteorološke organizacije eno od treh najbolj vročih let, odkar so pred skoraj 170 leti začeli spremljati te podatke. Leta 2015, 2016 in 2017 so bila najbolj vroča doslej, absolutni rekord pa pripada letu 2016, so danes v Ženevi sporočili iz te znanstvene organizacije Združenih narodov.

ŽIVIMO V DOBI ŠESTEGA MNOŽIČNEGA IZUMRTJA!!!!

avtorica prispevka: Tinkara Zajc, 7. c

Živimo v dobi šestega množičnega izumrtja, pa se tega sploh ne zavedamo. V zadnjih desetletjih je človek namreč tako zdesetkal živalske vrste, da strokovnjaki govorijo o »biološkem izničenju«.

Znanstveniki so po analizi tako običajnih kot redkih živalskih in rastlinskih vrst ugotovili, da jih je na milijarde, zlasti regionalnih in lokalnih, že izginilo. Za to »biološko izničenje«, kakor znanstveniki opisujejo to množično izumiranje vrst, je kriva prenaseljenost ljudi, pa tudi njihova kapitalistična naravnost (ob tem še lov na živali, onesnaževanje, podnebne spremembe). Znanstveniki opozarjajo, da je stanje kritično in da grozi obstoju človeške civilizacije, a hkrati mirijo, da jo lahko še rešimo, če se na nastalo situacijo nemudoma odzovemo.

Znanstveniki so ugotovili, da tretjina več tisočeri vrst, ki jih je iz leto v leto manj, sploh ni na seznamu ogroženih, še hujše pa je njihovo dognanje, da je v zadnjih desetletjih izginila kar polovica vseh primerkov (ne vrst!) živali na Zemlji. Skoraj polovica vrst kopenskih sesalcev je v zadnjem stoletju izgubila do 80 odstotkov »članov«. **Na milijarde izginulih sesalcev, ptic, plazilcev in vretenčarjev po mnenju znanstvenikov kaže na šesto množično izumrtje, ki je že veliko bolj napredovalo, kot so predvidevali strokovnjaki.**

V sklopu raziskave so analizirali podatke o vretenčarjih in ugotovili, da se je v zadnjih desetletjih znižalo število kar za tretjino vseh. »V bližini mojega doma v Mehiki so vsako leto gnezdele lastovke, zadnjih deset let pa jih ni več,« je resnost situacije opisal vodja raziskave, profesor Gerardo Ceballos. »Ali pa pogledajte leve – nekoč so poseljevali večji del Afrike, južno Evropo in Bližnji vzhod ter do severozahoda Indije. Danes pa jih živi še zelo malo,« je dodal. »To bo imelo posledice na okolje, gospodarstvo in družbo. Človeštvo bo sčasoma za to plačalo visoko ceno,« je zaključil.

VIR SLIKE²³

²³https://www.google.si/search?client=firefox-b&dc=0&biw=1400&bih=784&tbn=isch&sa=1&ei=3GtPWs2GFsPFgAaSzI7IAg&q=levi+%C5%BEivali&oq=levi+%C5%BEivali&gs_l=psyab.3..0.20527.25549.0.26110.7.3.0.4.4.0.89.250.3.3.0....0...1c.1.64.psyab..0.7.324...0i24k1.0.Wx2eihA1x14#imgsrc=EWA9EjHkJP2wM:

NOVE ODKRITE ŽIVALSKÉ VRSTE V LETU 2017²⁴**Skywalker hoolock gibbon**

Nova **vrsta gibona**, strokovno poimenovana Hoolock tianxing, je bila prvič opisana pred skoraj enim letom. V angleščini nosi ime Skywalker hoolock gibbon, po dobro znanem liku Luke Skywalker-ja iz filma Vojna zvez.

Chupkaornis keraorum

V avgustu pa je raziskovalce zmedlo nenavadno odkritje – a tokrat ni šlo za živo žival, temveč za odkritje fosila. Nenavaden fosil je bil odkrit na obali Japonske in priča o obstanku nenavadne prazgodovinske ptice, ki pred letošnjim letom še ni bila opisana.

Velikanska podgana

Čeprav so se govorice o velikanskih podganah, ki bi lahko zrasle do 4x več kot navadna podgana, pojavile že v letu 2010, je trajalo 7 let, preden je bila opisana prva vrsta. Raziskave v zadnjih letih so privedle do najdbe tako imenovane »vike«, ki je bila prvič raziskava v letu 2015, lani (2017) pa je bila prvič podrobneje opisana.

OGENJ**Prva odkritja ognja**

Ogenj je bil že od prazgodovine zelo pomemben in predstavlja eno najstarejših človekovih iznajdb. Uporabljali so ga že naši predniki. V takratnih časih je ogenj pomenil preživetje, saj so se pozimi greti in kuhali. Kako pa so odkrili ogenj, je več teorij. Najbolj

²⁴ VIR: <http://www.zivalskezagodbe.com/2017/12/30/zivalske-vrste-odkrite-v-letu-2017/>

razširjeni dve pravita, da je udarila strela, gozd se je užgal in dobili so ogenj. Če je bilo tako, naj bi ta ogenj celo stražili, saj ga še niso znali prižigati. Druga teorija pa govori, da so oblikovali orožje in naredili iskre, ki so prižgale dračje.

Hranjenje ognja je bila dolgo časa ena najpomembnejših funkcij človeškega prebivališča, v mnogih družbah je to bila funkcija samskih žensk, ki so tako skrbele za celo širšo družbo, ki je ob težavah lahko računala na gretje.

ALI STE VEDELI, da je ogenj hitra oksidacija materiala v kemijskem procesu zgorevanja, ki sprošča toploto, svetlobo in različne proizvode kemijskih reakcij. Počasnejši oksidativni procesi, kot so rjavenje ali prebavljanje, se ne štejejo kot del te opredelitve.

Uporaba ognja

Najbolj razširjena uporaba ognja je ogrevanje in zgorevanje fosilnih goriv za pogon. Naši predniki so ga uporabljali za osvetljavo. Sedaj pa ga uporabljamo tudi za zabavo (ognjemeti ...)

Škoda, ki jo povzroči ogenj

Ogenj je zaradi vročega in hitrega širjenja zelo uničujoč. Že vsako ogromno mesto je vsaj enkrat bilo prizadeto zaradi ognja.

Nadzorovanje ognja

Sposobnost nadzorovanja ognja je bila dokaj dramatična sprememba v navadi zgodnjih ljudi. Ustvarjenje ognja za toploto in svetlobo je ljudem omogočila kuhanje in pečenje hrane, povečanje raznovrstnosti ter dostopnosti hranilnih snovi. Dokazilo o kuhani in pečeni hrani so našli izpred 1,9 milijona let, verjetno pa ogenj ni bil uporabljen na nadzorovan način do pred 400 000 let.

Vrsti gorenja

POPOLNO GORENJE: pri popolnem izgorevanju sestavine goriva izgorijo in pri tem ustvarjajo omejeno količino snovi.

NEPOPOLNO GORENJE: se pripeti le ob pomanjkanju kisika ob uspešni kemijski reakciji.

VESOLJE

Vesolje ali vsemirje je pojem, s katerim so v prvi polovici 20. stoletja imenovali celotni prostorsko-časovni kontinuum, v katerem se živi skupaj s snovjo in energijo. V drugi polovici 20. stoletja je razvoj opazovalne kozmologije, imenovane tudi fizikalna kozmologija, razdelil pomen besede vesolje med opazovalnimi in teoretičnimi kozmologi. **V opazovalni kozmologiji** po navadi opuščajo upanje opazovanja celotnega prostorsko-časovnega kontinuum, **teoretični kozmologi** pa niso izgubili upanja najti najbolj razumljiva razmišljanja za modeliranje celotnega prostora-časa, navkljub velikim težavam pri predstavljanju kakršnekoli izkustvene zvezanosti s takšnimi razmišljanji in tveganosti preiti v metafiziko.

VIR SLIKE²⁵

Lajka²⁶

Lajka (rusko Лайка) je bila ruski vesoljski pes in prvo živo bitje, ki je iz Zemlje vstopilo v orbito. V orbito so jo izstrelili 3. novembra 1957 s plovilom Sputnik 2, sovjetsko vesoljsko ladjo. Kot veliko drugih živali v vesolju je poginila med misijo, saj satelit ni imel kapsule za vrnitev na Zemljo. V breztežnostnem stanju naj bi preživel 6 dni. Kasneje se je izkazalo, da je verjetno poginila že po nekaj urah zaradi napake z ogrevanjem vesoljskega plovila.

²⁵https://www.google.si/search?q=vesolje&client=firefox&dcr=0&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi umKLfys3ZA hVCj qQKHUpwAqoQ_AUICigB&biw=1400&bih=784&dpr=1.2#imgdii=zqowuhPTw1UvIM:&imgsrc=N3I o_kcmI546PM:

²⁶https://www.google.si/search?q=lajka&client=firefox&dcr=0&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjDmt_sld_ZA hW CWhQKHZwSBokQ_AUICigB&biw=1400&bih=758&dpr=1.2#imgsrc=v7w0Vbpe6GDY1M:

Neil Armstrong²⁷

Neil Alden Armstrong, ameriški častnik, vojaški pilot, preizkusni pilot in astronavt, * 5. avgust, 1930, Wapakoneta, Ohio, ZDA, † 25. avgust 2012, Cincinnati.

Armstrong je dosegel svetovno slavo kot prvi človek, ki je hodil po površini Lune. Preden je postal astronavt, je bil oficir ameriške vojne mornarice in je služil v korejski vojni.

DEJAL JE: »To je majhen korak za človeka, a velik skok za človeštvo.«

MOKRIŠČA

avtorica prispevka: Natalija Škrbe, 7. c

Kaj sploh je mokrišče? Se nekateri sprašujejo.

Mokrišče je področje, ki je redno zadostno preplavljeno s površinsko ali podzemsko vodo, da lahko omogoča razširjenost rastlinskega in vodnega življenja, ki za rast in razmnoževanje potrebuje mokro ali občasno mokro prst.

²⁷ b&dcr=0&sourcehttps://www.google.si/search?q=neil+armstrong&client=firefox-lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi6sNOglt_ZAhVIWhQKHe1DC-kQ_AUICigB&biw=1400&bih=758#imgsrc=ZuziAAabAxCAZM:

Čemu sploh služijo mokrišča?

Služijo kot:

- naravni vodni zbiralnik,
- preprečujejo poplavo ...

VRSTE MOKRIŠČ

Poznamo več vrst mokrišč:

- močvirja,
- barja,
- mlake,
- ribniki,
- kali ...

močvirje

barje

SVETOVNI DAN MOKRIŠČ 2018

Svetovni dan mokrišč obeležujemo 2. februarja. Ob letošnjem 2. februarju, Svetovnem dnevu mokrišč, je poudarjena vloga dobrega stanja mokrišč pri sobivanju narave in človeka v urbanih območjih. Tudi na Osnovni šoli Stična smo učenci izdelovali plakate o temi mokrišč.

Ob večjih dneih v dežju mokrišča ne morejo zadržati vse vode in tudi poplavijo. Krivec za večjo poplavljanje mokrišč pa je tudi človek, ki uničuje mokrišča za svojo korist. Kot recimo za kmetijstvo.

POIGRAJMO SE Z NARAVO

ZNANSTVENIKI ODKRILI NOVO VRSTO BANANE

Znanstveniki so v letu 2018 odkrili novo vrsto banane, ki jo lahko poješ z olupkom.

Banano olupiš, v njej se skriva kivi.

To pa je trik. Banana, ki je znotraj kivi.

VIRTUALENI SVET IN TEHNOLOGIJA²⁸

avtor prispevka: Tomaž Tekavec, 7. c

²⁸ https://sl.wikipedia.org/wiki/Virtualna_skupnost

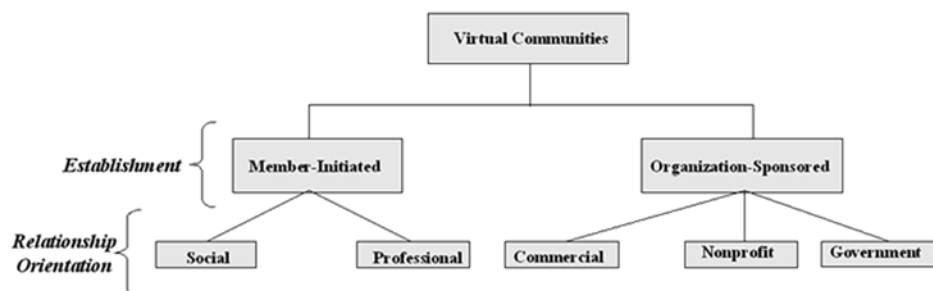
TEHNIKA: VIRTUALNA REALISTIČNOST. VRSTA VR: PLAY STATION²⁹

PlayStation VR, znan po kodnem imenu Project Morpheus med razvojem, je slušalka za navidezno resničnost, ki jo je razvil Sony Interactive Entertainment, ki je bil izdan oktobra 2016.

TIPI VIRTUALNIH SKUPNOSTI

²⁹https://www.google.si/search?hl=sl&dcr=0&biw=1600&bih=766&tbn=isch&sa=1&ei=6Fz0WsCammvTgAbqi7mwCg&q=virtualna+realnost+ps+&oq=virtualna+realnost+ps+&gs_l=img.3...10512.10512.0.10794.1.1.0.0.0.104.104.0j1.1.0....0...1c.1.64.img..0.0.0....0.5WR1epSGMwM#imgsrc=KNmD0ldZlbn46M:

Obstajata dve vrsti virtualnih skupnosti – member initiated (skupnost, ki je nastala na pobudo in jo ohranja član/uporabnik) in organization-sponsored (skupnost, ki je (ne)komercialno sponzorirana). Na drugi ravni pa gre za družbena in profesionalna razmerja na eni strani in razmerje med uporabniki in sponzorirano organizacijo na drugi. Ljudje se povezujejo v skupnosti glede na interese, in sicer gre za družbeno (hobiji, prosti čas), profesionalno (služba) ali komercialno orientirane. Gre lahko za večje ali manjše skupine, kjer je ponekod tudi omejeno članstvo.

Tipologij, ki je postopek, po katerem se kaj uvršča v določen tip in kjer gre za sistematično klasifikacijo tipov na podlagi skupnih značilnosti, je več. Virtualne skupnosti lahko delimo na komercialne in nekomercialne. Nekomercialne ali potrošniške virtualne skupnosti (ang. consumer communities) so nastale in delujejo pod okriljem uporabnikov tržne znamke ali tretje strani z namenom vzpostaviti virtualni prostor za izmenjavo informacij in vzpostavljanje odnosov, torej za družbeno menjavo. Komercialne virtualne skupnosti so po drugi strani virtualne skupnosti, ki jih vzpostavi podjetje, in sicer zlasti z namenom dvosmernega komuniciranja in grajenja dolgoročnih odnosov z deležniki, prejemanja njihovih povratnih informacij, utrjevanja blagovne znamke in manjšanja stroškov za pomoč uporabnikom na račun medsebojne pomoči (ang. peer-to-peer) pri reševanju problemov znotraj teh virtualnih skupnosti.

Lastnosti:

- skupen cilj ali interes,
- intenzivne interakcije ali močne emocionalne vezi,
- skupne aktivnosti med člani skupnosti,
- dostop do skupnih virov,
- podpora med člani skupnosti,
- družbene konvencije (pravila), jezik ali protokoli.
- Preece in Ghazati sta ugotovila, da so člani potrpežljivih in emocionalnih podpornih skupnosti bolj empatični od članov drugih skupnosti. Ugotovila sta, da so skupnosti z religijskimi in športnimi interesi bolj sovražne. Torej, glede na razlike v obnašanju članov lahko oblikovalci virtualnih skupnosti vplivajo na to, da ustvarijo skupnost, ki bo najbolj ustrezala njenim članom.

RAZLIČNI AVTORJI O VIRTUALNIH SKUPNOSTIH

Lawrence virtualne skupnosti vidi zgolj kot družbene mreže. Murphy koncept virtualne skupnosti razume kot splet ponavljajočih se menjav številnih udeležencev prek računalniško posredovane komunikacije in ga omeji na virtualne forume, ki jih tvorijo prispevki in diskurz somišljenikov. Za Rothaermela in Sugiyamo je pojem virtualne skupnosti še najbližje Tonniesovemu konceptu miselne skupnosti (ang. community of mind), le da ta ni vezana na prostor in čas. Brown in Duguid virtualne skupnosti enačita z družbenimi svetovi in jih vidita kot podaljšek tradicionalnih skupnosti.

Socialni psiholog Blanchard virtualne skupnosti preučuje z vidika »občutka skupnosti«, ki nastane med člani virtualne skupnosti, in jih definira kot skupino ljudi, ki prihajajo v stik drug z drugim primarno prek računalniško posredovane komunikacije. Člani se s skupino identificirajo in imajo razvit občutek pripadnosti in navezanosti drug na drugega. Hagel in Armstrong definirata virtualne skupnosti kot računalniško posredovane prostore s potencialom za integracijo vsebin in komunikacije, s poudarkom na računalniško generiranih vsebinah, ki prinašajo vrednost podjetjem. Virtualne skupnosti pripomorejo h graditvi odnosov, saj povezujejo ljudi z enakimi interesi ne glede na prostor in čas. Kozinets definira virtualne skupnosti kot e-plemena (ang. e-tribes), ki jih združujejo skupni kulturni ali subkulturni interesi in družbene vezi.

Virtualne skupnosti pripomorejo h graditvi odnosov, saj povezujejo ljudi z enakimi interesi ne glede na prostor in čas. Kozinets definira virtualne skupnosti kot e-plemena (ang. e-tribes), ki jih združujejo skupni kulturni ali subkulturni interesi in družbene vezi. Lee in drugi med seboj primerjajo devet najbolj popularnih definicij virtualnih skupnosti in na podlagi tega postavijo svojo delovno definicijo. Virtualne skupnosti vidijo kot kiberprostore, podprte z računalniško posredovano informacijsko tehnologijo, katerih člani med seboj dovolj dolgo komunicirajo, sodelujejo ter ustvarjajo uporabniško generirane vsebine, da pride do vzpostavitve medsebojnih odnosov.

Virtualna skupnost je socialno omrežje s skupnimi interesi, idejami, nalogami ali cilji, ki vzajemno delujejo v virtualni skupnosti preko časa, geografskih in organizacijskih meja in omogoča razvoj osebnih vezi. Različne virtualne skupnosti imajo različne stopnje interakcije in participacije med svojimi člani.

Različni avtorji o virtualnih skupnostih 3. del:

Te stopnje od dodajanja komentarjev do blogov ali sporočil, ki si jih pošiljajo igralci online video iger, kot je MMORPG. Tako kot pri tradicionalne skupine ali klubi, se tudi virtualne skupnosti ne samo pogosto delijo na podskupine (klike) ampak se te celo ločijo in ustvarijo nove skupnosti. Amy Jo Kim poudarja potencialne raznolikosti med

tradicionalno strukturiranimi online skupnostmi (sporočila, pogovorne sobe, itd.) in bolj individualno osredotočenimi socialnimi orodji (blogi, instant messaging buddy listami itd.) in pravi, da ti drugi vse bolj pridobivajo na popularnosti.

Danes virtualne ali online skupnosti uporabljamo za različna socialna in profesionalna sodelovanja skupin prek interneta. Ni nujno, da so med člani močne vezi. Rheingold je menil, da se oblika virtualne skupnosti kjer ljudje dovolj dolgo javno razpravljajo z dovolj močnimi človeški čustvi preoblikuje v mreže osebnih razmerij.

STOPNJA OMEJENOSTI

Skupnosti se razlikujejo glede na omejenost – npr. podjetja, ki imajo omejen dostop le za uslužbence (npr. tudi intranet, ki ni povezan z internetom). Omejenosti ne določa le oblika mreže, ampak tudi člani, ki lahko zahtevajo včlanitev. Tako poznamo naslednje omejenosti:

- geografske (npr. skupnost občanov),
- demografske (npr. skupnost študentov),
- tematske karakteristike (npr. skupnost ljubiteljev fantazijske literature),
- glede na aktivnost (skupnost ljudi, ki se navdušujejo nad igranjem spletnih iger).
- Lastnosti, kot so namen, prostor, platforma, struktura interakcije in profitni model raziskovalcu omogočajo raziskovanje neke skupnosti. Namen omogoča razumevanje na podlagi katerih interesov je prišlo do povezovanja uporabnikov v skupnost.

ŽIVLJENJSKI CIKEL ČLANSTVA GLEDE NA VIRTUALNE SKUPNOSTI

Življenjski cikel članstva glede na virtualne skupnosti je predlagala Amy Jo Kim. Pravi, da člani virtualne skupnosti začno svoje življenje v skupnosti kot obiskovalci ali lurkerji (v zasedi). Po tem ko padejo pregrade ljudje postanejo novinci (začetniki) in začno participirati v življenju neke skupnosti. Po nekem času ko sodelujejo v skupnosti postanejo stalni gostje (angl. regulars). Če se prebijejo še do naslednje stopnje postanejo voditelji in ko že nekaj časa sodelujejo v skupnosti postanejo starešine (angl. elder).

Ta življenjski krog je značilen za veliko virtualnih skupnosti, najbolj značilen je za forume (angl. bulletin boards), pa tudi bloge in skupnosti kot je Wikipedija. Podoben model lahko najdemo v delih Lave in Wengerja, kjer je ilustrirata krog, kjer uporabniki postanejo vključeni v virtualne skupnosti z uporabo načel legitimne periferne participacije. Predlagata pet tipov članov skupnosti: 1. obrobnež (ali lurker) – zunanji, nestrukturirana participacija, 2. prihajajoči (angl. inbound; ali novinec) – novinec je umeščen v skupnost in močno participira, 3. insider (ali stalni gost) – je popolnoma

zaposlen s participacijo v skupnosti 4. vodja (angl. leader)– vzdržuje participacijo med člani in je posrednik pri interakcijah 5. starešina (angl. elder) – je v procesu zapuščanja skupnosti zaradi novih poznanstev, pozicij in pogledov. Ta življenjski krog je značilen za veliko virtualnih skupnosti, najbolj značilen je za forume (angl. bulletin boards), pa tudi bloge in skupnosti kot je Wikipedija. Podoben model lahko najdemo v delih Lave in Wengerja, kjer je ilustrirata krog, kjer uporabniki postanejo vključeni v virtualne skupnosti z uporabo načel legitimne periferne participacije.

NARAŠČAJOČA PARTICIPACIJA V VIRTUALNIH SKUPNOSTIH

Kar nekaj motivov vodi ljudi, da sodelujejo v virtualnih skupnostih. Različni online mediji (wiki, blogi, forumi, spletne klepetalnice) so postali do sedaj najboljši viri za razširjanje znanja. Veliko teh skupnosti je visoko kooperativnih in so ustvarile svojo lastno unikatno kulturo. Tukaj je nekaj primerov online aplikacij, ki nam omogočajo širjenje in delitev znanja z drugimi:

- Usenet – Ustanovljen leta 1980 kot distribucijski internetni sistem za diskusije. Predstavlja prvo internetno skupnost. Prostovoljni moderatorji.
- The WELL – Pionirska online skupnost ustanovljena leta 1985. Njihova kultura je služila za teme mnogim knjigam in člankom. Prostovoljni moderatorji.
- AOL – največji oskrbovalec z online storitvami. Njihove klepetalnice so nekaj let prostovoljno vodili vodje skupnosti. Slashdot – Popularen s tehnologijo povezan forum, s članki in komentarji bralcev. Njihova subkultura je dobro poznana v internetnih krogih.
- Wikipedija – Je največja enciklopedija na svetu, kjer vsak lahko objavlja članke.

PROTI DOLGČASU ...

OGLASI ZA VSE

avtorica prispevka: Petra Simona Zajec, 7. a

IMATE STRTO SRCE? NO, PRIDITE V ULICO V SLADKORČKE ALI POKLIČITE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 070080090 IN DOBILI BOSTE ČISTO NOVO ŽELEZNA ALI LESENA SRCA ZA NA KUHINJSKO POLICO.

<http://nakit-m.si/perle/lesene-perle/obeski-barvni>

PRODAM SKORAJ NOVO, ČISTO STARO KOLO BREZ ZAVOR, SEDEŽA IN KOLES.

<http://www.bolha.com/umetnine-starine/ostale-umetnine-starine/ostale-umetnine-starine-staro-kolo-veteran-oldtimer-za-dele-2-382924093.html>

NEKOČ PRED DAVNIMI ČASI JE ŽIVELA SNEGULJČICA, KI JE IMELA NOVE BARVNE NOGAVICE. TUDI TI JIH LAHKO IMAŠ ZA SAMO 5 EUROV ZA ENO BARVO (NOGAVICE PRODAJAMO V CELOTI, PO 20 BARV).

[HTTPS://WWW.GOOGLE.SI/URL?SA=I&RCT=J&Q=&ESRC=S&SOURCE=IMAGES&CD=&CAD=RJA&UACT=8&VED=0AHUKEWJT1BZY_UPYAHWDHSAKHAUKBE4QJRWIBW&URL=HTTP%3A%2F%2FMINIUTRINKI.SI%2FNAREDITE-SAMI-MAVRICNE-NOGAVICE%2F&PSIG=AOVVAW2Q0i65NRAKAQFDWI5KHSJG&UST=1516450009264689](https://www.google.si/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0AHUKEWJT1BZY_UPYAHWDHSAKHAUKBE4QJRWIBW&url=http%3A%2F%2Fminiutrinki.si%2Fnauredite-sami-mavricne-nogavice%2F&psig=AOVVAW2Q0i65NRAKAQFDWI5KHSJG&ust=1516450009264689)

OSMRTNICE☹

12. 4. 2018 nas je na žalost zapustila zelo velikovredna vaza z vzorcem češenj (DOBESEDNO JE STALA 80.00 EUROV).

Pred enim tednom nas je zapustil mož, ki je bil oče, brat, sin in učenec Osnovne šole Stične. To je zvezek Olaf, ki je bil namenjen za slovenščino, ampak ga je na žalost učenec Osnovne šole Stične porabil do konca. Moje sožalje. ☹

Najbrž vsi poznate najboljšo pomočnico učiteljev, bila je tako mlada, bela in kredasta. 20. 3. 2018 nas je zapustila kreda učiteljice za neznani predmet, policisti še preiskujejo primer.

Za piko na i pa nas je pred mesecem dni zapustilo ravnilo, ki je merilo kar 20 cm.

Vsi žalujemo! (zavarovanje je bilo že plačano)

UGANKE

avtorica prispevka: Aisha Lulu Paolini, 7. a

LAHKE:

1. Včasih sem postlana, včasih pa razmetana. Če na meni ležiš, prej kot slej zaspíš.

Kaj sem?

Postelja

2. Kaj si obuješ, ko hodiš po hiši, da noge so tople, korak se ne sliši.

Kaj je to?

Copati

3. Je belo kakor sneg , ga piješ, da boš zdrav, a včasih spremeniš ga v kakav.

Kaj je to?

Mleko

4. Rad bevskam in lajam, najraje pa mucu nagajam.

Kdo sem?

Kuža

TEŽKE:

1. Ptica sem, vendar bolj slabo letim. Jajca vam poklanjam, piščeta valim.

Kdo sem?

Kokoš

2. Včasih so kmetje s konji orali. Kaj bodo raje danes izbrali?

Traktor

3. Ptica dolgokljuna, ptica črno-bela, spet iz toplih krajev k nam je priletela. Zdaj pri mlaki vsak dan žabico pokosi, stara mama pravi, da otroke nosi.

Kaj je to?

Štorklja

4. Rahlo jo zakotalim in počakam, kaj pokaže. Jaz bi vedno vseh šest pik, a na koncu ona ukaže.

Kaj je to?

Kocka

STRIPI

ribe in peresnica

NEDOTAKLJIVOST STANOVANJA

MALO ZA ŠALO!³⁰

avtorica prispevka: Teja Zaletelj, 7. a

Posnetek iz najine poroke

Mož sedi pred TV in se dere: »Ne, ne, budalo, kaj delaš, cepec, idiot, bik zarukani! Budalo, ne, ne, ne!!!«

Žena se oglasi iz kuhinje: »Ne glej spet nogometa, če te tako razburja!«

Mož: »Gledam posnetek najine poroke.«

Računalnik in blondinka

Kakšna je razlika med računalnikom in blondinko ?

V računalnik »vneseš« podatke samo enkrat.

Blondinka in računalnik

Zakaj blondinka naliva vodo v računalnik?

»Ker želi srfati po internetu.«

Blondinka in superge

Zakaj blondinka shranjuje superge v kletko na dvorišču?

Ker na supergah piše: »PUMA«.

³⁰ <https://www.google.si/search?client=firefox-b&dc=0&biw,> (<http://vici.50webs.com/najboljsi-vici.html>)

Policaja in ogledalo

Dva policaja sta se sprehajala po cesti. Prvi zagleda na tleh ogledalo, ga pobere, se pogleda vanj in reče:

»Poglej, poglej, tega človeka pa že od nekje poznam.«

Ogledalo vzame še drugi in odgovori:

»Da, tudi meni se zdi znan! Najbolje, da neseva to sliko komandirju.«

In res odneseta »sliko« komandirju. Komandir vzame ogledalo in vzklikne:

»Seveda da poznam tega cloveka, on pri frizerju vedno nasproti mene sedi !«

Test!

Pišejo policaji test, kateri avto je najhitrejši. Napiše prvi Jaguar. Drugi ne ve odgovora in poškili k prvemu. Ker ne vidi dobro, napiše februar. Naslednji pa marec in tako naprej. Predzadnji napiše december, zadnji pa »Srečno novo leto«.

Fer prodaja!

Se pelje Gorenjec po gorenjski avtocesti z eno razmajano katerco in ga ustavi policaj.

»Dober dan! Kam se vam pa tako mudi?«

»Na sejem v Ljubljano.«

»Pa veste, da ste prehitro vozili, pa prehitevali brez smerokaza! To bo 50.000 SIT !«

Pa vzame Gorenjec prometno, jo potisne policaju v roke, stopi iz avta in mu reče:

»Prodano,« ter jo peš mahne proti domu.

Stanovanje

Se sprehaja blondinka po cesti, pa se ustavi pri obcestni luči. Na drogu je obešen letak, na katerem piše ODDAJAMO STANOVANJE. Pa blondinka potrka na drog.

Čaka, čaka pa nič. Mimo pride policaj, pa vpraša blondinko:

»Ja kaj pa počnete?«

»Tukaj piše, da oddajajo stanovanje. Trkam, pa se noben ne oglasi.«

Policaj pogleda navzgor pa pravi: »Ja, to je pa res čudno. Zgleda, da so doma, saj imajo prižgano luč.«

Napredni

Zakaj so Kitajci in Japonci tako napredni?

Ker nimajo blondink.

Cesta

Zakaj blondinka leži sredi ceste?
Peca ležeče policaje.

Ščetka

V čem je razlika med zobno ščetko ter blondinko ?
Blondinke ne posodiš niti najboljšemu prijatelju!

Bencin

Se v avtomobilu peljeta blondinka in rjavolaska. Nato pa avto obstane, obe izstopita.
Rjavolaska reče: »Uh, zmanjkalo nama je bencina ...«
Blondinka pa: »Madona si ti pametna, jaz bi se še kar naprej peljala!«

Pihanje!

Policaj ustavi avto, ki je sumljivo vijugal po cesti. Vozniku reče: »Kolega, vi boste pa pihali!«
Pa mu voznik odgovori: »Ne, bruuuhal bom!«

Gramofon!

Pride policaj v civilu v trgovino in reče prodajalki:
Koliko stane tisti gramofon na 4 plošče?
Kaj vi ste policaj?
Kako pa to veste!?
Tisto ni gramofon, ampak štedilnik!

KDO VE VEČ!

Kateri državni praznik praznujemo
26. decembra?

- a) dan državnosti
- b) dan samostojnosti in enotnosti
- c) dan samostojnosti

Kdo je napisal knjigo Drežček in trije Marsovčki ?

- a) Vid Pečjak
 - b) Niko Grafenauer
 - c) Primož Suhodolčan
- Vremenska stanja so ...

- a) temperatura, vlaga, tlak
- b) megleno, deževno, sončno, oblačno ...
- c) megla, dež, sonce, oblaki ...

Katera žival ne živi v Sloveniji?

- a) antilopa
- b) rjavi medved
- c) kača
- d) netopir

Koliko jajc na dan znese petelin?

- a) enega
- b) dva
- c) nobenega
- č) tri

Katera žival NE sodi v hlev ?

- a) ovca
- b) jagnje
- c) koza
- d) volk

Kaj od naštetega običajno najdemo v kuhinji?

- a) sesekljalnik
- b) skobeljnik
- c) svoro
- d) spono

Katero od naštetih gorovij leži v eni od naših sosed?

- a) Visoke Tatire
- b) Dolomiti
- c) Pireneji
- d) Ural

Kje so nastale prve civilizacije?

- a) v jamah
- b) ob rekah
- c) ob vznožju hribov

JEZIK, KI NI MOJ, JE ... TUJ JEZIK

Jezik je temeljno sredstvo sporazumevanja; to je večinoma besedni jezik, ki ga dopolnjujejo nebesedni jeziki. Z jezikom se opisujejo stvari, dejanja ali abstraktni pojmi. Lahko pa je tudi znakovni jezik. Obstajajo tudi samostojni nebesedni jeziki, na primer glasbeni jezik, likovni jezik, v matematiki in računalništvu umetni oziroma formalni jeziki, med katere sodijo tudi programski jeziki. Na svetu obstaja med 6000 in 7000 jezikov, ki jih govori 7 milijard ljudi, ki živijo v 189 samostojnih državah. V Evropi obstaja približno 225 avtohtonih jezikov, kar je približno 3 % vseh svetovnih jezikov. Večino vseh svetovnih jezikov govorijo v Aziji in Afriki. Najmanj polovica svetovnega prebivalstva je dvojezična ali večjezična, kar pomeni, da govorijo dva ali več jezikov. V vsakdanjem življenju se Evropejci vse pogostejše srečujemo s tujimi jeziki. Obstaja potreba za spodbujanje zanimanja za jezike med državljani Evrope. Mnogi jeziki imajo 50.000 ali več besed, toda posamezni govorci po navadi uporabljajo le majhen delež celotnega besedišča. V vsakdanjih pogovorih ljudje uporabljajo le nekaj sto besed.

Sandra Stevanović, 7. a

PRI POUKU

... ANGLEŠČINE

Me as a small child

I was born on the 18th in May in 2005. I was born in Ljubljana`s hospital sometime in the evening.

My hair was blond, short and I had pig tails and sometimes a ponytail.

I think my first word was »mama«. I really don`t know.

I was plump and I was careless. I was a happy child.

When I was small my best friend was Ajša. Now she is my schoolmate. We liked to swing on the tire swings in the kindergarden.

When I started school I was a little taller than the rest of the class.

My first teacher was Natalija. She was so nice. She had a lizard and once she brought it to school. We weren`t afraid of it.

My favourite books were the Disney`s. I loved Cinderella, Tarzan, the Lion King... I also liked the Little Red Riding Hood. My father read to me.

My childhood hero was Ajša from the Winx club. She was very pretty to me and I wanted to be just like her. I also liked her power of the sea waves.

My favourite toys were Barbie Dolls and a toy cashier. I dressed up my Barbie Dolls and I played »store« with my sister Nika. I also liked to play »school« with my sisters.

When I was small we had a bunny. It was very special to me. It was so fluffy.

When I was small I found out my mum was pregnant. In a few months my brother Lovro was born.

When I was small we went on a ferry. I saw four dolphins! I was so afraid that my sandals almost fell in the sea!

I never liked a baby pacifier.

... PRI ŠOLSKEM NOVINARSTVU

IZGUBITA ODJEČA

avtorica prispevka: Ajša Hodžić, 7. b

Pričat ču vam o maminem djetinstvu, koje je proživjel u Bosni. Moj djed je tada radio u Austriji, odakle je dolazio kući svakih nekoliko sedmica.

Uvijek kada je dolazio kući, svojim sedmero djece donjeo je neki poklon, između ostalog i odjeću i poneku igračku. A svaki put, kada je neko otvorio orman, u njemu je bilo manje odjeće. Jednog dana je nane otišla, da nahrani životinje, i tada je u jaslama primjetila nešto šareno. Kad je pogledala u jase, vidjela je, da je u njima sva odjeća, koja je nestala. Tamo ju je odnosio moj tetak, koji je tako želio, da nahrani svoju kravicu.

Pored nošenja odjeće je u rerni pekao sve lopte, koje su imali u kući i nosio ih kravi u jase. To je bio početak njegovog kuhanja, koji je postao njegov zanat.

MIA NONNA DALL'ITALIA E IL SUO GATTINO

avtorica prispevka: Aisha Lulu Paolini, 7. a

Mia nonna che vive in Italia è già piuttosto vecchia. Perde anche piano piano la memoria. Molte volte le cose che dice loro a volte aggiunge. E quindi questa diventa

una vera storia criminale. Questo sarà un dramma. A volte viveva in casa, oggi con mia nonna. E lì, in questa casa, che si stagliava su una piccola collina scrostata nel mezzo di un'enorme Roma. Ce non dimentico Quando hai camminato fino a casa si è aperto il mondo tutto nuovo. Lascia che te lo dica. Non c'era modo di andare in macchina. Da lei sej venuto solo a piedi. Questa piccola casa era abbastanza semplice, era circondata da un giardino ben progettato, alcuni alberi, una piccola terrazza e piena di gatti. Le persone sempre lasciavano in segreto il giovani gattini da lei perché divenne presto chiaro che sarebbero stati da lei al sicuro.

Ricorda che più di venti gatti sono venuti a quest'estate. Ma non erano tutti uguali. Come le persone. Alcuni erano paurose, altri erano spaventosi e spaventati. Alcuni volevano una mano umana su se stesse, altri sono fuggiti. Esattamente il gatto più spaventato è diventato il amato di nonna.

Ogni giorno a poco a poco si avvicinava a lui con pezzi di pollo appena cotto. A volte arrivava anche un pesce sur suo menu. Sicuramente il pezzo migliore che lo stava aspettando. È passato più di un anno. Ma questo bellissimo gattino non si è lasciato minacciare. Una notte fredda invernale, quando mia nonna dormiva già, guarda, guarda. Il gatto spaventato si è svegliato nel suo letto, l'ha lasciata tra le mani e da allora sono diventate inseparabili.

MIO NONNO DALL'ITALIA E DAI SUOI CANI

avtorica prispevka: Aisha Lulu Paolini, 7. a

Mio nonno è un cacciatore. Bene, questo non è un normale cacciatore. La sua caccia è il tartufo e il cane dresatto per questo lavoro. Molto spesso va per la sua strada con suo fratello, che è anche un cacciatore di tartufi. Il tartufo è un fungo speciale che cresce sottoterra. Proprio come speciale è anche costoso. Anche i cani che stanno cercando sono speciali. Terrieri con abeti taglienti e delicati. Il loro naso rileva tutto. Da quando sono nati, sono stati insegnati dall'odore del tartufo. Quando vengono rilevati, sono bloccati nella ricerca, ma così velocemente come sono, sono anche attenti. È vero che il fungo è molto piccolo e caccia richiede molto tempo e talvolta anche senza successo. Quindi, non sai mai se tornerai con un cesto pieno o no. Quel giorno, quando andavano a caccia, qualcosa di strano era già nell'aria. Nonno e il suo fratello arrivando al mattino presto di fronte a una foresta su cui circolavano le voci che nessuno era partito a mani vuote. Cani stavano abbaiando nervosamente, ma quando aprirono la loro gabbia sono scapati velocemente. Senza effetto chiamavano e aspettano il loro cani. La mattina cascada nel pomeriggio tardi. Hanno allestito una tenda. Il fuoco non ano acceso, quindi avevano due lampade con le quali stavano tagliando il notte buio. Non lontano dalla loro tenda, qualcosa è stato di fuori. Presto, sta diventando più forte. Come se qualcuno camminasse e mangiasse e saltasse, così

entrambi erano spaventati. Non era un orso, erano cherti. All'improvviso, un gruppo di cani addestrati è stato cacciato dalla foresta. Tutti felici di trovare il maestro. Mio nonno e mio fratello erano felici perché hanno trovato i loro cani selvatici il giorno dopo pieno di cesto di tartufi.

CAPPUCETO ROSSO

avtorica prispevka: Aisha Lulu Paolini, 7. a

Ha vissuto una bambina di nome Cappuceto Rosso. Un giorno la sua madre prepara il cestino per portarla dalla nonna che viveva nella foresta. Durante il viaggio ha cantato e raccoglieva le fragole quando ha incontrato un lupo. Le chiede gentilmente: »Dov'è vai il Cappuceto rosso?« Lei risponde: »Sto prendendo tutta questa bontà a mia nonna.« E il lupo scompare. Corre più veloce che poteva prima di raggiungere la casa di lei nonna. Bussò tre volte ed entrò. Aprì la sua grande bocca e mangiò la nonna. Quando il Cappuceto rosso arriva dalla nonna, fu tutta intransita. Lei chiede: »Nonna, perché hai gli occhi così grandi ... e perché hai il naso così grande ... perché hai una bocca così grande ... « qui il lupo risponde ... »Per mangiare te« aprì la sua bocca grande e la mangiò. Il lupo si addormenta. E arriva un cacciatore che taglia la pancia del lupo nel sonno e salva la nonna e Cappuceto rosso. Il lupo si sveglia immediatamente e scappa velocemente. Non torna mai più.

CIRILICA

avtorica prispevka: Sandra Stevanović, 7. a

Cirilica je pisava ki jo uporablja 7 slovanskih držav (Bolgarija, Makedonija, Srbija, Rusija, Belorusija in Ukrajina). Cirilica se je razvila iz glagolice, ki je precej težja. Zato so jo nehali uporabljati. Zato jo je nadomestila cirilica (ruska). 19 stoletja je Vuk Karadžić Stefanović izumil srbsko cirilico.

Aa Бб Вв Гг Дд Ђђ Ее Жж Зз Ии Јј

Aa Bb Vv Gg Dd Đđ Ee Žž Zz Ii Jj

Кк Лл Љљ Мм Нн Њњ Оо Пп Рр

Kk Ll Llj Mm Nn Nnj Oo Pp Rr

Сс Тт Ћћ Уу Фф Хх Цц Чч Џџ Шш

Ss Tt Ćć Uu Ff Hh Cc Čč DŽdž Šš

Srbska

А а Б б В в Г г Д д Е е Ж ж З з И и Ћ ћ

a b v g d e ž z i j
[a] [b] [v] [g] [d] [e] [z] [ʒ] [i] [j]

К к Л л М м Н н О о П п Р р С с Т т У у

k l m n o p r s t u
[k] [l] [m] [n] [o] [p] [r] [s] [t] [u]

Ф ф Х х Ц ц Ч ч Ш ш Џ џ Ђ ђ Ћ ћ Ј ј

f x c č š št đ Ć ć ju ja
[f] [x] [tʃ] [tʃ̣] [ʃ] [ʃt] [ɟ] - [ju/u] [ja/a]

ruska glagolica

Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	A	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	O
Ѣ	Ѣ	Ѣ	Ѣ	B	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	P
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	V	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	R
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	G	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	S
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	D	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	T
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	E	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	U
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ž	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	F
			Ѧ	Z	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	H
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Z	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	ŠT
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	I	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	C
Ѧ		Ѧ	Ѧ	J	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Č
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	K	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Š
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	L	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	-
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	M	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ja
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	N	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ju

ZA ZAKLJUČEK

V sredo, 16. 5. 2018, smo se ŠNO-jevci odpravili na zaslužen končni izlet. Kot pravi radovedneži smo se odpravili na RTV SLO, Radio 1 in v kino.

Začeli smo na RTV SLO, kjer nas je sprejel Jože Škrjanc, ki na naši nacionalni televiziji skrbi za organizacijo in vodenje izobraževalnih procesov s področja produkcije ter izvaja strokovne ogledе in delovne prakse dijakov medijskih smeri.

Najprej nas je peljal na radio, ki se nahaja v stavbi nasproti televizije, na drugi strani ulice. Tam smo si ogledali studio Vala 202, ki je prvi program radia. Izvedeli smo, da je studio izoliran, zato se morajo napovedovalci s tehniki pogovarjati preko posebnih mikrofонов, ki delujejo na podoben način kot walkie-talkie. Vsak spiker (napovedovalec) se mora eno do dve leti učiti izgovorjave pred mikrofonom in kljub izobraževanju imaš še vedno občutek, da ne znaš govoriti popolno. Imeli smo čast, da smo lahko ostali v sobi, ko je Maruša Kerec od dnevnega urednika Mihe Švalja dobila nujno prometno napoved. Seveda smo morali obljubiti, da bomo čisto tiho. Zadržali smo dih, zamrznili in Maruša v eter napove preverjeno novico, da je na

dolenjski avtocesti zastoj v smeri Višnja Gora – Novo mesto. Naključje? Ne bi rekli ... ☺ No, skratka, novico je sporočil voznik na cesti, ampak urednik Miha nam pove, da morajo vsako informacijo preveriti, zato v takih (prometnih) primerih pokličejo še na policijsko postajo, da potrdijo ali negirajo pridobljen podatek. Za novinarja je v današnjem času resnično najpomembnejše to, da ima zanesljiv vir informacij, da mu lahko s 100-odstotno gotovostjo zatrdi, da je novica resnična.

Z radia smo se odpravili v muzej radia in televizije, ki se nahaja v enem izmed podzemnih hodnikov pod Kolodvorsko ulico. Ta hodnik namreč povezuje radijsko stavbo s televizijsko. V muzeju visijo fotografije prvih voditeljev ter stare kamere, radii, kasete in še bi lahko naštevali.

Na televiziji pa takole: žal si nismo mogli vsega ogledati, saj so televizijsko hišo obiskali tudi politiki, ki imajo posebne protokole. Tako si nismo ogledali centra MMC ter nekaj studiev, v katerih se je dejansko kaj dogajalo. Kaj smo izvedeli novega? Izvedeli smo, da je RTV SLO nacionalni, kar pomeni, da se ne financira iz reklam (kot npr. POP TV, Kanal A idr.), ampak iz RTV-naročnine. Beseda »nacionalni« pomeni tudi, da morajo s svojim programom pokriti vse prebivalce Republike Slovenije (Slovence, narodne manjšine, Rome, otroke, odrasle, vernike, kulturnike, politike ...). Včasih jim nekateri očitajo, da ukinejo naročnino, a neupravičeno. Kot novinarji smo morali kritično pogledati situacijo: na POP-TV veliko večino programa zasedajo telenovele, filmi vsebujejo kar nekaj večminutnih prekinitev – tega na RTV SLO ne boste videli, pa ne zato, ker nihče ne bi želel oglaševati pri njih, ampak ker mora biti nacionalna televizija kritična tudi do oglasov. Ali veste, da niso smeli oglaševati nekega kruha, ker je vseboval preveliko količino soli? No ja, ampak vsak zase sodi, mar ne? Gremo naprej. Ogledali smo si največji studio, kjer snemajo oddaje, kot so Vse je mogoče, Vem!, Kdo bi vedel in druge. G. Jože nam je povedal, da je ta studio v bistvu hiša v hiši. Kaj to pomeni? To pomeni, da je to hiša, ki ima svoje temelje, svojo streho, svoje nosilne zidove, okrog te hiše pa je postavljena še ena hiša (stavba RTV SLO). Torej če bi zunanjo stavbo porušili, bi ta ostala cela. S tako gradnjo so pridobili boljšo zvočno izoliranost.

Iz studia vse poti vodijo v režijo, ki nadzira celoten potek oddaj. Nahajali smo se v največji režijski sobi, ki je povezana celo z več studii. V režiji najdemo marsikaj: računalnike, nadzorne plošče, 32 manjših in en večji televizor. Vsak televizor pomeni nadzor ene kamere, razen večji televizor, ta lahko naenkrat predvaja 16 kamer. Kar veliko, mar ne? Kadar snemajo v studiu, se uporablja okoli 16 kamer, če pa se snema zunaj, pa od 22 do 28.

Predstavil nam je shrambo. Gre za večnadstropij majhni prostorov. Mi smo si ogledali sobo z rekviziti, nismo pa si smeli ogledati maske (zaradi politikov) in garderobe (zaradi težav s prezračevanjem).

Zdaj pa nekaj zanimivih podatkov:

- račun za elektriko znaša okoli 90 000 EUR/mesec,
- ena kamera stane do 500 000 EUR,
- v enem reporterskem kombiju je celotna režijska soba (glej podatke iz režije),
- v hrambi imajo okoli 20 milijonov filmskih trakov, 180 000 kaset, 15 000 kolutnih trakov, na katerem je posnet tudi film Kekec, ampak
- čeprav je film Kekec film, ki je posnet v slovenski produkciji, ne hranijo originala v Sloveniji, ampak v Beogradu, saj so v času jugoslovanske vlade tam shranjevali vse večje projekte.

Po uro in pol dolgem ogledu smo se odpravili na Radio 1. Učiteljica nam je pred vstopom dajala standardne napotke:

»Ne bodite nesramni! Za vas so to gospod Avdić, gospa Morelj ...! Ne uporabljajte mobilnikov v sejni sobi, sprašujte, pišite ...« Nakar pristopi neki gospod, posluša za njenim hrbtom. Ko učiteljica konča, pa vtakne svoj nos v skupino in pravi: »Ne!! Ravno obratno: tegajte, fotkajte! Instagram, twitter, facebook, hashtage! Ker če nas boste, potem bomo nekje, brez tega nas pa ni!« Seveda smo planili v krohot, gospod pa nas je spustil noter. Radijce smo presenetili na praznovanju, ampak nam je ušlo iz glave, kaj točno so praznovali. Presenečeno smo ugotovili, da se v istem prostoru nahaja uredništvo in zaposleni Radia 1, Radia Antena, Radio 2 in Radia Bob.

Naši vtisi ...

AJŠA in PIA: »Bili smo v studiu Radia 1 in Radia Antene, kjer smo se slikali z voditelji in zbirali njihove avtograme. Bila je super izkušnja.«

TEJA in SARA: »Izvedeli smo, da je delo na radiu veliko bolj naporno, kakor si lahko predstavljamo. Bilo je super ☺.«

TINKARA in MIA: »Na Radiu Antena nas je spraševal, zakaj imamo rajši Anteno kot pa Radio 1 in odgovorili smo, da zato, ker vrtijo bolj povezano glasbo. Na Anteni nas je tudi vključil v program in je celi Sloveniji povedal, da so učenci OŠ Stična na obisku, mi pa smo se nato zadri na ves glas '10 hitov v vrstiiii!'«

TOMAŽ: »Izvedeli smo, da so vsi na Radiu 1 in Radiu Antena zelo zabavni, a hkrati tudi resni. Ko imajo čas (to je nekaj sekund), se pohecajo, nato se spet spremenijo v resneže.«

AISHA LULU: »Kaj hitro smo z Radia 1 pohiteli v studio Antene, kjer je bilo res zabavno.«

SAŠA: »Na tem dnevu je bilo zelo dobro. Izvedeli smo, kako poteka radio izvedba. Jutranji program imajo Denis Avdić, Miha Deželak in Jana Morelj.«

PETRA: »Šli smo v stavbo Radia 1 in Radia Antena. Tam smo šli v studio Radia 1, kjer smo videli, kako poteka delo tam. Na Radiu 1 in Radiu Antena smo se počutili zelo sproščeno. Svoj delavnik jutranja ekipa začne ob petih, so do devetih v studiu, nato pa imajo sestanke, kjer pripravljajo program za naslednji dan. Matjaž Lovše, ki je bil v času našega obiska v studiu, delovnik začne ob osmih. Do enih, ko vstopi v studio, mora pripraviti program, ki ga izvaja nato do štirih.«

NINO: » Jutranji program imajo Denis Avdić, Jana Morelj, Miha Deželak in občasno jih obiščejo še kakšni gosti.«

Dan smo zaključili s hitrim kosilom ... Ne, nismo lovili hitrega piščanca, pač pa smo šli v McDonald's. S polnimi želodci smo odšli do sladice – kokic, obvezna zaposlitev ustne votline med gledanjem filma Moj lažni mož. Na poti domov smo spisali tole poročilo, vas, dragi bralci in bralke, pa vabimo, da naslednje leto tudi sami sodelujete pri objavah svojih prispevkov.